

15

ČESKO 15 LET V EVROPSKÉ UNII

**ČESKÝ
STATISTICKÝ
ÚŘAD**

© Český statistický úřad, 2019

ISBN 978-80-250-2917-6

ČESKO 15 LET
V EVROPSKÉ UNII

Marek Rojíček
předseda
Českého statistického úřadu

Milé čtenářky, milí čtenáři,

v květnu letošního roku uplyne 15 let od vstupu České republiky do Evropské unie. Publikací, kterou máte před sebou, nabízí Český statistický úřad pohled na dopady tohoto zásadního milníku v historii naší země.

Největší změny, které České republice přinesl vstup do EU, přímo souvisejí se zásadami společného trhu, tedy volným pohybem zboží, osob a kapitálu. Jeho otevření českým výrobcům znamenalo další zesílení role exportu, což ovlivnilo i podobu celého tuzemského hospodářství. Dnes je podíl přebytku zahraničního obchodu na hrubém domácím produktu České republiky jeden z nejvyšších v Evropě.

Větší otevření zahraničnímu kapitálu usnadnilo příliv přímých investic do domácí ekonomiky, který započal již před vstupem do EU. To vedlo k dalšímu posílení exportně zaměřeného průmyslu a celkově podpořilo hospodářský růst. Na druhé straně jsou zahraniční investice přirozeně spojeny s dnešním odlivem zisků směrem k zahraničním vlastníkům kapitálu.

Volný pohyb osob usnadnil cestování, ale také umožnil českým občanům pracovat či studovat v dalších členských zemích. Větší přesun pracovníků z východu na západ je patrný například ve vývoji remitencí. Za posledních 15 let se změnila i struktura společnosti a v mnohých oblastech se Češi začali přibližovat evropskému průměru. Téměř se zdvojnásobil podíl vysokoškoláků. Domácnosti se více stěhovaly do vlastního bydlení. Část obyvatel opouštěla venkovské oblasti i velká města a stěhovala se do předměstských lokalit. Postupně se zvyšoval průměrný věk obyvatelstva i očekávaná doba dožití.

Publikace, kterou držíte v ruce, nabízí celou řadu těchto a dalších zajímavých témat zpracovaných v kompaktní a graficky zajímavé podobě. Přeji vám příjemné čtení!

Česká republika v rámci EU

Rozšiřování Evropské unie

1952 zakládající členové

1973 první rozšíření

1981 druhé rozšíření

1986 třetí rozšíření

1995 čtvrté rozšíření

2004 páté rozšíření

2007 šesté rozšíření

2013 sedmé rozšíření

1952 zakládající člen

1973 první rozšíření

1981 druhé rozšíření

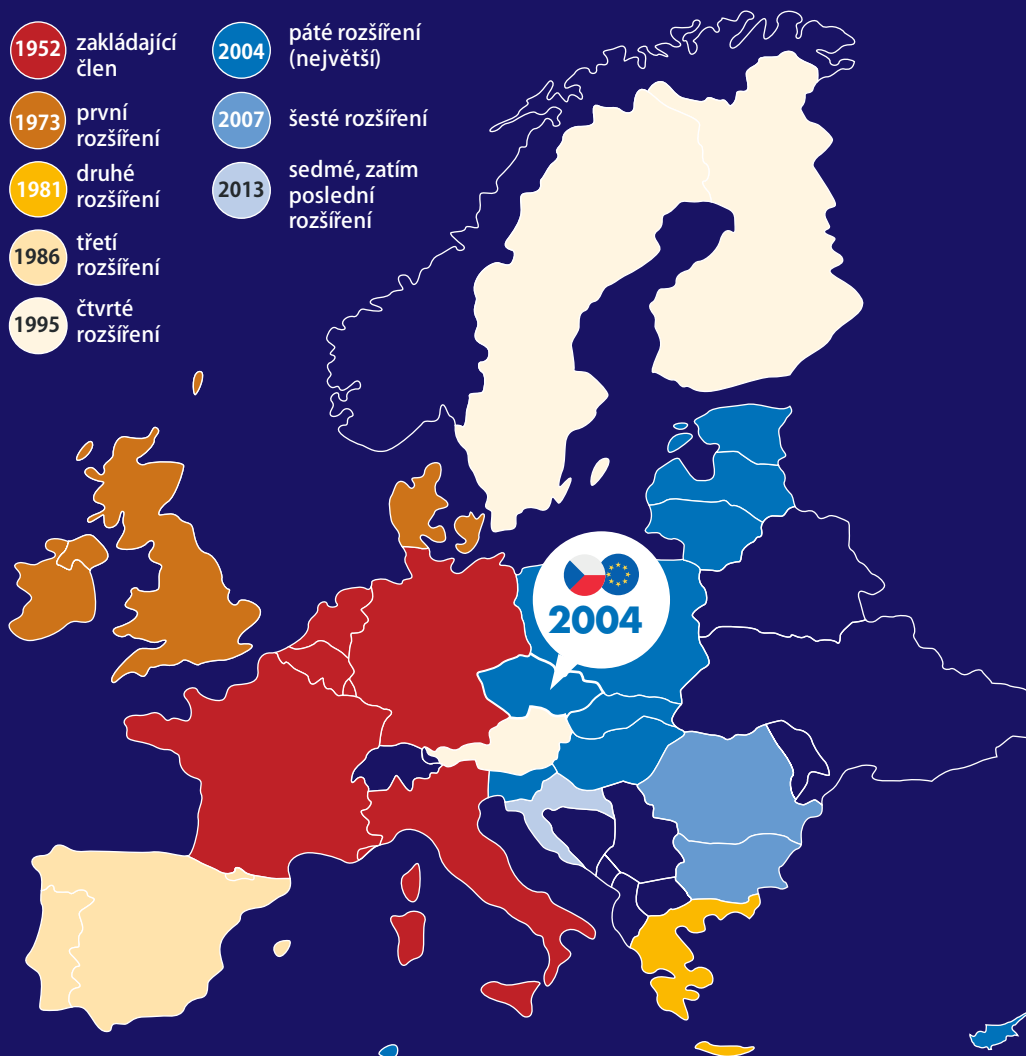
1986 třetí rozšíření

1995 čtvrté rozšíření

2004 páté rozšíření (největší)

2007 šesté rozšíření

2013 sedmé, zatím poslední rozšíření

*Jde o zakládající členy Evropského sdružení uhlí a oceli – předchůdce současné EU. Východní část Německa byla integrována až sjednocením západního a východního Německa v roce 1990.

Postavení České republiky v rámci Evropské unie

podíl na EU (v %)

Rozloha státu (v km ²)	1,8
Počet obyvatel	2,1
HDP (v eurech, běžné ceny)	1,3
Vývoz zboží do členských států EU (v eurech)	4,1
Vývoz zboží mimo členské státy EU (v eurech)	1,4
Zahraniční hosté ubytovaní v hromad. ubyt. zař.	2,4
Zaměstnané osoby celkem	2,3
Zaměstnaní v průmyslu	4,3
Výzkumní pracovníci (po přepočtu na plné úvazky)	2,0
Příhlášky u Evropského patentového úřadu	0,7
Dluh vládního sektoru (v eurech)	0,5
Obyvatelstvo ve věku 65 a více let	2,0
Obyvatel s cizím státním občanstvím	1,3
Udělená státní občanství (naturalizace)	0,4
Osoby pracující na zkrácený úvazek	0,7
Studenti na terciárním stupni vzdělávání	1,9
Účastníci celoživ. vzdělávání (ve věku 25–64 let)	1,7
Osoby (16–74 let) pravidelně používající internet	2,2
Osoby (16–74 let) pravidelně komunikující s veřejnou správou on-line*	1,0
Dlouhodobě nezaměstnaní (déle než 1 rok)	0,6
Materiálně deprivované osoby	1,2
Domácnosti ve vlastnickém bydlení	2,3
Výdaje vládního sektoru na ochranu ŽP (v eurech)	1,3
Celk. emise skleníkových plynů (v ekvivalentu CO ₂)	3,0
Produkce podnikového odpadu (v tunách)	0,9
Produkce komunálního odpadu (v tunách)	1,7
Komunální odpad uložený na skládky (v tunách)	3,0
Rozloha chráněných území pro biodiverzitu**	1,4

Pozn.: Většina ukazatelů se vztahuje k roku 2017, část k rokům 2018 i 2016.

*Jde o osoby využívající internet k vyplnění a on-line odeslání formulářů úřadům.

**Zahrnuje suchozemská území zařazená do evr. systému NATURA 2000.

Zdroj: Eurostat

Věděli jste, že Česko v rámci Evropské unie mělo ... ?

nejvyšší míru zaměstnanosti obyvatel ve věku 40–59 let (89,7 % v roce 2017)

nejnižší míru obecné nezam. mužů i žen ve věku 15–74 let (1,6 %, resp. 2,6 % ve 4. čtvrtletí 2018)

nejvyšší podíl zaměstnaných v průmyslu na celkové zaměstnanosti (29,1 % v roce 2018)

nejnižší podíl osob ohrožených příjmovou chudobou nebo soc. vyloučením (12,2 % v roce 2017)

nejvyšší podíl osob ve věku 25–64 let s vyšším sekundárním vzděláním (69,6 % v roce 2018)

čelné postavení v produkci chmele (17,8 % produkce EU v roce 2017)

čtvrtý nejnižší podíl udělených státních občanství k celkovému počtu osob s cizím státním občanstvím (0,7 % v roce 2017)

třetí nejvyšší relativní rozdíl mezi průměrnými hodinovými výdělky mužů a žen – tzv. gender pay gap (20,3 % v roce 2017)

pátý nejnižší podíl pracujících na zkrácený úvazek mezi osobami ve věku 15–64 let (6,3 % ve 3. čtvrtletí 2018)

01

OBYVATELSTVO

Česko patřilo mezi novějšími členy EU ke státům s nejvyšším migračním přírůstkem	12
Průměrný věk obyvatel Česka se od vstupu do EU navýšil o 2,4 roku	14
Střední délka života mužů i žen v Česku plynule rostla.....	16
Do Česka míří zejména Ukrajinci a Slovinci.....	18

02

EKONOMIKA

Kladné saldo remitencí Česka s EU dlouhodobě roste	22	V roce 2017 byl podíl investic do ICT v Česku druhý nejvyšší v EU.....	40
Výkon české ekonomiky je nad průměrem EU	24	Podíl bydlení na spotřebě domácností v Česku je jedním z nejvyšších v EU	42
Česko patří k úspěšně konvergujícím novým členům Unie	26	Podíl dluhu vládních institucí na HDP Česka byl v roce 2017 čtvrtý nejnižší v Unii	44
Jsme jednou z nejprůmyslovějších zemí EU.....	28	Ceny bydlení a energií se od roku 2004 zvýšily o 72,9 %.....	46
Česko má dlouhodobě záporné saldo zahraničního obchodu s produkty zemědělství.....	30	I v novém programovém období zůstává Česko ve vztahu k EU čistým příjemcem.....	48
Automobilový průmysl tvořil v roce 2017 téměř pětinu přidané hodnoty průmyslu.....	32	Česko vyniká vysokou mírou ekonomické aktivity lidí ve věku 40–59 let.....	50
V Česku roste přidaná hodnota v obchodě a informačních a komunikačních činnostech.....	34	Flexibilní formy pracovních úvazků se v Česku rozšiřují jen mírně	52
Vývoz motorových vozidel z Česka se od vstupu do EU ztrojnásobil	36	Produktivita práce v Česku rostla nejrychleji ve zpracovatelském průmyslu a finančnictví.....	54
Podniky pod zahraniční kontrolou tvoří třetinu české ekonomiky.....	38		

03

ŽIVOTNÍ PODMÍNKY

Ústup družstevního bydlení	58
Stárnutí populace vedlo ke zvýšení podílu domácností seniorů na celkovém počtu domácností	60
Česko má nejvyšší podíl středoškolsky vzdělaných obyvatel v EU	62
Obyvatelé velkých měst se přesouvají do předměstských oblastí	64

04

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Pokles produkce skleníkových plynů se v posledních letech zastavil	68
Největším producentem skleníkových plynů v Česku je energetika	70
Česko využívá jako obnovitelný zdroj energie zejména fotovoltaické a vodní elektrárny	72
Nejvíce prostředků na ochranu životního prostředí v Česku jde na vrub nakládání s odpady	74
Množství komunálního odpadu v Česku roste	76

05

ROZVOJ IT A HIGH-TECH

Připojení k internetu má 86 % českých domácností	80
Objednávky přes web nebo aplikace v roce 2018 přijalo 19 % českých podniků	82
Využití internetu v komunikaci s úřady se v Česku za posledních deset let zdvojnásobilo	84
Podíl high-tech výrobků na vývozu zboží z Česka tvořil v roce 2018 téměř pětinu	86
Většinu výdajů na výzkum a vývoj v Česku nyní financují podniky	88

01

OBYVATELSTVO

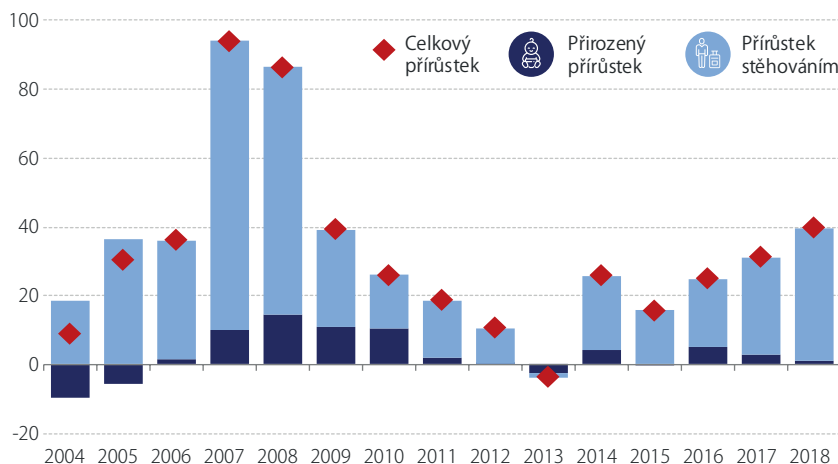
38,6 tis.

migrační
přírůstek
obyvatel ČR
v roce 2018

Česko patřilo mezi novějšími členy EU ke státům s nejvyšším migračním přírůstkem

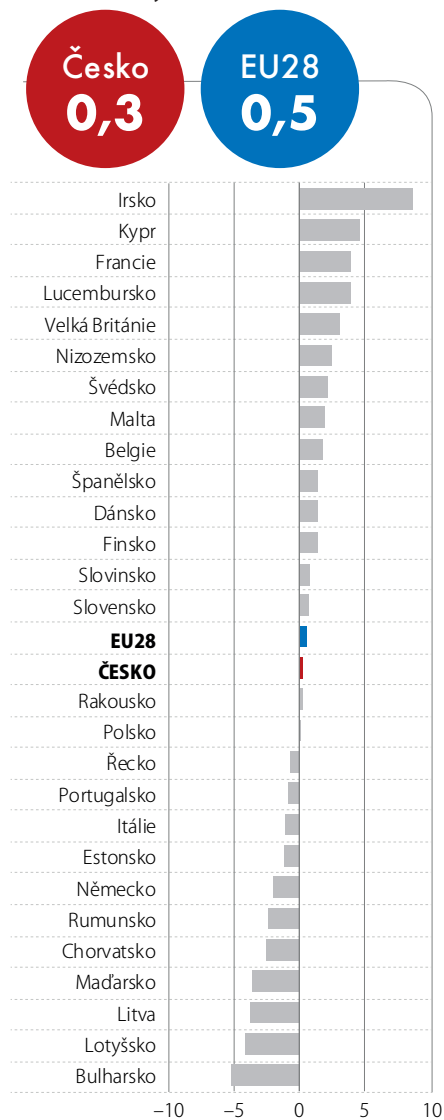
Počet obyvatel Česka od vstupu do EU neustále rostl. Výjimkou byl jen rok 2013 ovlivněný nejdelší recesí v historii samostatného státu, kdy se projevilo zejména utlumení migračních proudů ze zemí východní Evropy. Po většinu let poslední dekády přispívalo k růstu populace i kladné saldo přirozené měny. Česko patřilo mezi novějšími členy EU k zemím s nejvyšším relativním migračním přírůstkem. Lépe na tom byly v období 2004 až 2017 jen Kypr a Malta. Více než polovina novějších členů Unie se v tomto období řadila k emigračním zemím.

 Přírůstek obyvatel ČR v letech 2004 až 2018 (v tis. osob)

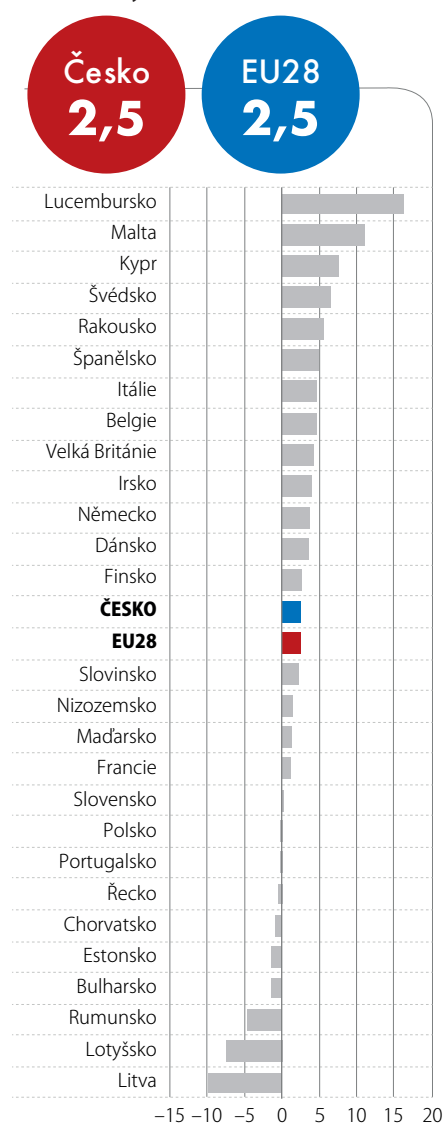
Zdroj: ČSÚ

Průměrný roční přirozený přírůstek v letech 2004 až 2017 (osoby na tis. obyvatel)

Zdroj: Eurostat

Průměrný roční migrační přírůstek v letech 2004 až 2017 (osoby na tis. obyvatel)

Zdroj: Eurostat

Přirozený přírůstek na tis. obyvatel ve státech EU (roční průměr za 2004 až 2017)

Zdroj: Eurostat

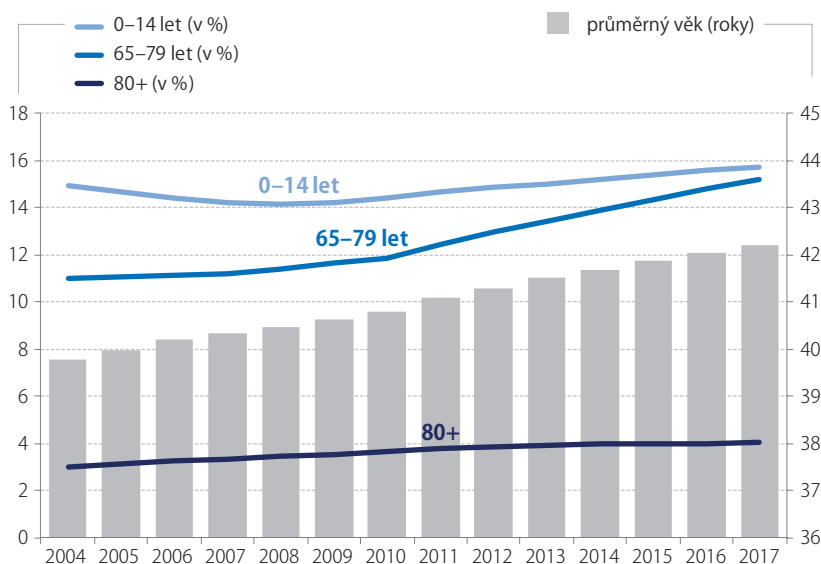
2006

rok, kdy počet seniorů v ČR poprvé převýšil četnost dětské složky populace

Průměrný věk obyvatel Česka se od vstupu do EU navýšil o 2,4 roku

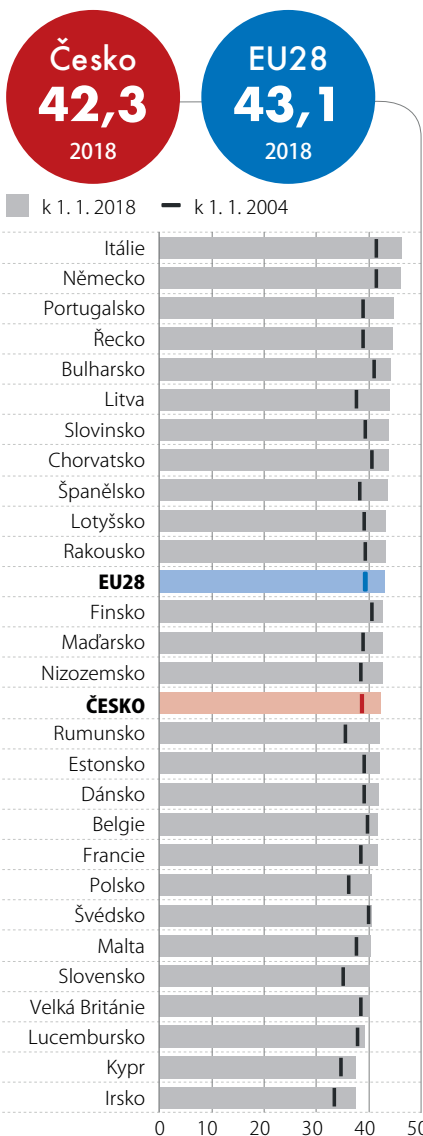
Výrazným rysem demografického vývoje Česka posledních let je proces demografického stárnutí. Přispívala k němu nízká porodnost v druhé polovině 90. let i po většinu následující dekády. Působila i prodlužující se střední délka života. Počet seniorů (ve věku 65 a více let) se v Česku od roku 2004 zvýšil o více než 40 %. Ženy loni tvořily téměř 60 % seniorů. Ve srovnání se státy EU patří populace Česka stále k mladším. Mezi novějšími členy Unie patřily k nejmladším Slovensko a Polsko, k nejstarším Bulharsko a Slovinsko.

Podíl věkových skupin na obyvatelstvu (v %) a průměrný věk (roky) v ČR v letech 2004 až 2017 (k 31.12.)

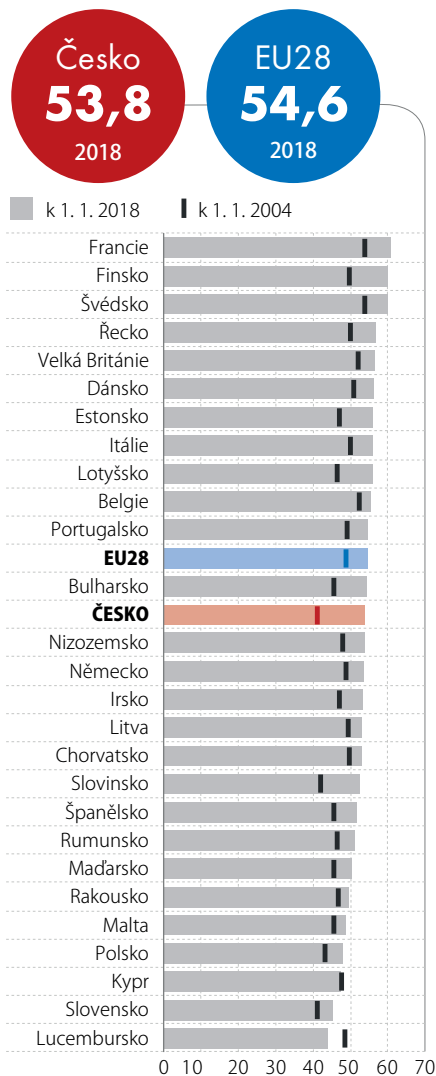
Zdroj: ČSÚ

Věkový medián ve státech EU v letech 2004 a 2018 (roky)

Zdroj: Eurostat

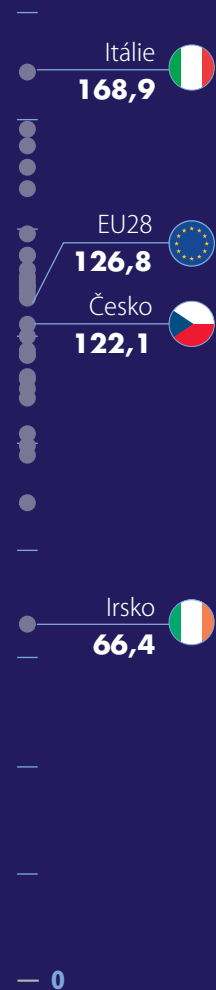
Index ekonomického zatížení* ve státech EU v letech 2004 a 2018 (v %)

*Podíl obyvatel ve věku 0–14 let a 65 a více let na 100 obyvatel ve věku 15–64 let

Zdroj: Eurostat

Index stáří obyvatel ve státech EU v roce 2018 (resp. k 1. 1. 2018) (počet obyvatel 65letých a starších na 100 obyvatel mladších 15 let)

Zdroj: Eurostat

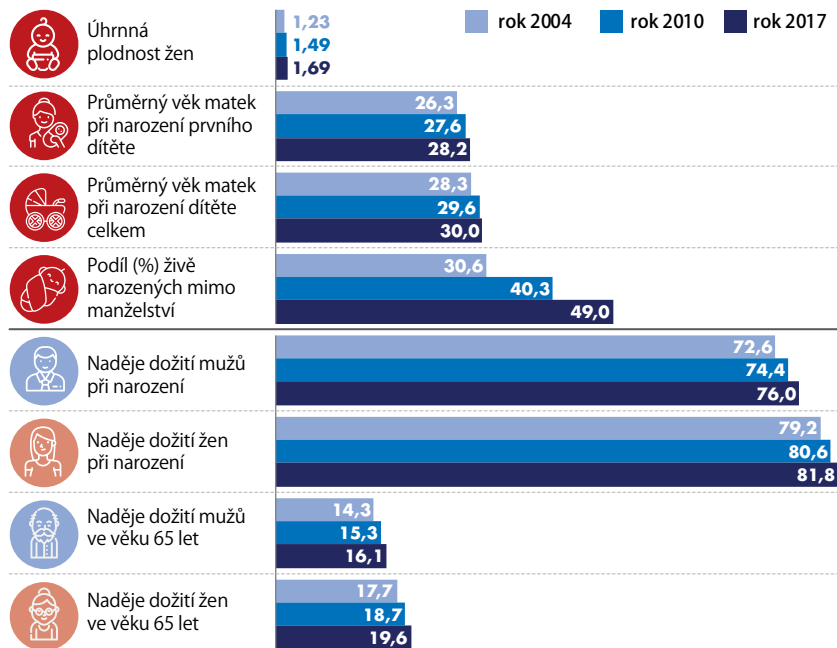
81 %

podíl dětí
narozených
v roce 2017
mimo manželství
ve skupině žen
se základním
vzděláním

Střední délka života mužů i žen v Česku plynule rostla

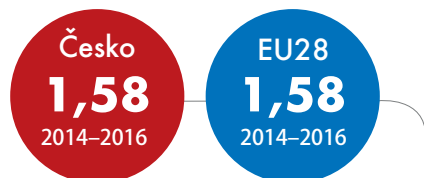
Od vstupu Česka do EU pokračovaly dřívější tendence v oblasti reprodukčního chování. Přetrvával trend mírného růstu úhrnné plodnosti i průměrného věku matek při narození dítěte. Zvyšoval se podíl dětí narozených mimo manželství. Po roce 2015 ale již pozorujeme stagnaci (vyjma plodnosti, jež se dále zvyšovala). Stablním tempem rostla střední délka života, přesto stále Česko za její dosaženou úroveň v EU zaostávalo. Mezi novějšími členskými státy na tom ale byly v období 2014 až 2016 lépe jen Kypr, Malta a Slovinsko.

■ Vybrané ukazatele porodnosti a úmrtnosti v ČR v letech 2004, 2010 a 2017

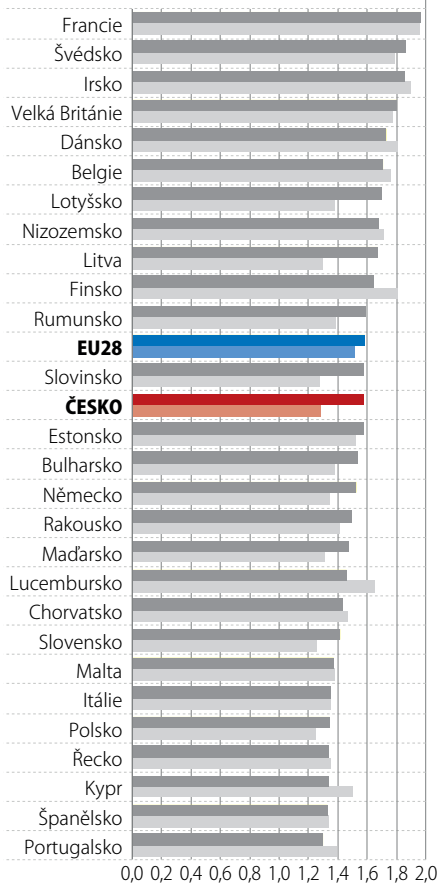

Zdroj: ČSÚ

Úhrnná plodnost žen ve státech EU

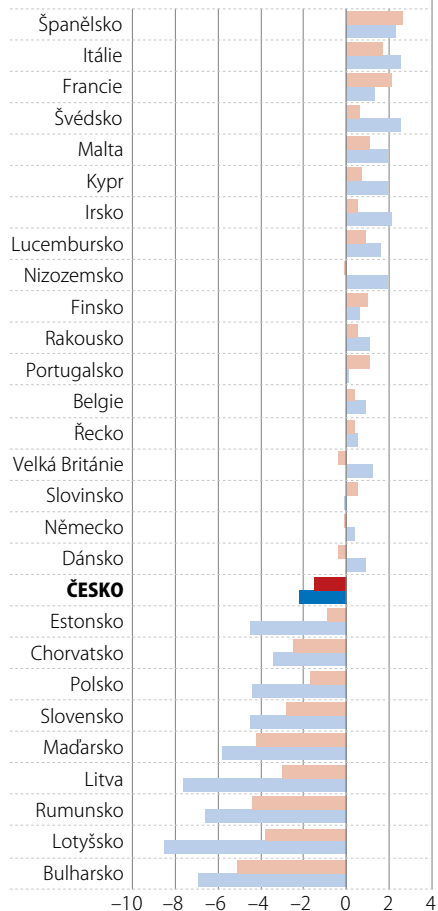

■ Úhrnná plodnost (období 2004–2006)
■ Úhrnná plodnost (období 2014–2016)

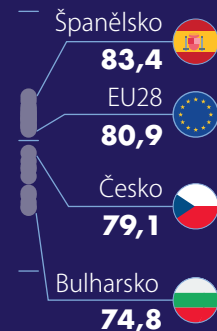
Zdroj: Eurostat

Rozdíl střední délky života mezi státy EU a průměrem mužů a žen za EU v roce 2017 (v letech)

Zdroj: Eurostat

Střední délka života (pro obě pohlaví) ve státech EU v roce 2017

Zdroj: Eurostat

56 %

podíl mužů na celkovém počtu cizinců v ČR na konci roku 2017

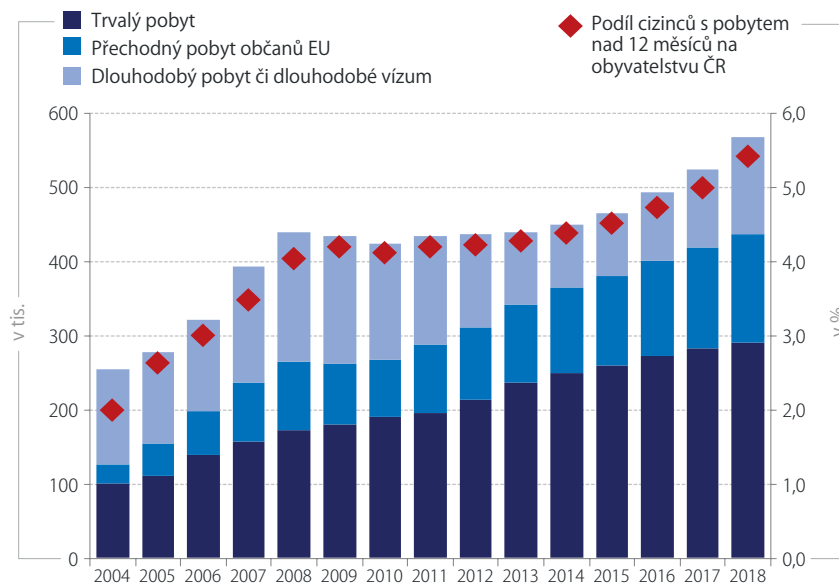
Do Česka míří zejména Ukrajinci a Slováci

Významný podíl průmyslu i dalších odvětví s vyšším zastoupením manuálních činností se odráží v dlouhodobé poptávce po zahraniční pracovní síle. Cizinci míří do Česka tradičně nejvíce za prací, což platí hlavně pro občany Ukrajiny, asijských států (např. Mongolska) i většiny novějších členských států Unie. U jiných skupin migrantů hrají důležitou roli i studijní či rodinné důvody (Slovensko, Rusko, Vietnam, USA). V průběhu roku 2017 počet cizinců překročil půlmilionovou hranici. I tak byl v Česku podíl lidí s cizím státním občanstvím na celkové populaci desátý nejnižší mezi státy EU.

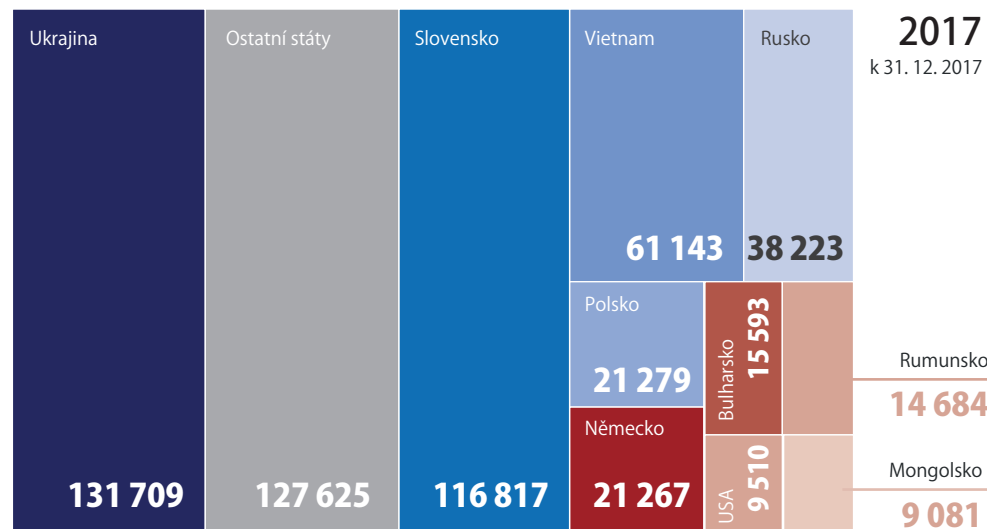
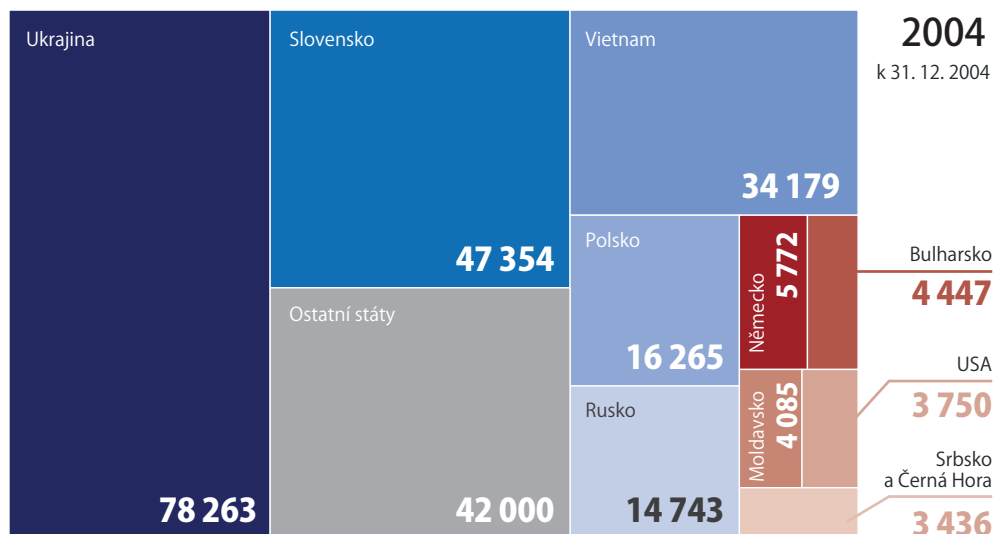
Cizinci v ČR podle druhu pobytu a podíl cizinců na obyvatelstvu ČR

(k 31. 12., v tis. osob, v %)

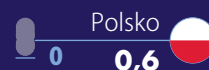
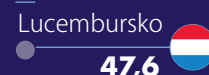
Zdroj: ČSÚ

Počet cizinců s nejčastějšími občanstvími v ČR

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie Ministerstva vnitra ČR

Podíl cizinců (dle státního občanství) na obyvatelstvu ve státech EU k 1. 1. 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

02

EKONOMIKA

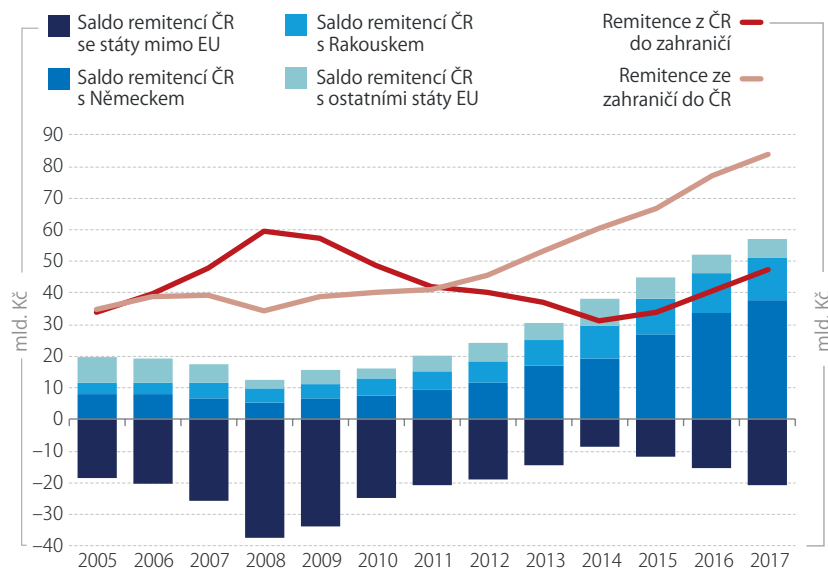
**+57,1
mld. Kč**

saldo remitencí
ČR s ostatními
státy EU v roce
2017

Kladné saldo remitencí Česka s EU dlouhodobě roste

Remitence představují odhady peněžních převodů, které posílají do svých domácích ekonomik pracovníci ze zahraničí. Česko je od roku 2011 jejich čistým příjemcem. Téměř 90 % remitencí šlo do Česka ze států EU, kde dominovaly Německo s Rakouskem – v nich v roce 2017 pobývalo již 120 tis. občanů Česka, čtvrtina ze všech působících v zahraničí. Kladné saldo remitencí mělo v tomto roce ČR se všemi staršími státy Unie (vyjma Portugalska), naopak deficit zejména s Ukrajinou (15 mld. korun), Slovenskem (9 mld.) a Ruskem (3 mld.). Podíl čistých remitencí na hrubém národním důchodu řadil Česko mezi novějšími státy EU k podprůměrným.

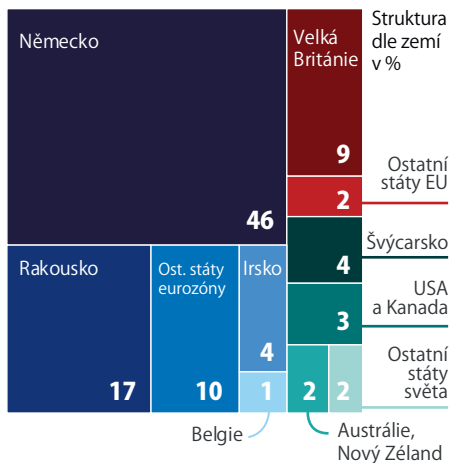
Remittance plynoucí z a do ČR a saldo remitencí ČR s vybranými státy (v mld. korun)

Zdroj: ČSÚ

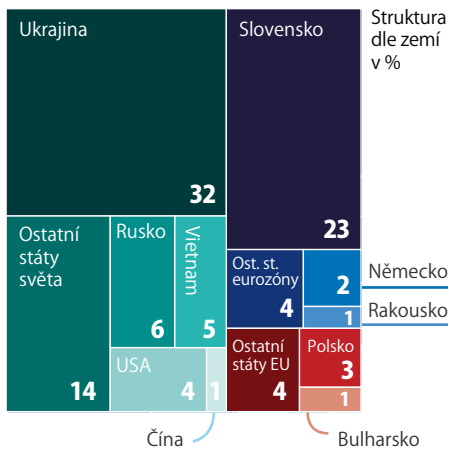
Příliv remitencí do ČR v roce 2017
(v mld. korun)

Příliv celkem **83,8 mld. Kč**

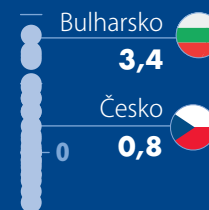

Odliv remitencí z ČR v roce 2017
(v mld. korun)

Odliv celkem **47,6 mld. Kč**

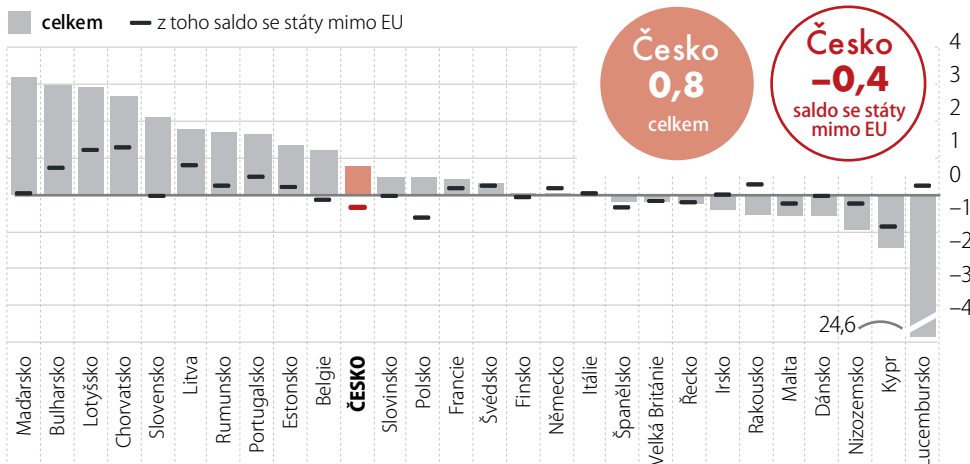

Podíl salda remitencí k hrubému národnímu důchodu v roce 2017 (v %)

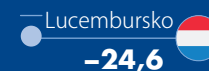
Zdroj: Eurostat

Podíl salda remitencí na hrubém národním důchodu v období 2015 až 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Zdroj: Eurostat

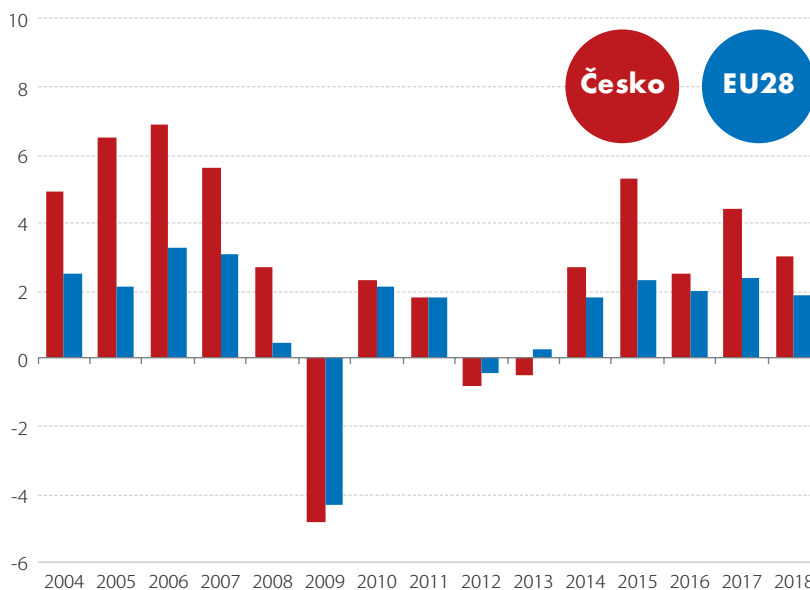
1,3 %

podíl ČR na
hrubém domácím
produktu EU
v roce 2018

Výkon české ekonomiky je nad průměrem EU

Česko vstupovalo do Evropské unie v momentu poměrně silného ekonomického růstu. Dynamika hrubého domácího produktu v Česku, podobně jako v dalších zemích, které vstoupily do EU po roce 2004, byla a zůstává v rámci Unie nadprůměrná. Už během prvních pěti let se podíl Česka na HDP EU zvýšil z 0,9 % na 1,2 %. Většinu členů zasáhlo období hospodářské recese v letech 2008–2009, což negativně ovlivnilo i českou ekonomiku. I v několika následujících letech byl ekonomický výkon EU utlumen.

 Růst reálného hrubého domácího produktu ČR a Evropské unie v letech 2004 až 2018 (v %)

Zdroj: ČSÚ

Průměrný meziroční růst hrubého domácího produktu v jednotlivých zemích EU (v %)

	2004–2008	2009–2013	2014–2018
EU28	2,3	-0,1	2,1
Belgie	2,5	0,5	1,5
Bulharsko	6,7	0,0	3,2
ČESKO	5,3	-0,4	3,6
Dánsko	1,8	-0,2	2,0
Německo	2,0	0,6	1,9
Estonsko	5,5	0,0	3,4
Irsko	3,6	0,4	10,3
Řecko	2,9	-5,9	0,7
Španělsko	3,2	-1,8	2,7
Francie	1,9	0,4	1,4
Chorvatsko	4,0	-2,4	2,3
Itálie	1,0	-1,6	0,9
Kypr	4,7	-1,8	2,8
Lotyšsko	7,3	-1,4	3,3
Litva	7,0	-0,3	3,1
Lucembursko	3,8	1,2	3,0*
Maďarsko	2,9	-0,8	3,8
Malta	2,7	1,9	7,6
Nizozemsko	2,7	-0,4	2,2
Rakousko	2,7	0,3	1,8
Polsko	5,2	2,9	4,1
Portugalsko	1,4	-1,6	1,9
Rumunsko	7,4	-0,4	4,6
Slovinsko	4,9	-2,0	3,6
Slovensko	7,4	1,1	3,5
Finsko	3,3	-1,1	1,3*
Švédsko	2,9	0,8	2,8
Velká Británie	2,0	0,5	2,0

*průměr mezi lety 2014–2017

Průměrný meziroční růst HDP v jednotlivých zemích EU (v %) v letech 2014–2018

Zdroj: Eurostat

Zdroj: Eurostat

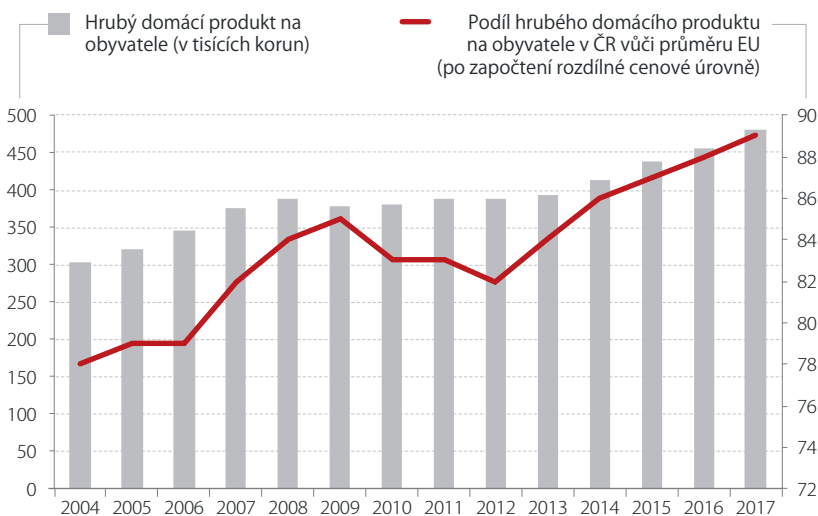
89 %

průměru EU
činil hrubý
domácí produkt
na osobu v ČR
v roce 2017

Česko patří k úspěšně konvergujícím novým členům Unie

Nadprůměrný hospodářský růst znamenal i rychlou konvergenci české ekonomiky k průměru celé Unie. Při vstupu v roce 2004 hrubý domácí produkt na obyvatele v Česku (po započtení rozdílné cenové úrovně) představoval 78 % unijního průměru. Z nových členů na tom byly lépe Kypr, Malta a Slovinsko. V roce 2017 bylo Česko na 89 % průměru Unie. Za Českem byly Kypr, Slovinsko a ze starých členů Portugalsko a Řecko. Jen těsně úroveň Česka překonávalo Španělsko (92 %).

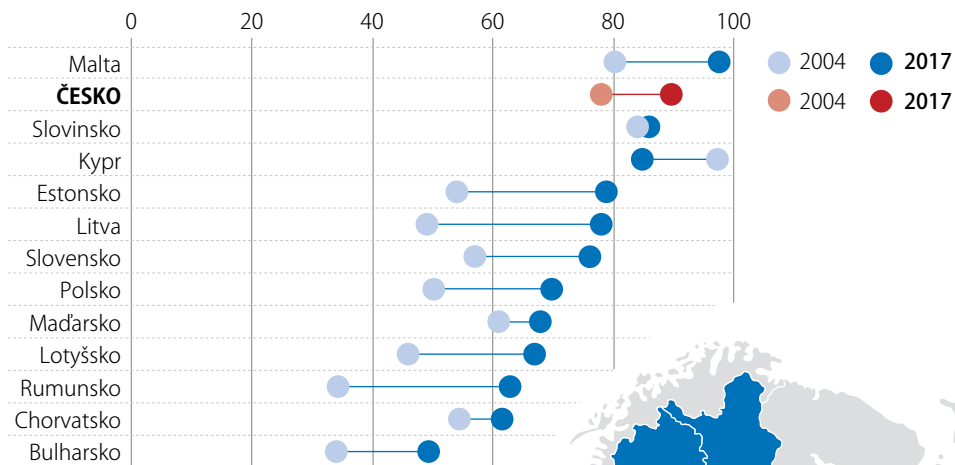
Vývoj hrubého domácího produktu na osobu v ČR v letech 2004 až 2017

Zdroj: ČSÚ, Eurostat

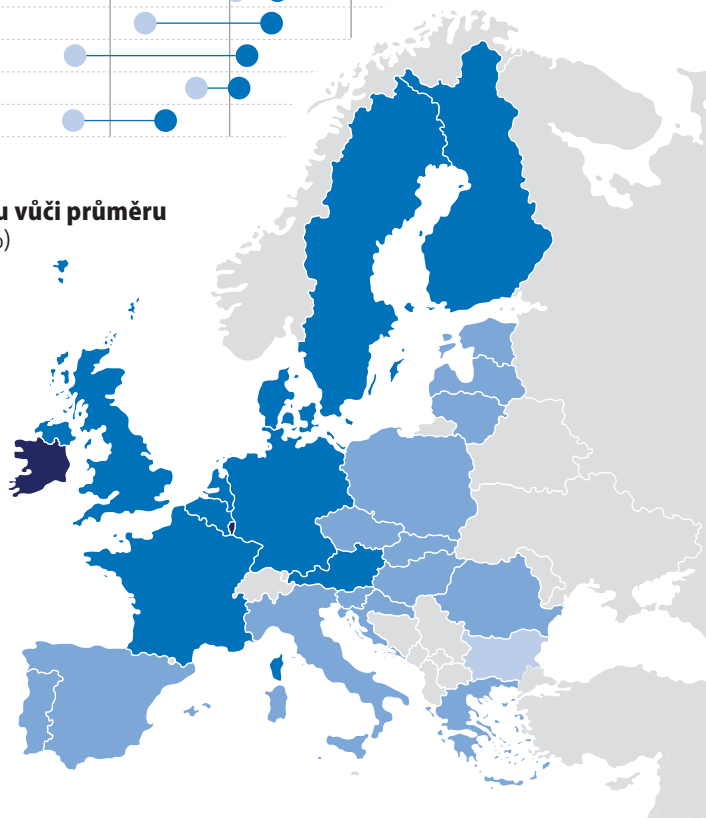

Podíl hrubého domácího produktu na obyvatele vůči průměru EU v zemích, které vstoupily do EU po roce 2000 (v %)

Podíl HDP na osobu vůči průměru EU v roce 2017 (v %)

- 0–50
- 51–100
- 101–150
- 151 a více

Zdroj: Eurostat

Podíl HDP na osobu vůči průměru EU v roce 2017 (v %)

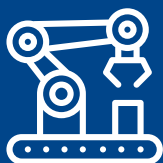
Lucembursko
253

Česko
89

Bulharsko
49

0

Zdroj: Eurostat

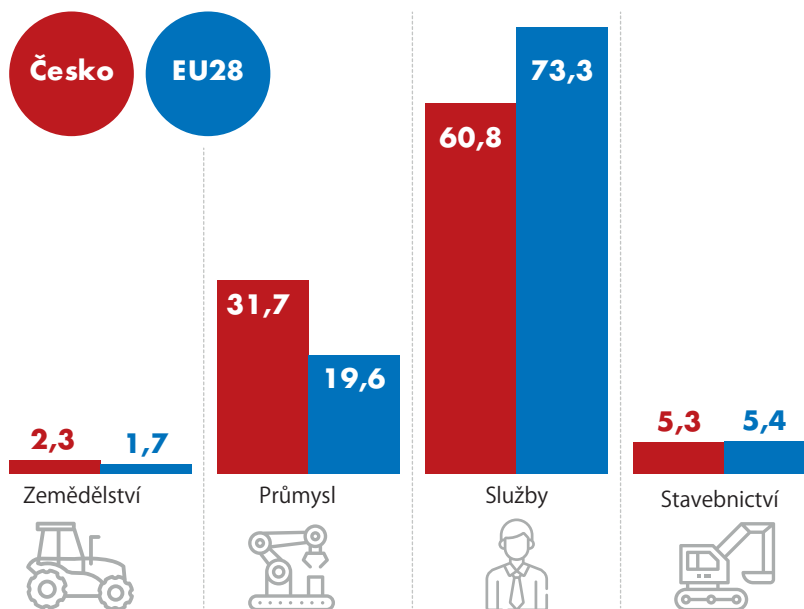
31,7 %

podíl průmyslu ČR
na hrubé přidané
hodnotě v roce
2017

Jsme jednou z nejprůmyslovějších zemí EU

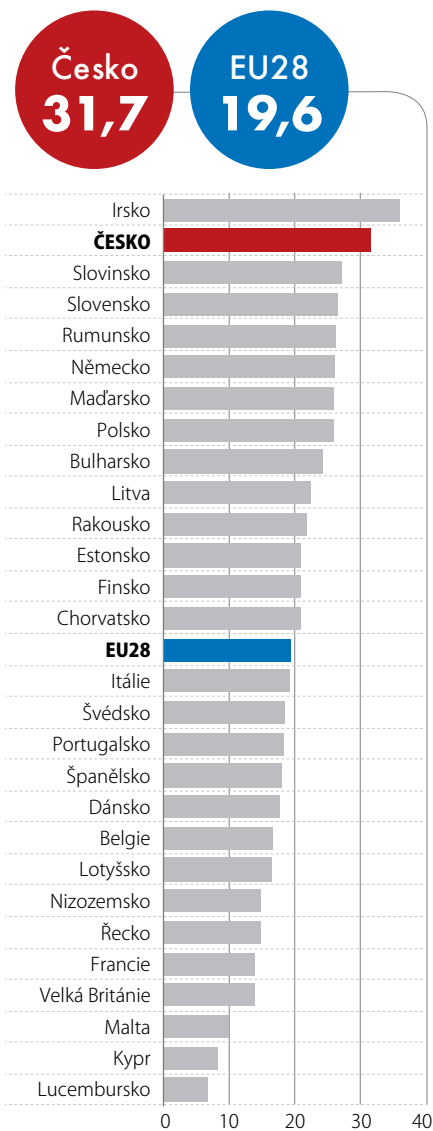
Podoba české ekonomiky odpovídá naší historické tradici. Ve srovnání s průměrem EU i staršími členskými státy mají průmyslová odvětví v Česku větší podíl na hrubé přidané hodnotě. Naopak u služeb je Česko pod unijním průměrem. Za posledních patnáct let se struktura ekonomiky příliš nezměnila. Závislost na vývozně orientovaném průmyslu bývá označována za slabinu českého hospodářství.

 Struktura hrubé přidané hodnoty v ČR a EU v roce 2017 (v %)

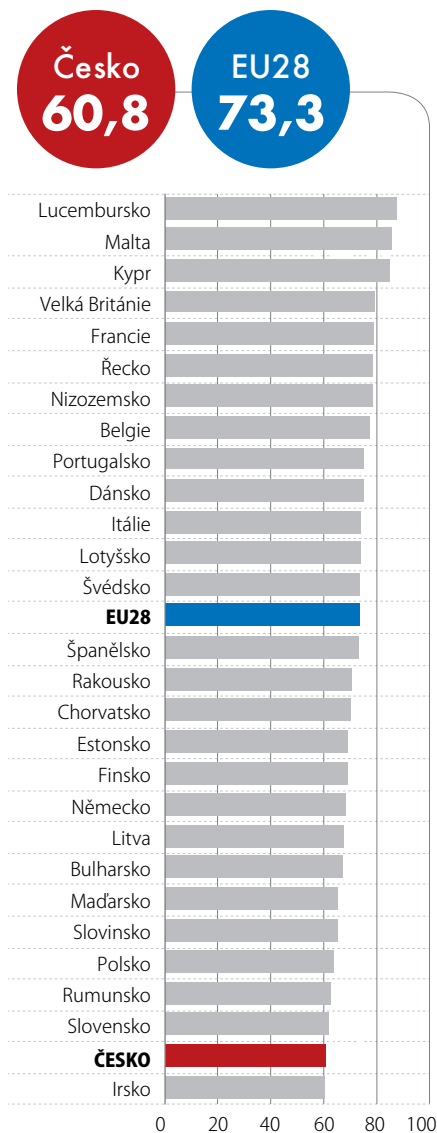
Zdroj: ČSÚ

Podíl průmyslu na hrubé přidané hodnotě v roce 2017 (v %)

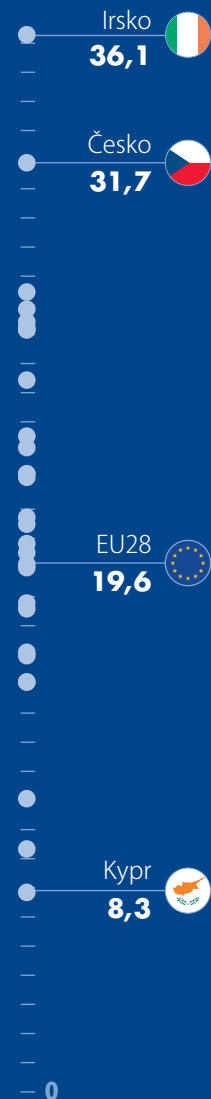
Zdroj: Eurostat

Podíl služeb na hrubé přidané hodnotě v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl průmyslu na hrubé přidané hodnotě v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

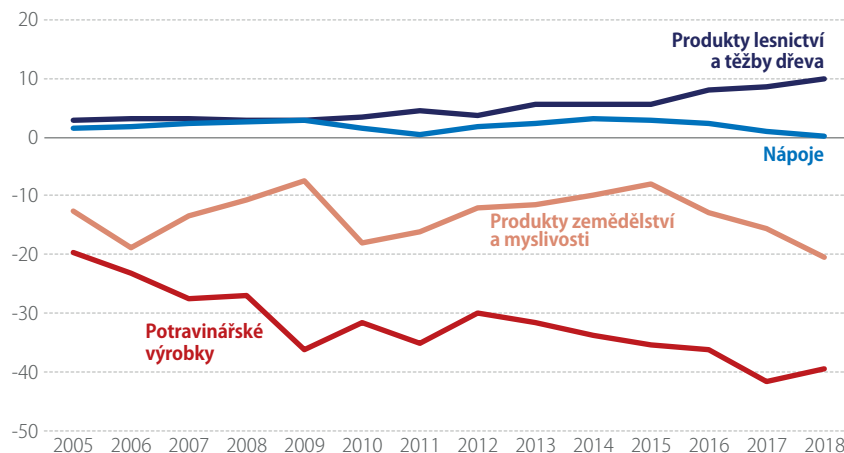
55,6 %

podíl rostlinné
produkce na
celkové produkci
zemědělského
odvětví v ČR
v roce 2018

Česko má dlouhodobě záporné saldo zahraničního obchodu s produkty zemědělství

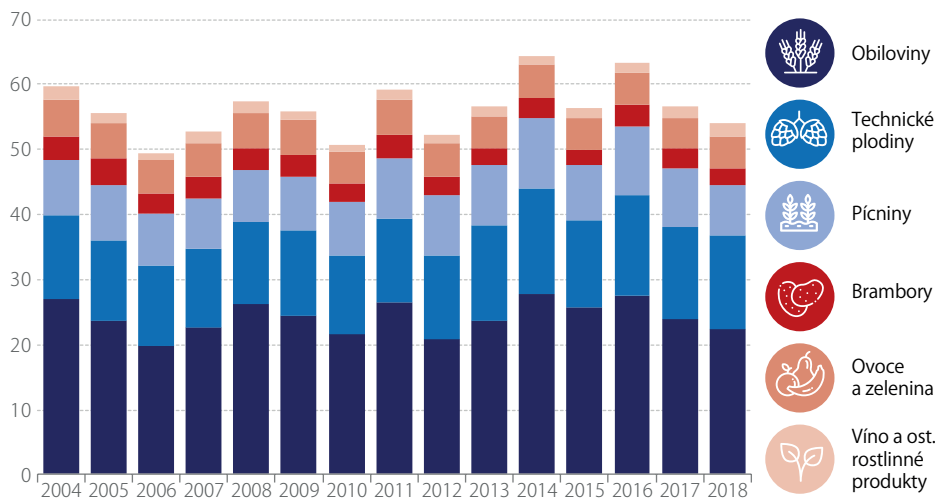
Nejvýznamnější strukturální změny v zemědělské prvovýrobě v Česku se udály již před vstupem do EU. Následující období přineslo výrazné posílení dotační podpory, na druhé straně ale i rostoucí konkurenční tlak otevřeného evropského trhu. Podobně jako ve většině novějších členských států se i v Česku snižovala role živočišné výroby ve prospěch produkce rostlinné. To se projevilo i na zahraničním obchodu zejména hlubšími deficity u masa, ale i ovoce či zeleniny. Celý primární sektor se v roce 2018 v Česku podílel na zaměstnanosti 2,9 %, znatelně méně než v celé EU (4,3 %).

Bilance zahraničního obchodu ČR se zbožím v národním pojetí dle vybraných oddílů klasifikace produkce CZ-CPA v letech 2004 až 2018 (v mld. korun, běžné ceny)

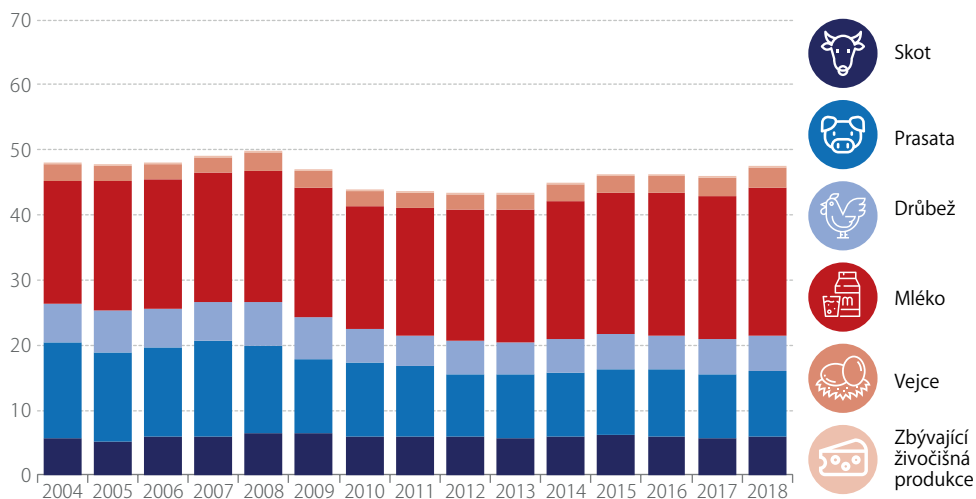
Zdroj: ČSÚ

Rostlinná produkce v ČR v letech 2004 až 2018 (v mld. korun, stálé ceny roku 2000)

Zdroj: ČSÚ

Živočišná produkce v ČR v letech 2004 až 2018 (v mld. korun, stálé ceny roku 2000)

Zdroj: ČSÚ

Podíl zemědělství, lesnictví a rybnářství na celkové zaměstnanosti ve státech EU v roce 2017 (v %)

Rumunsko **23,0**

EU28 **4,3**

Česko **2,9**

Lucembursko **0,8**

Zdroj: Eurostat

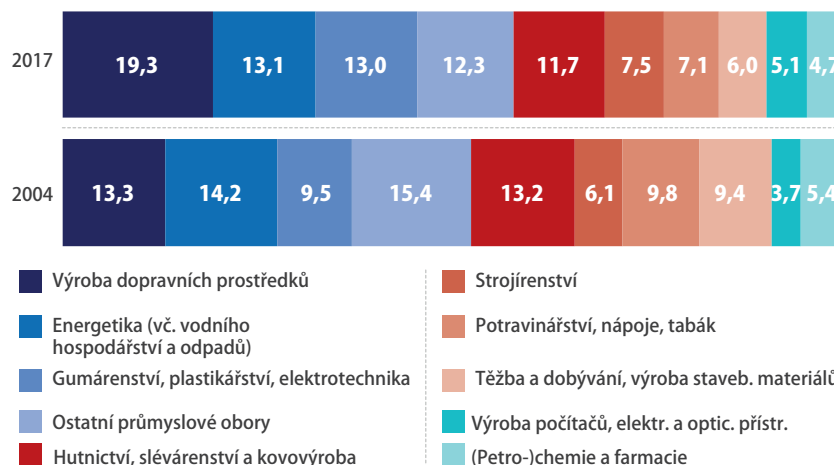
219 tis.

počet
pracovníků
v odvětví výroby
dopravních
prostředků v ČR
v roce 2017

Automobilový průmysl tvořil v roce 2017 téměř pětinu přidané hodnoty průmyslu

Tuzemský průmysl je citlivý na výkyvy zahraniční poptávky. V obdobích konjunktury obvykle vykazuje svižnější růst než ostatní odvětví ekonomiky. V éře recese jeho výkon strměji klesá. Mezi průmyslovými obory dlouhodobě posiluje výroba motorových vozidel, strojírenství, kovovýroba či produkce počítačů. Do pozadí naopak ustupují těžba či metalurgie. S nedostatečnou cenovou konkurenceschopností na otevřeném trhu se potýkají i potravinářství, textilní či oděvní průmysl. Výroba motorových vozidel společně s nejbližšími návaznými obory se na přidané hodnotě v průmyslu v roce 2017 podílela 32 %, nejvíce v EU. Přesto lze celý tuzemský průmysl hodnotit spíše jako odvětvově diverzifikovanější.

Struktura průmyslu ČR podle hrubé přidané hodnoty (v %) v letech 2004 a 2017

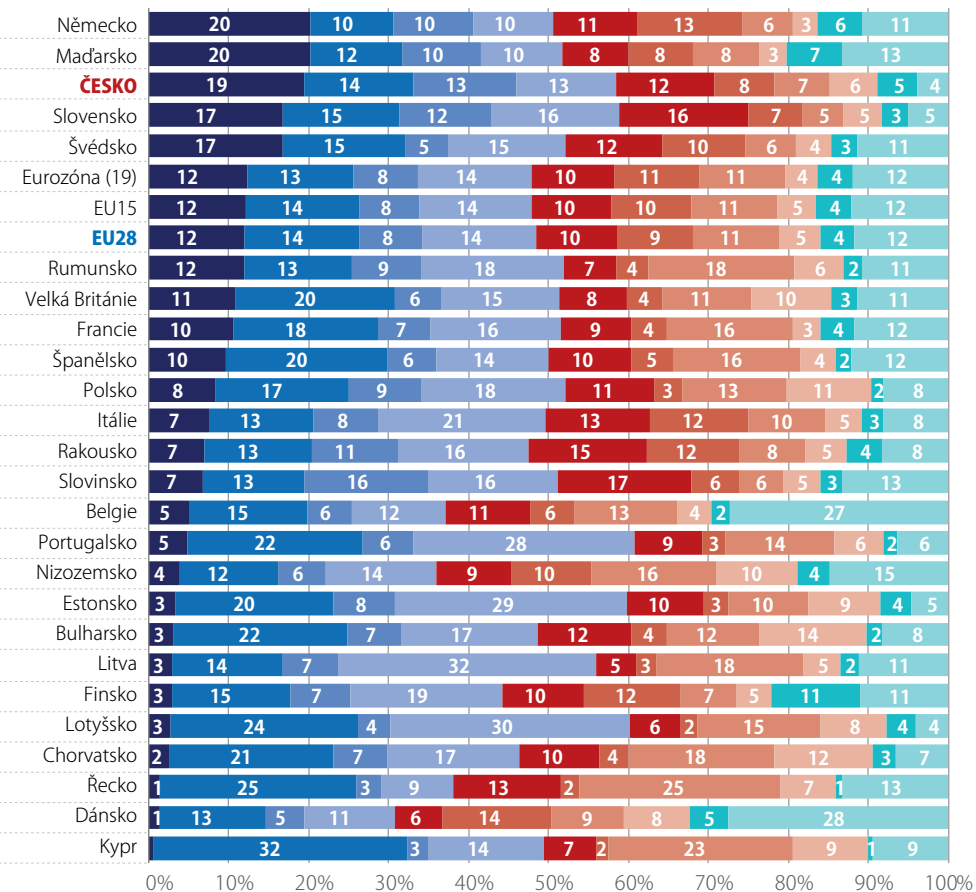

Zdroj: ČSÚ

Struktura průmyslu ve státech EU dle hrubé přidané hodnoty v roce 2016 (v %)*

- Výroba dopravních prostředků
- Energetika (vč. vodního hospodářství a odpadů)
- Gumárenství, plastikářství, elektrotechnika
- Ostatní průmyslové obory
- Hutnictví, slévárnictví a kovovýroba
- Strojírenství
- Potravinářství, nápoje, tabák
- Těžba a dobývání, výroba staveb. materiálů
- Výroba počítačů, elektr. a optic. přístr.
- (Petro-)chemie a farmacie

*Z důvodu nižší vypovídací schopnosti nejsou samostatně uvedeny Malta, Lucembursko a Irsko.

Zdroj: Eurostat

Podíl odvětví výroby dopravních prostředků na zaměstnanosti v celém průmyslu ve státech EU v roce 2016 (v %)

Česko **14,3**

EU28 **9,3**

Kypr **0,6**

Zdroj: Eurostat

62,9 %

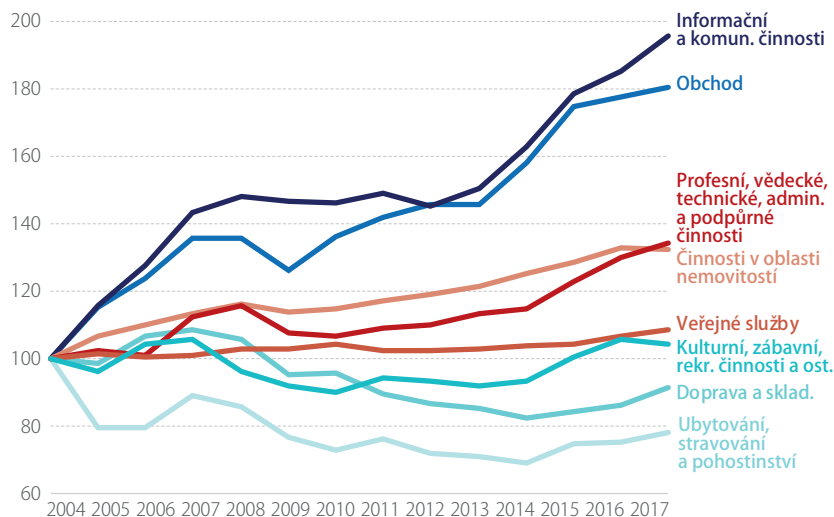
podíl
nerezidentů,
kteří se v roce
2018 ubytovali
v Praze, na
celkovém počtu
zahraničních
hostů v ČR

V Česku roste přidaná hodnota v obchodě a informačních a komunikačních činnostech

Služby tvoří v Česku tři pětiny výkonu ekonomiky. Z pohledu hrubé přidané hodnoty se role služeb od vstupu Česka do EU nezměnila. Naopak zaměstnanost vzrostla z 57,4 % v roce 2004 na 60,5 % v roce 2017. Vedle finančnictví se dlouhodobě rozvíjejí hlavně obchod a informační a komunikační činnosti. Naopak v ubytování, stravování a pohostinství HPH spíše klesala. I tak odvětví cestovního ruchu zaměstnává 4,5 % pracovníků, vytváří bezmála 3 % HDP a významně přispívá i k přebytku platební bilance Česka v oblasti služeb. Podíl celého sektoru služeb na celkové zaměstnanosti je v Česku srovnatelný s novějšími členy EU.

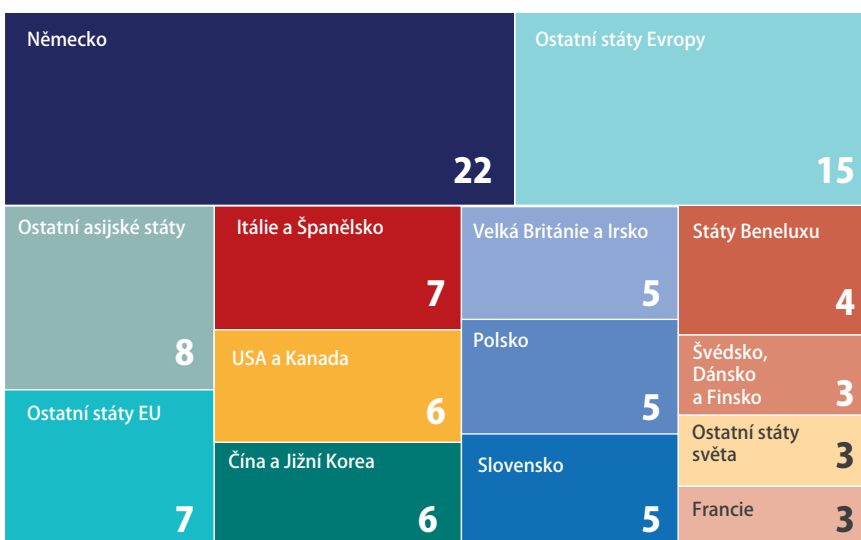
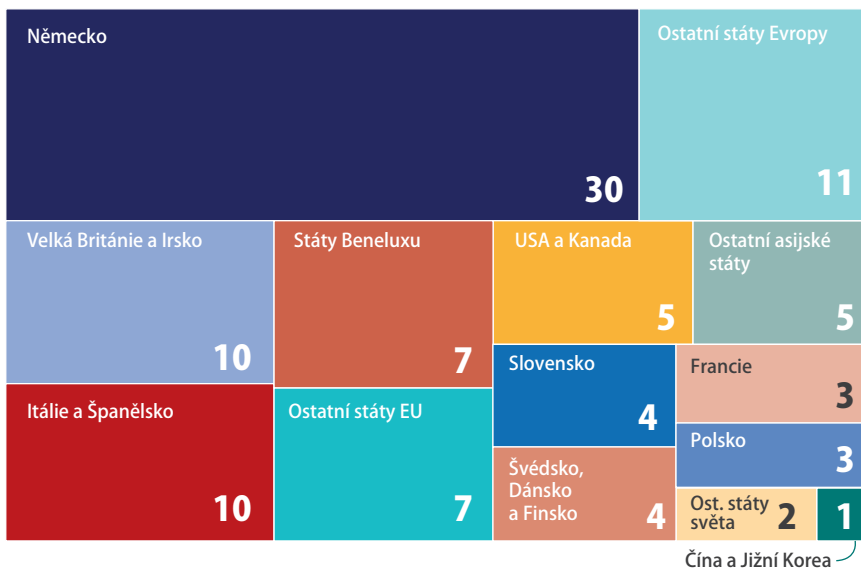
Hrubá přidaná hodnota v hlavních odvětvích služeb v ČR
(úroveň roku 2004 = 100)

Zdroj: ČSÚ

Struktura zahraničních hostů (dle státního občanství) dle přenocování v hromadných ubytovacích zařízeních v ČR v letech 2005 a 2018 (v %)

Zdroj: ČSÚ

Saldo příjmů a výdajů z cestovního ruchu k HDP ve státech EU v roce 2017 (v %)

Chorvatsko
16,8

Česko
0,7

Belgie
-1,7

Zdroj: Eurostat

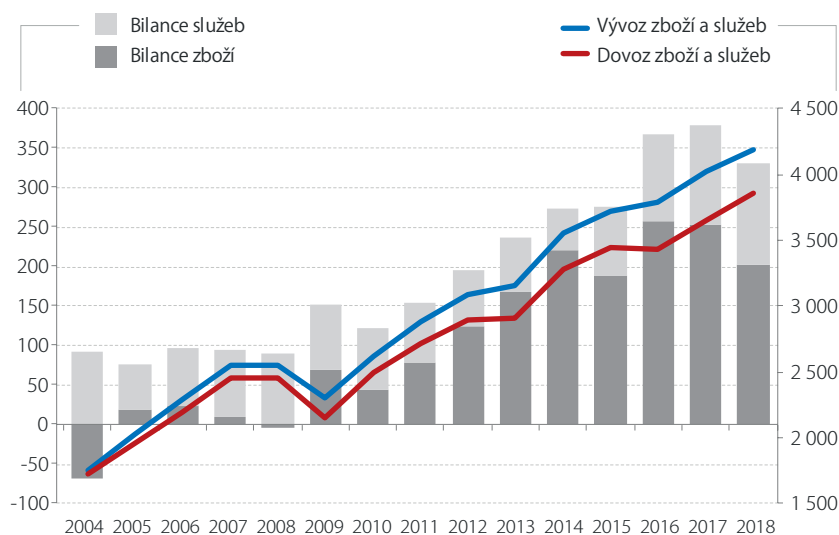
83,9 %

podíl exportu
zboží do EU na
celkovém vývozu
zboží z ČR v roce
2018

Vývoz motorových vozidel z Česka se od vstupu do EU ztrojnásobil

Vstup do EU a otevření evropského trhu pro Česko jsou nejvíce patrné na vývoji zahraničního obchodu. Již v roce 2005 se Česko vymanilo z deficitu obchodu se zbožím a v přebytku setrvalo až do současnosti. Do zemí EU míří více než 80 % z celkového vývozu zboží. Klíčovým partnerem je pro nás Německo, kam každoročně směřuje téměř třetina českého exportu. Hlavní roli ve vývozu si postupně vybudovala motorová vozidla.

Vývoj zahraničního obchodu (v mld. korun)

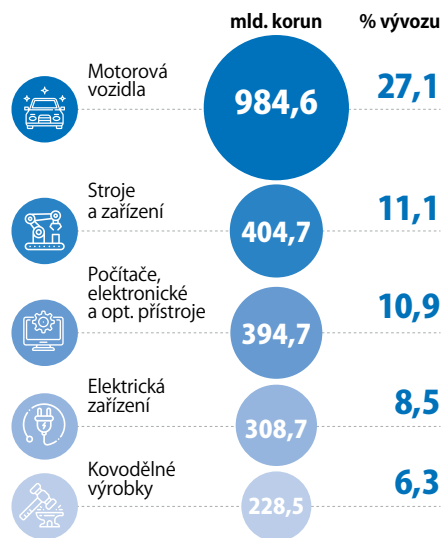
Zdroj: ČSÚ

Obchod se zbožím mezi ČR a hlavními partnery z EU v roce 2018
(v mld. korun)

	VÝVOZ	DOVOZ
Německo	1 136,4	923,9
Polsko	229,2	292,1
Slovensko	320,9	190,7
Francie	183,3	117,1
Itálie	135,2	156,3
Rakousko	158,1	107,8
Velká Británie	159,1	61,6
Nizozemsko	127,2	87,9
Maďarsko	110,6	88,6
Španělsko	119,0	65,6
Belgie	75,2	59,5
Rumunsko	55,8	48,8
Švédsko	62,3	31,5

Zdroj: ČSÚ

Nejvýznamnější vývozní artikly v roce 2018

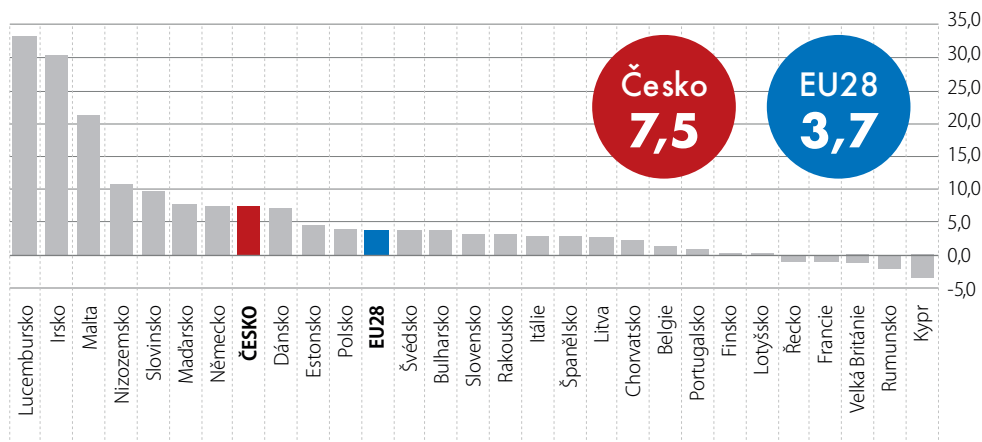

Zdroj: ČSÚ

Podíl bilance zahraničního obchodu se zbožím a službami na HDP v roce 2017 (v %)

Podíl přebytku (+) nebo deficitu (-) obchodu se zbožím a službami na hrubém domácím produktu v roce 2017

Zdroj: Eurostat

Zdroj: Eurostat

29,8 %

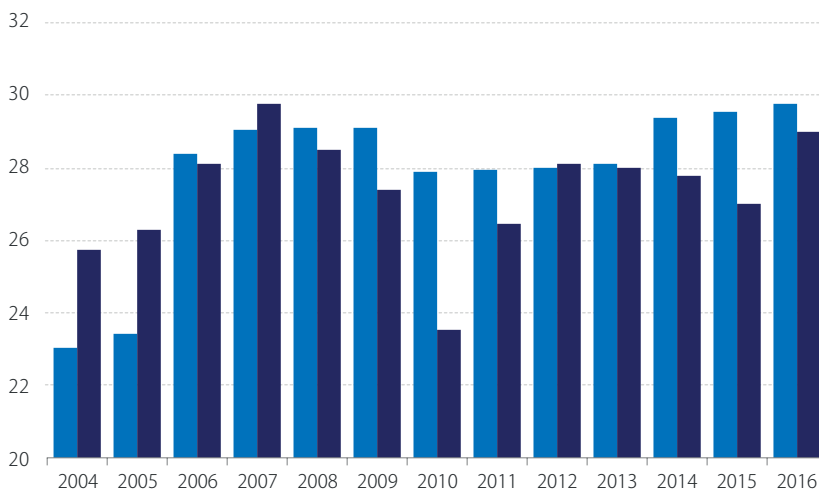
podíl
nefinančních
podniků pod
zahraniční
kontrolou na
tvorbě hrubé
přidané hodnoty
v ČR v roce 2016

Podniky pod zahraniční kontrolou tvoří třetinu české ekonomiky

Již před vstupem do EU probíhal příliv zahraničního kapitálu do české ekonomiky. Volný pohyb kapitálu, který je jedním z principů fungování Unie, tento jev dále prohloubil. V současnosti tvoří podniky pod zahraniční kontrolou přibližně třetinu hrubé přidané hodnoty a podobný je i podíl investiční aktivity. S tím souvisí odliv zisků firem do zahraničí. V roce 2017 dosahoval objem důchodů z přímých investic nerezidentů 499 miliard korun, tedy 9,9 % hrubého domácího produktu Česka. Zpět bylo reinvestováno 35,4 % z této částky.

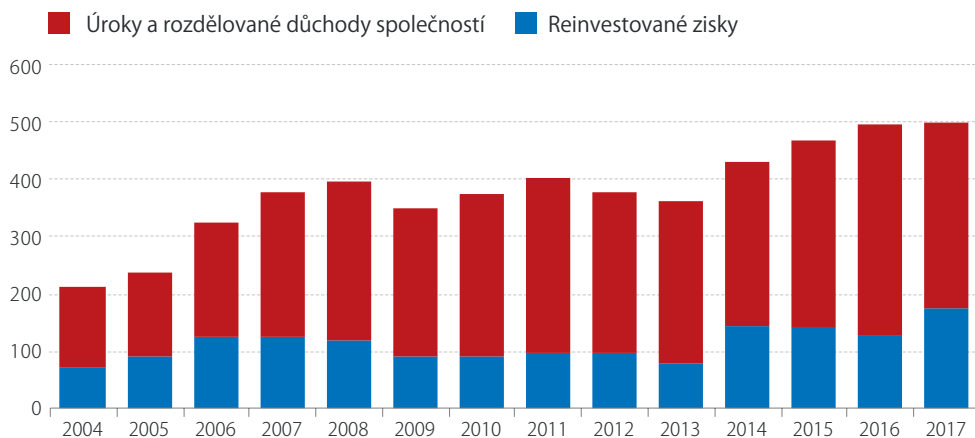
Nefinanční podniky pod zahraniční kontrolou v Česku

■ Podíl na hrubé přidané hodnotě (v %) ■ Podíl na investicích (v %)

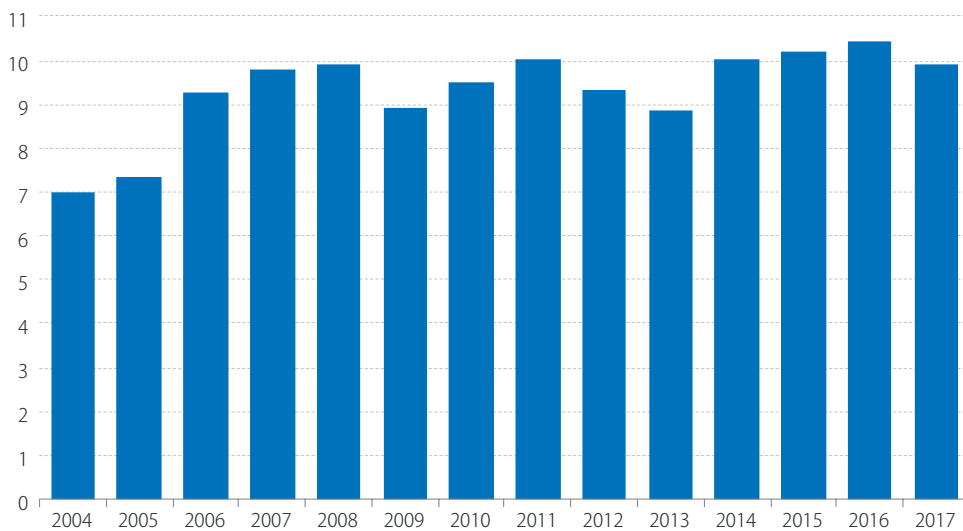
Zdroj: ČSÚ

Vývoj důchodů z vlastnictví nerezidentů (v mld. korun)

Zdroj: ČSÚ

Podíl důchodů z vlastnictví nerezidentů na českém hrubém domácím produktu (v %)

Zdroj: ČSÚ

Podíl důchodů z vlastnictví nerezidentů na hrubém domácím produktu v roce 2017 (v %)

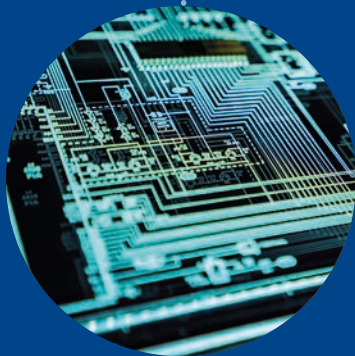
Lucembursko
430,8

Česko
9,9

EU28
4,3

Bulharsko
2,8

Zdroj: Eurostat

7,2 %

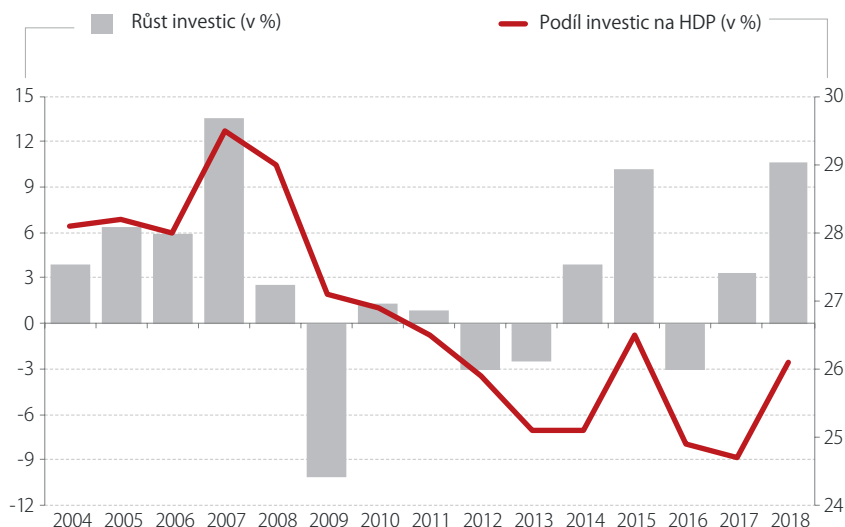
podíl investic
do ICT na celkové
investiční aktivitě
v ČR v roce 2017

V roce 2017 byl podíl investic do ICT v Česku druhý nejvyšší v EU

Investiční aktivita je klíčem k dalšímu růstu. V Česku jsou investice výrazně navázány na čerpání dotací z evropských fondů. Na počátku našeho členství v Unii se investovalo do strojů a zařízení. Rozsáhlé byly rovněž investice do infrastruktury (například dálnic). Vzhledem k silné roli průmyslu v domácí ekonomice zůstal podíl investic do strojů a zařízení prakticky stejný jako před patnácti lety. V současnosti nabývají na významu investice do informačních technologií. Roste rovněž podíl investic do produktů duševního vlastnictví – ty zahrnují výzkum a vývoj, ale rovněž licence k softwarovým produktům.

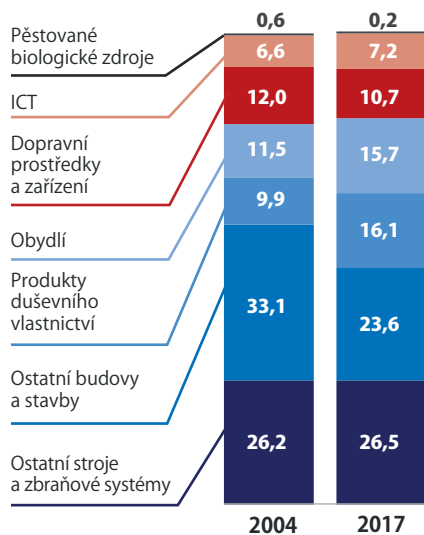

Podíl investic na českém hrubém domácím produktu a jejich dynamika v letech 2004 až 2018

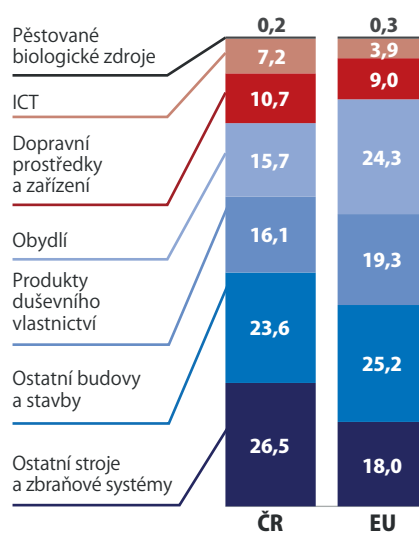

Zdroj: ČSÚ

Struktura investiční aktivity v ČR v letech 2004 a 2017 (v %)

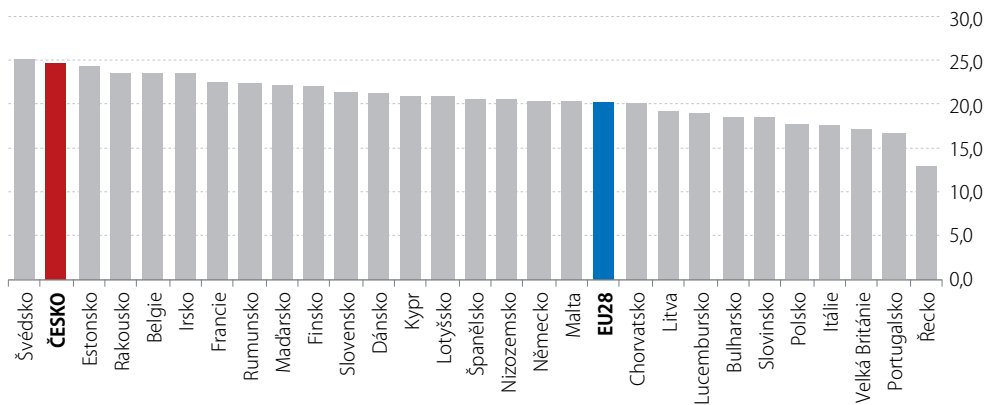

Struktura investiční aktivity v ČR a EU v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl investic na hrubém domácím produktu v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl investic na hrubém domácím produktu v roce 2017

Zdroj: Eurostat

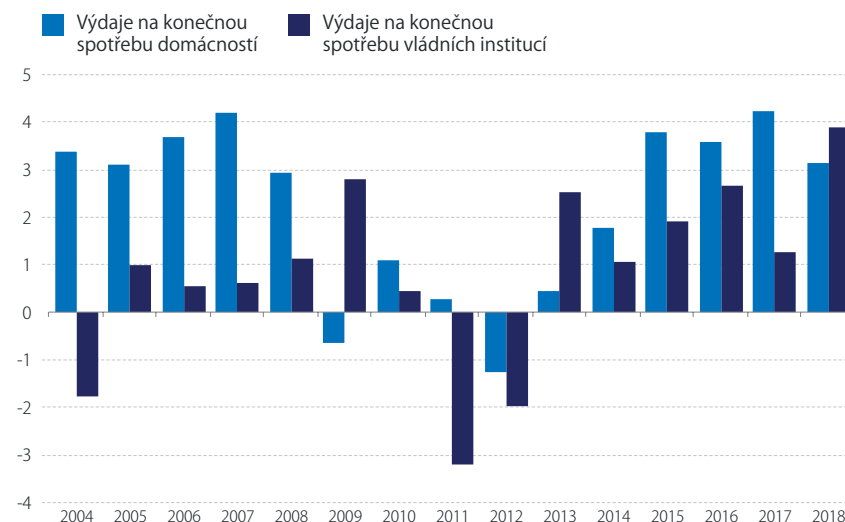
25,4 %

podíl výdajů
na bydlení
a energie na
celkové spotřebě
domácností
v roce 2017

Podíl bydlení na spotřebě domácností v Česku je jedním z nejvyšších v EU

Spotřeba domácností zejména v prvních letech po vstupu do EU velmi rychle rostla. Období následující hospodářské recese se ale vyznačovalo i opatrnějším přístupem domácností k utrácení. Po celou dobu se však zachoval přibližně čtvrtinový podíl bydlení na celkových výdajích – to je nejvíce mezi novými členskými státy. Podíl vládních výdajů na HDP v období posledních patnácti let kolísal, držel se však pod průměrem celé EU. Z hlediska účelu podobně jako v celé Unii vládní sektor věnuje nejvíce prostředků na sociální věci.

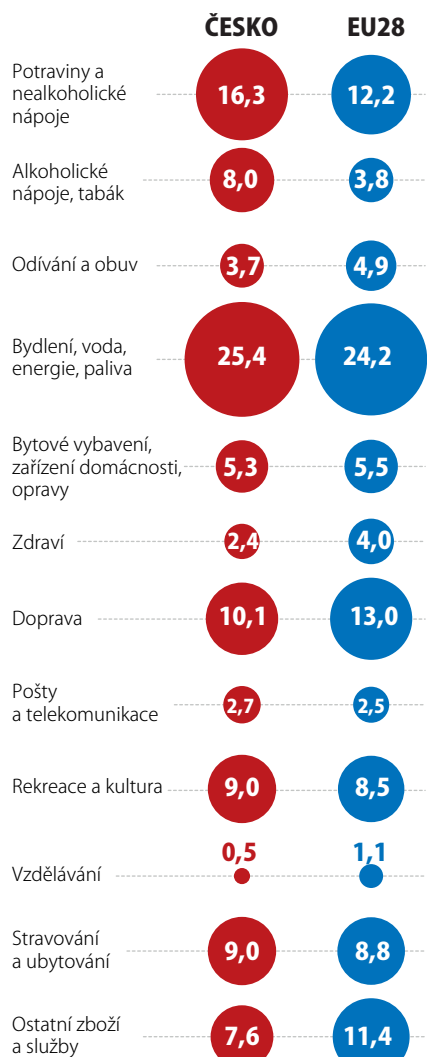
Reálný růst výdajů na konečnou spotřebu domácností a vládních institucí v letech 2004 až 2018 (v %)

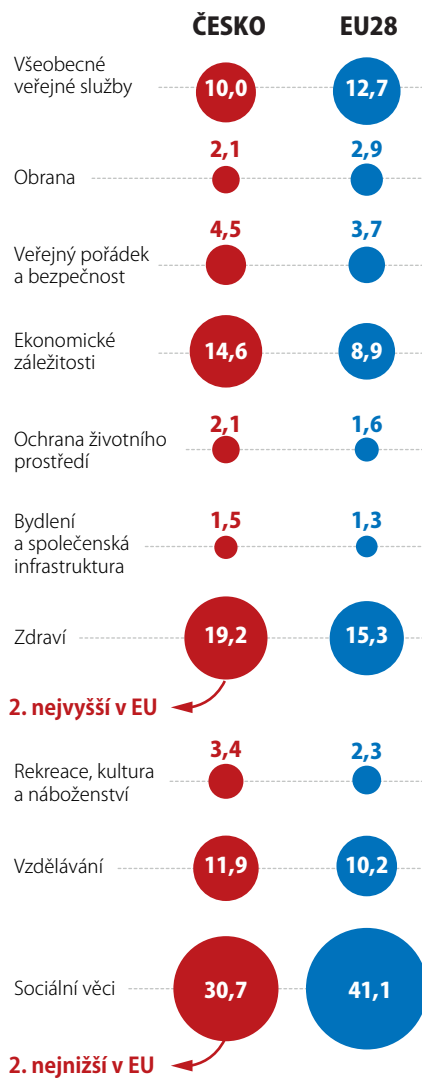
Zdroj: ČSÚ

Podíl jednotlivých výdajových skupin na spotřebě domácností v roce 2017 (v %)

Vládní spotřeba podle účelu v roce 2017 (v % z celkových výdajů)

Zdroj: Eurostat

Podíl vládních výdajů na hrubém domácím produktu v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

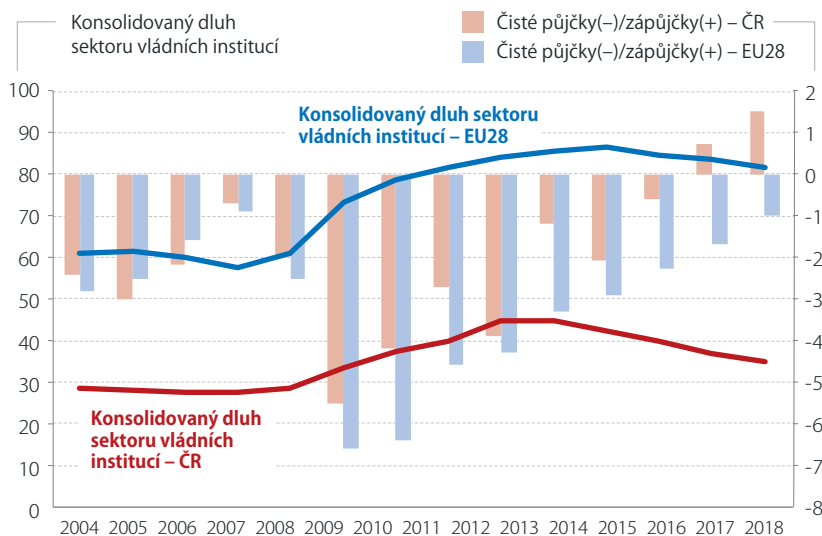
34,7 %

podíl dluhu
vládních institucí
na hrubém
domácím
produktu ČR
v roce 2017

Podíl dluhu vládních institucí na HDP Česka byl v roce 2017 čtvrtý nejnižší v Unii

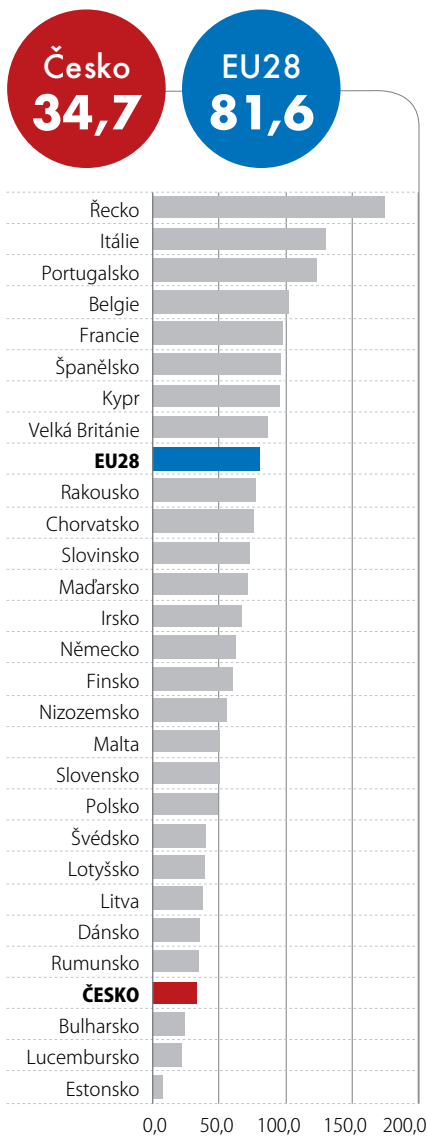
Asi nejvážnější problém, se kterým se Evropská unie musela potýkat v posledních patnácti letech, byly následky finanční a ekonomické krize a výsledný nárůst zadlužení některých zemí. Výraznějších deficitů dosahovalo v krizovém období i Česko. V současnosti Česko patří mezi státy s nejnižším relativním dluhem. V posledních letech sektor vládních institucí v Česku hospodařil s přebytkem.

 Podíl dluhu a deficitu na hrubém domácím produktu (v %)

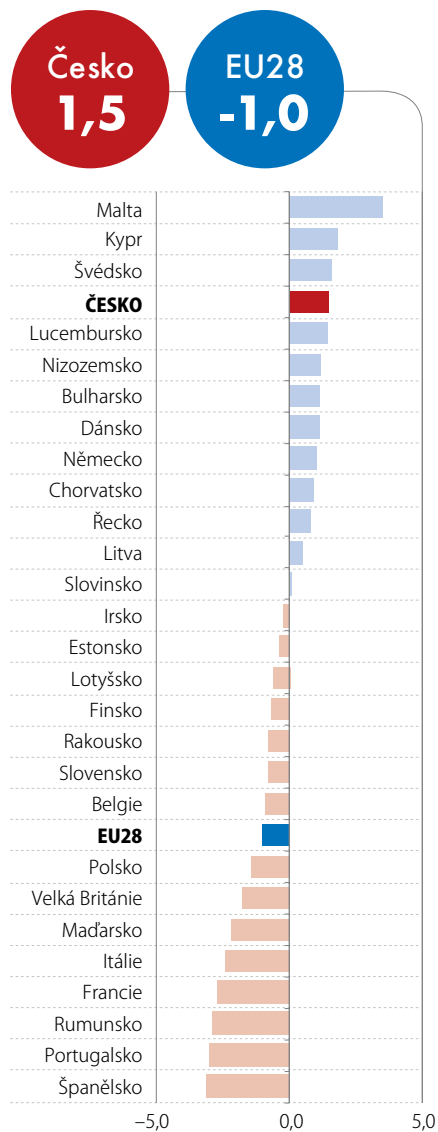
Zdroj: ČSÚ, Eurostat

Podíl dluhu na HDP v roce 2017 (v %)

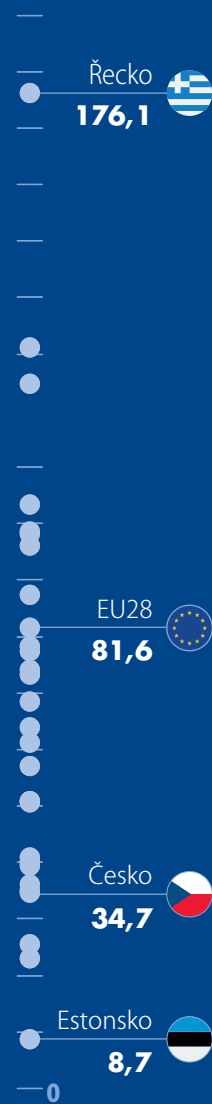
Zdroj: Eurostat

Podíl deficitu(-)/přebytku(+) na HDP v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl dluhu na HDP v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Ceny bydlení a energií se od roku 2004 zvýšily o 72,9 %

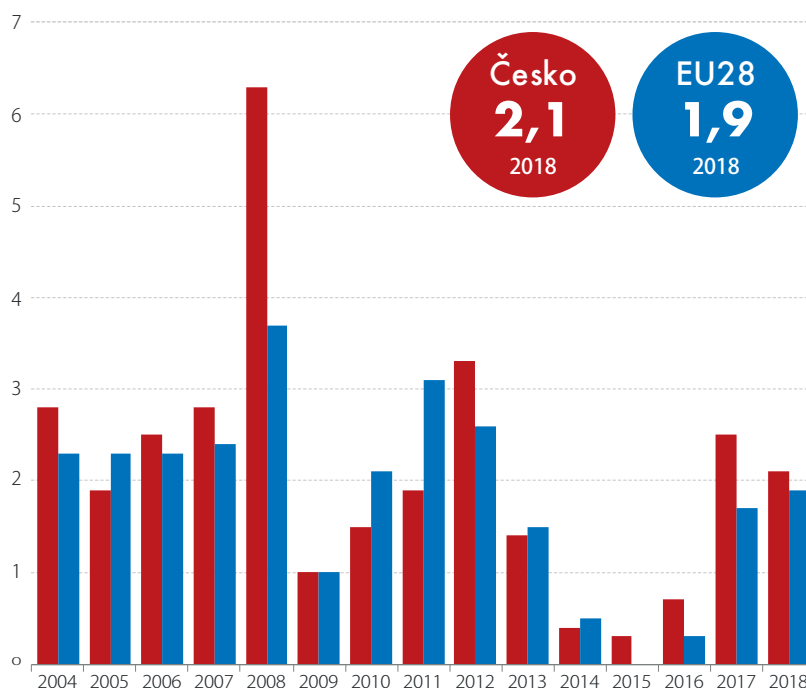
Spotřebitelské ceny v Česku i v EU se vyvíjejí podobně. V posledních letech na ně totiž často působí stejné vlivy, jako jsou ceny ropy nebo jiných surovin (zemní plyn, elektřina). Za posledních patnáct let se o téměř tři čtvrtiny zvýšily ceny bydlení a energií. Naopak pětina pokles nastal u cen telekomunikací a pošt a o čtvrtinu se snížily ceny odívání a obuvi.

31,0 %

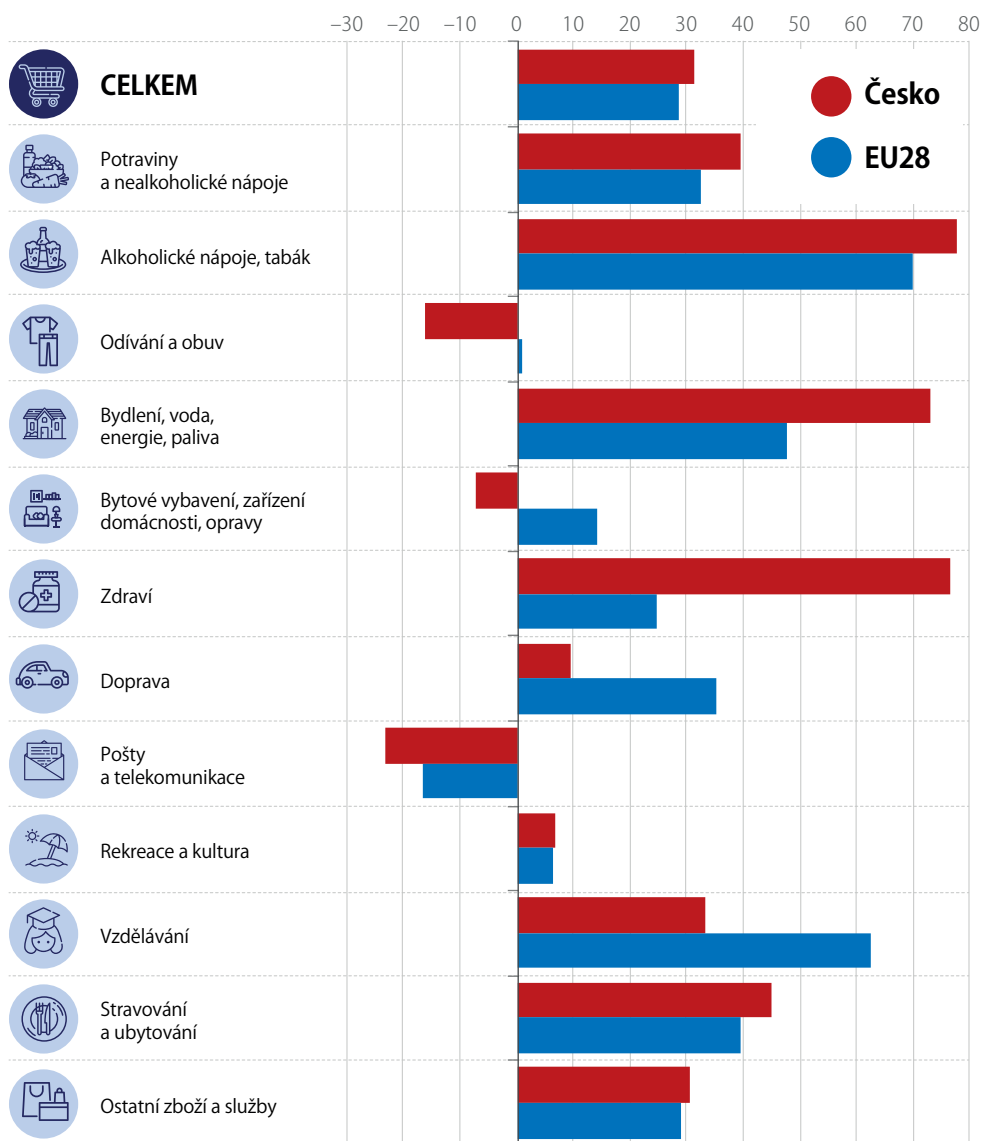
celkový nárůst
spotřebitelských
cen mezi lety
2004 a 2018

Inflace v ČR a EU (v %)

Zdroj: Eurostat

Cenový nárůst mezi lety 2004 a 2018 (v %)

Zdroj: Eurostat

Nárůst spotřebitelských cen mezi lety 2004 a 2018 (v %)

Zdroj: Eurostat

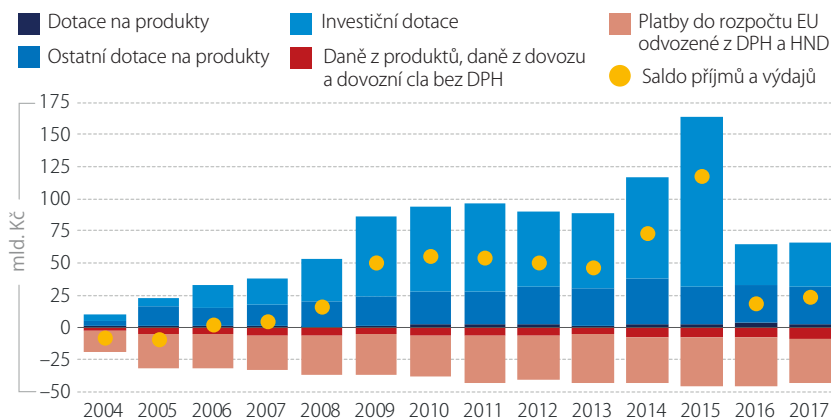
+0,9 %

podíl salda
příjmů a výdajů
ČR s institucemi
EU na hrubém
národním
důchodu
v období let 2004
až 2017

I v novém programovém období zůstává Česko ve vztahu k EU čistým příjemcem

Dotační vztahy Česka a EU byly před rokem 2004 omezeny fakticky jen na předvstupní dotační podporu. S výjimkou prvních dvou let svého členství bylo Česko vždy ve vztahu k EU čistým příjemcem. Výrazná většina prostředků do Česka plynula formou investičních dotací (hlavně do budování a modernizace infrastruktury). Jen v letech 2004, 2005 a 2016 převažovaly jiné nástroje. Zatímco dotační podpora do zemědělství či rozvoje venkova měla vcelku plynulý průběh, u investičních dotací se projevovaly větší nerovnoměrnosti. Drtivá většina novějších členských států Unie byla v období po roce 2004 ve vztahu k EU čistými příjemci, ze starších členů dále zejména Řecko a Portugalsko.

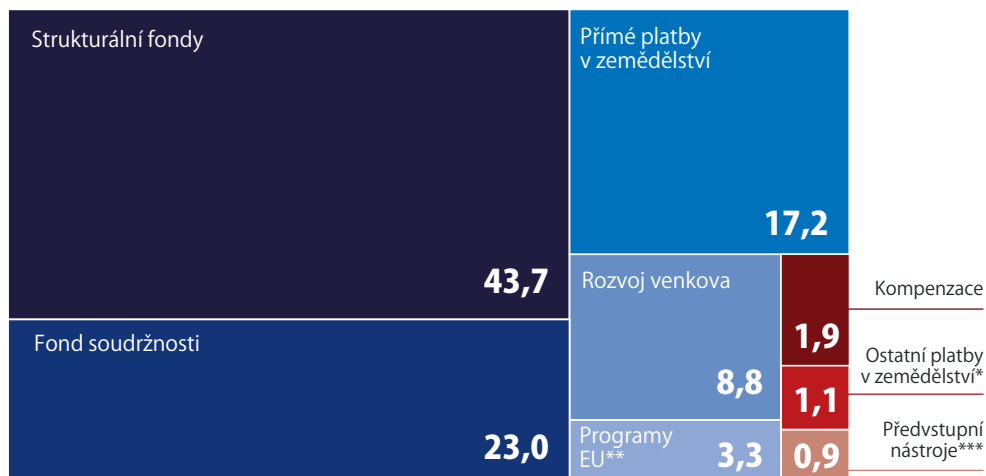
Hlavní druhy příjmů a plateb ČR ve vztahu k EU v letech 2004 až 2017 (v mld. korun)

Pozn.: Zahnuje pouze platby vztahující se k období 2004 až 2017. Neobsahuje nástroje, s jejichž pomocí čerpala ČR prostředky před vstupem do EU.

Zdroj: ČSÚ

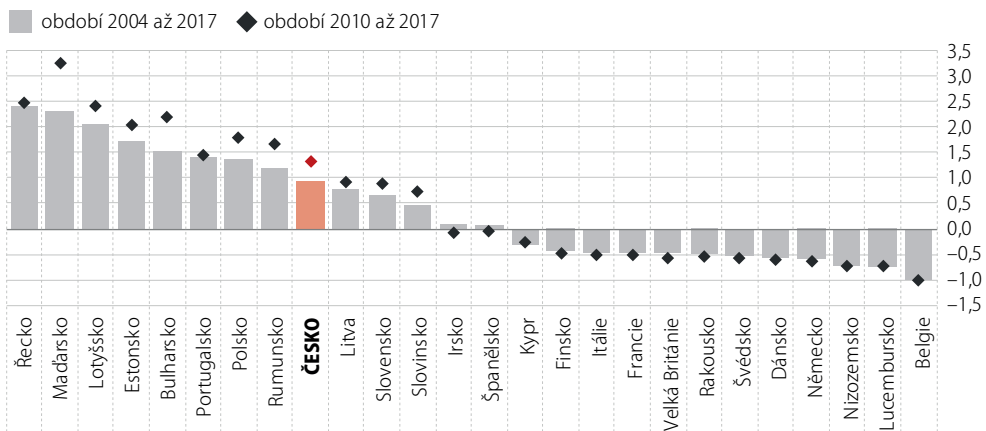
Struktura příjmů ČR z rozpočtu EU za období 2004 až 2018 (v %)

Pozn.: *Zahrnuje tržní operace, veterinární opatření, rybníkářství **Zahrnuje budování institucí a komunitární programy ***Zahrnuje programy Phare, Ispa, Sapard

Zdroj: Ministerstvo financí ČR

Saldo příjmů a výdajů členských států s institucemi EU (v % hrubého národního důchodu)

Pozn.: údaje bez Chorvatska a Malty

Zdroj: Eurostat

Příjmy unijních států z EU v období 2004 až 2017 (v tis. eur na obyvatele)

Řecko
8,7

Česko
3,7

Velká Británie
1,1

Zdroj: Eurostat

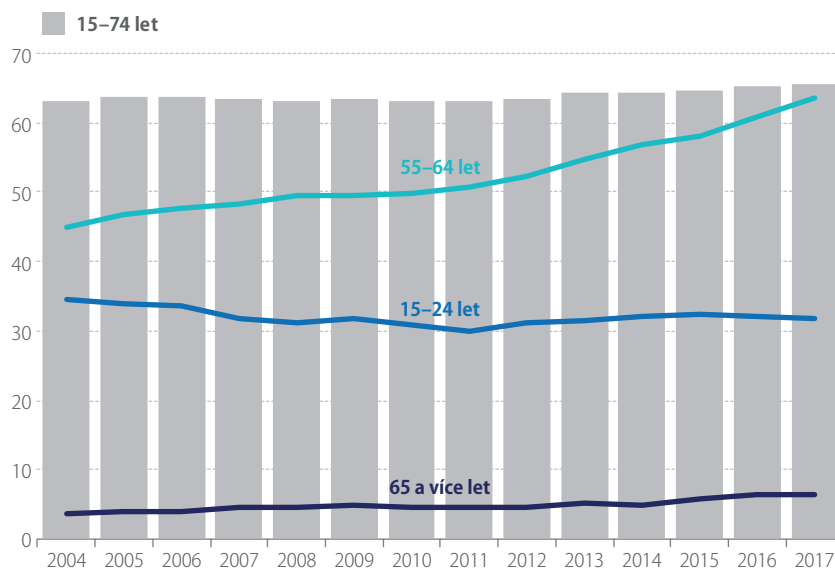

91,9 %
míra
ekonomické
aktivity žen ve
věku 50 až 54 let
v ČR v roce 2017

Česko vyniká vysokou mírou ekonomické aktivity lidí ve věku 40–59 let

Současné období hospodářského růstu vyneslo Česko na pozici státu s nejvyšší mírou zaměstnanosti v rámci EU. Vysoká míra aktivity je pro Česko typická zejména ve středních věkových skupinách, naopak mezi mladšími či u lidí na sklonku produktivního věku úrovně EU v roce 2017 nedosahovala. Nad průměrem EU se v roce 2017 pohyboval podíl pracovníků v kategorii obsluha strojů a zařízení, montéři, pomocní a nekvalifikovaní pracovníci. Naopak mírně nižší než v EU bylo zastoupení v nekvalifikovanějších profesích.

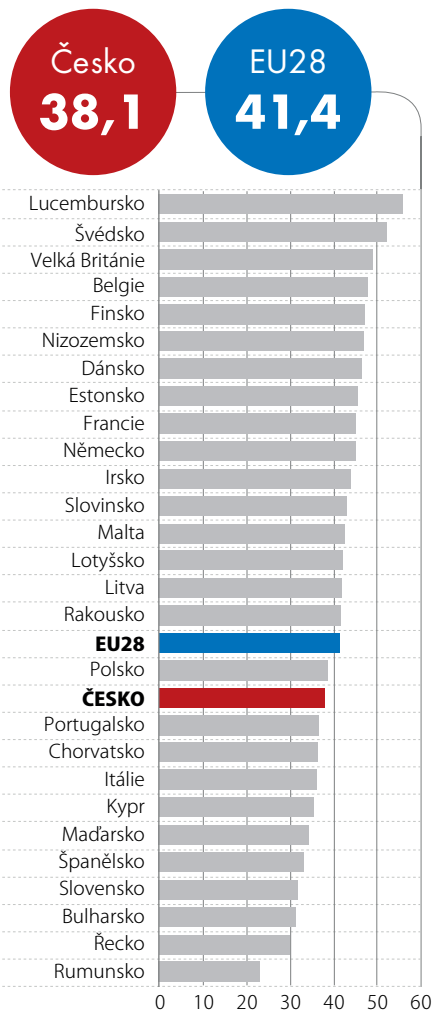
Míra ekonomické aktivity obyvatel ve vybraných věkových skupinách v ČR v letech 2004 až 2017 (v %)

Zdroj: ČSÚ

Podíl nejkvalifikovanějších pracovníků* na celkové zaměstnanosti ve státech EU v roce 2017 (v %)

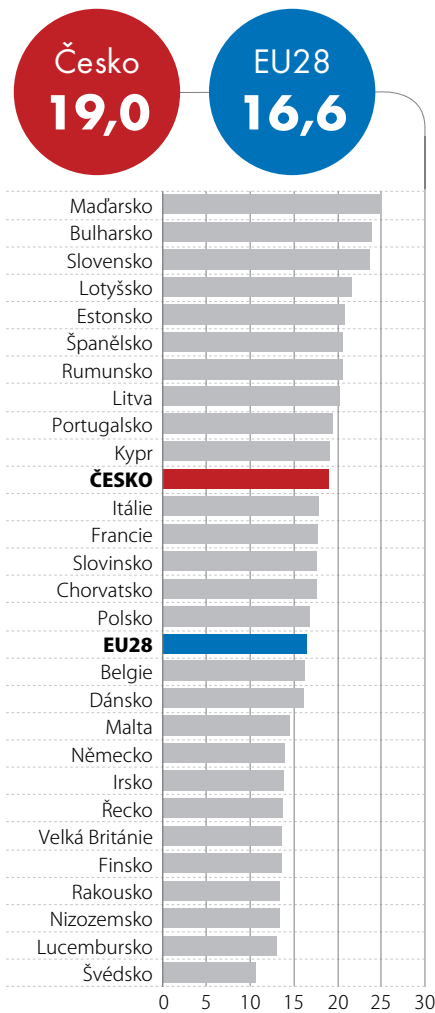

*Zákonodárci a řídící pracovníci, specialisté, techničtí a odborní pracovníci

Zdroj: Eurostat

Podíl nejméně kvalifikovaných pracovníků* na celkové zaměstnanosti ve státech EU v roce 2017 (v %)

*Obsluha strojů a zařízení, montéři, pomocní a nekvalifikovaní pracovníci

Zdroj: Eurostat

Míra ekonomické aktivity ve věku 15 až 64 let ve státech EU v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

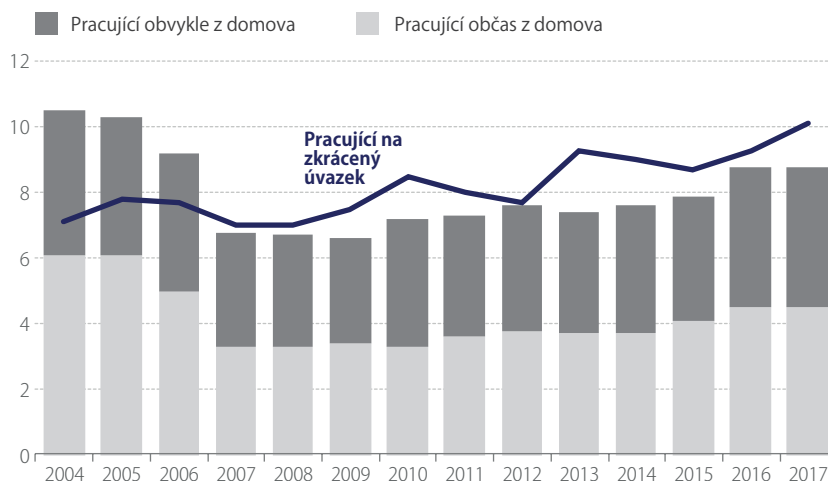
10,1 %

podíl žen ve věku 25 až 49 let pracujících v roce 2017 v ČR na zkrácený úvazek

Flexibilní formy pracovních úvazků se v Česku rozšiřují jen mírně

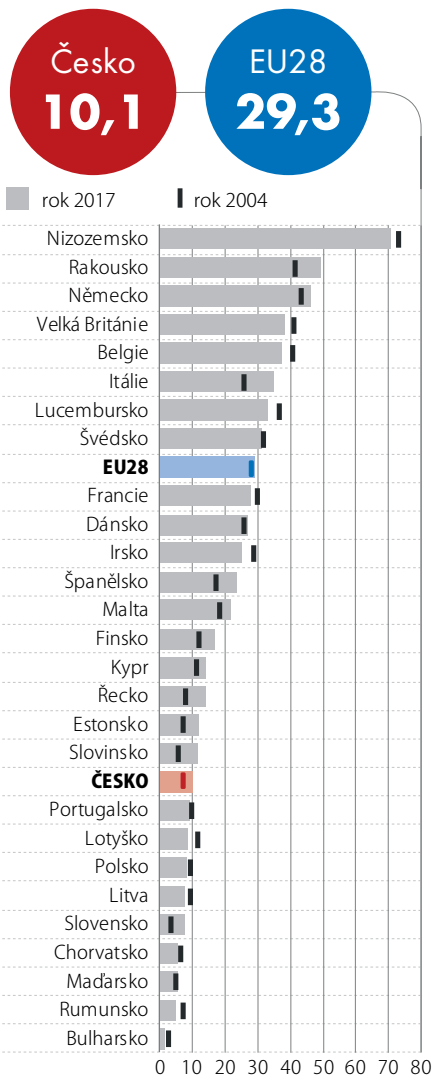
Rozšíření flexibilních forem pracovních úvazků (zejména u žen v mladším středním věku) je jedním z důležitých předpokladů sladění pracovního a rodinného života. V Česku pracovalo na zkrácený úvazek 12,0 % žen a 3,4 % mužů ve věku 15–74 let. Mírně rostl v poslední dekádě také podíl žen pracujících z domova. Větší možnosti flexibilních forem práce nabízejí zejména vyspělá odvětví služeb jako IT či finančnictví, lze je nalézt ale i v podnikání. Spíše okrajová role flexibilnějších forem úvazků je typická hlavně pro státy střední a východní Evropy a také pro některé jihoevropské ekonomiky.

Podíl zaměstnaných žen ve věku 25–49 let s vybranými formami flexibilních pracovních úvazků v ČR v letech 2004 až 2017 (v %)

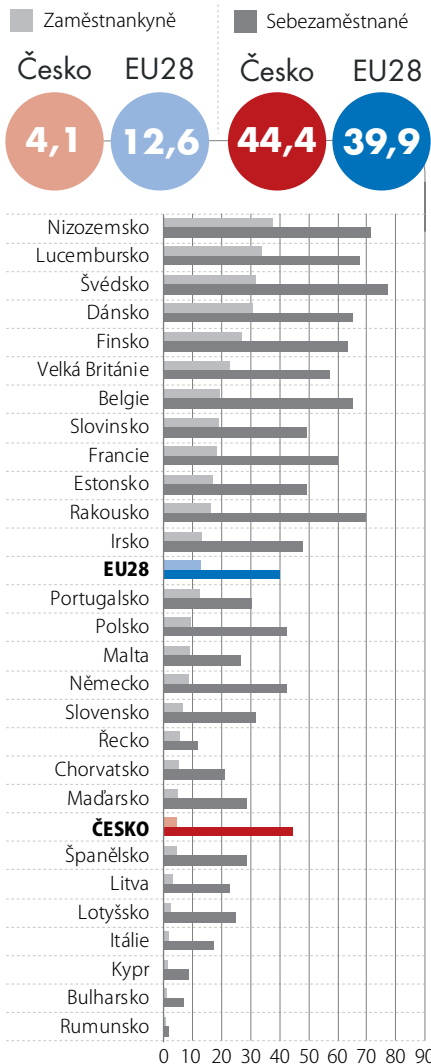
Zdroj: ČSÚ

Podíl zaměstnaných žen ve věku 25–49 let pracujících na zkrácený úvazek v zemích EU v letech 2004 a 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl zaměstnaných žen ve věku 25–49 let pracujících obvykle nebo občas z domova v zemích EU v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl zaměstnaných žen ve věku 25–49 let pracujících obvykle nebo občas z domova ve státech EU v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

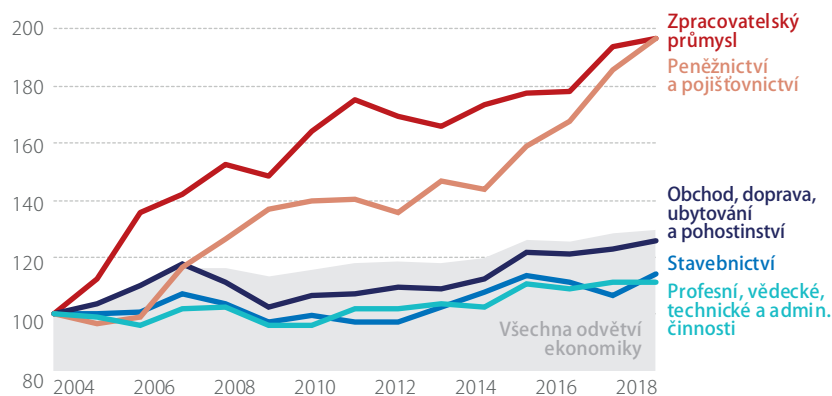
12,6 €

průměrné
celkové
hodinové
náklady práce
na zaměstnance
v ČR v roce 2018

Produktivita práce v Česku rostla nejrychleji ve zpracovatelském průmyslu a finančnictví

Produktivita rostla v Česku rychleji než v EU, a to z velké části vlivem příznivého vývoje do roku 2008. Její úroveň (vyjádřená v paritě kupní síly) v roce 2017 činila 75 % úrovně EU (o 7 p. b. více než v roce 2004) a byla pátá nejvyšší mezi novějšími členy EU (těsně za Slovenskem a Kypr). Ve většině novějších členských zemí dosahovaly výdělky nižší úrovně, než by odpovídalo produktivitě práce. Celkové pracovní náklady (vyjádřené v eurech na hodinu) byly v Česku v roce 2018 desáté nejnižší v EU. V jejich skladbě hrají relativně významnou roli nemzdové náklady.

Reálná hodinová produktivita práce* v národním hospodářství ČR a v vybraných odvětvích (úroveň roku 2004 = 100)

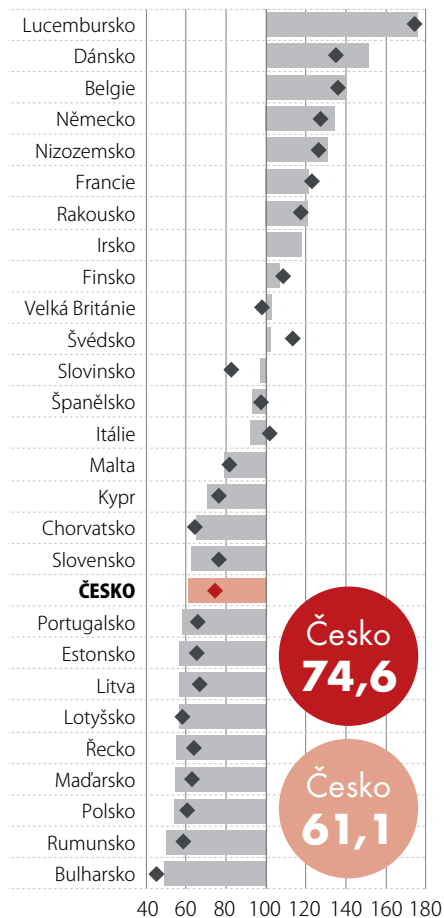
Pozn.: *Poměr HDP, resp. přidané hodnoty (ve stálých cenách) na odpracovanou hodinu v celé ekonomice, resp. v daném odvětví.

Zdroj: ČSÚ

Průměrné hod. výdělky zaměstnanců a nominální hodinová produktivita práce* ve státech EU v roce 2017 (v paritě kupní síly, EU28 = 100)

- Mzdy a platy na odpracovanou hodinu
- ◆ Hodinová produktivita práce

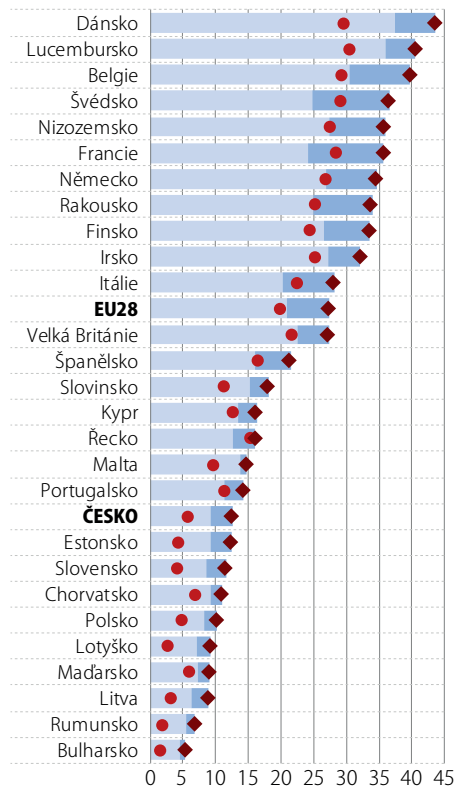
Pozn.: *Vyjadřuje poměr HDP k počtu odpracovaných hodin zaměstnanými osobami v celé ekonomice.

Zdroj: Eurostat

Průměrné pracovní náklady* na zaměstnance ve státech EU v letech 2004 a 2018 (v eurech na hodinu)

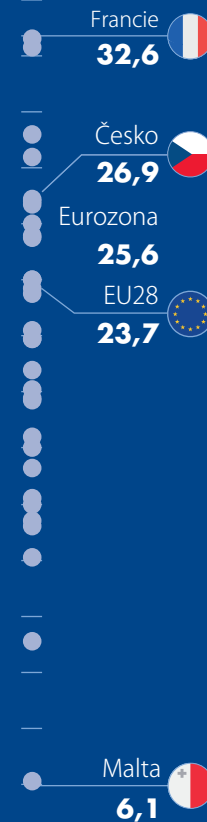
- Mzda a platy (rok 2018)
- Ostatní mzdové náklady (rok 2018)
- Celkové pracovní náklady (rok 2004)
- ◆ Celkové pracovní náklady (rok 2018)

Pozn.: *Průměrné hodinové náklady práce jsou celkové náklady práce vydělené počtem zaměstnanců odpracovaných hodin. Náklady práce sestávají z mezd a platů a nemzdových nákladů (sociální příspěvky zaměstnavatelů plus daně mínus dotace související se zaměstnáváním). Nezahrnují odvětví zemědělství, lesnictví a rybníctví a také veřejnou správu, obranu a povinné sociální zabezpečení. Údaje se týkají pouze podniků s 10 a více zaměstnanci.

Zdroj: Eurostat

Podíl nemzdových nákladů na celkových hodinových nákladech práce ve státech EU v roce 2018

0

Zdroj: Eurostat

03

**ŽIVOTNÍ
PODMÍNKY**

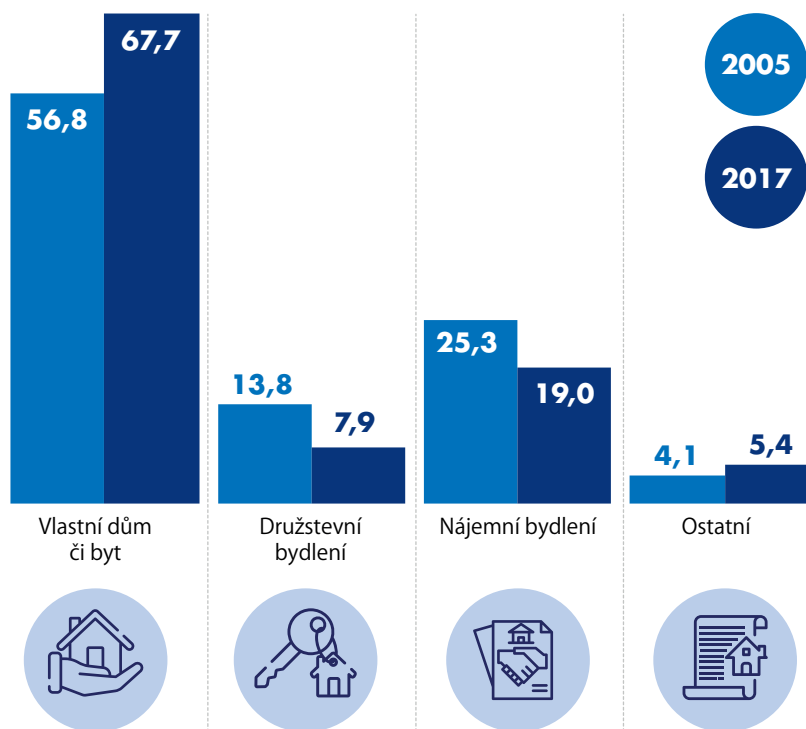

7,9 %
podíl českých
domácností,
které bydlely
v družstevním
bytě v roce 2017

Ústup družstevního bydlení

Česko patří mezi státy s vyšším podílem vlastnického bydlení. Ten se během posledních patnácti let dále zvyšoval s tím, jak se rozšiřovala například nabídka hypoték. Ukazuje se rovněž, že vlastnické bydlení postupně vytlačovalo družstevní formu. Vysoká míra vlastnického bydlení je společná většině nových členů Unie.

 Podíl domácností v jednotlivých typech bydlení v ČR v letech 2005 a 2017 (v %)

Zdroj: ČSÚ

Kde bydleli obyvatelé EU v roce 2017 (v %)

ve vlastním,
s úvěrem

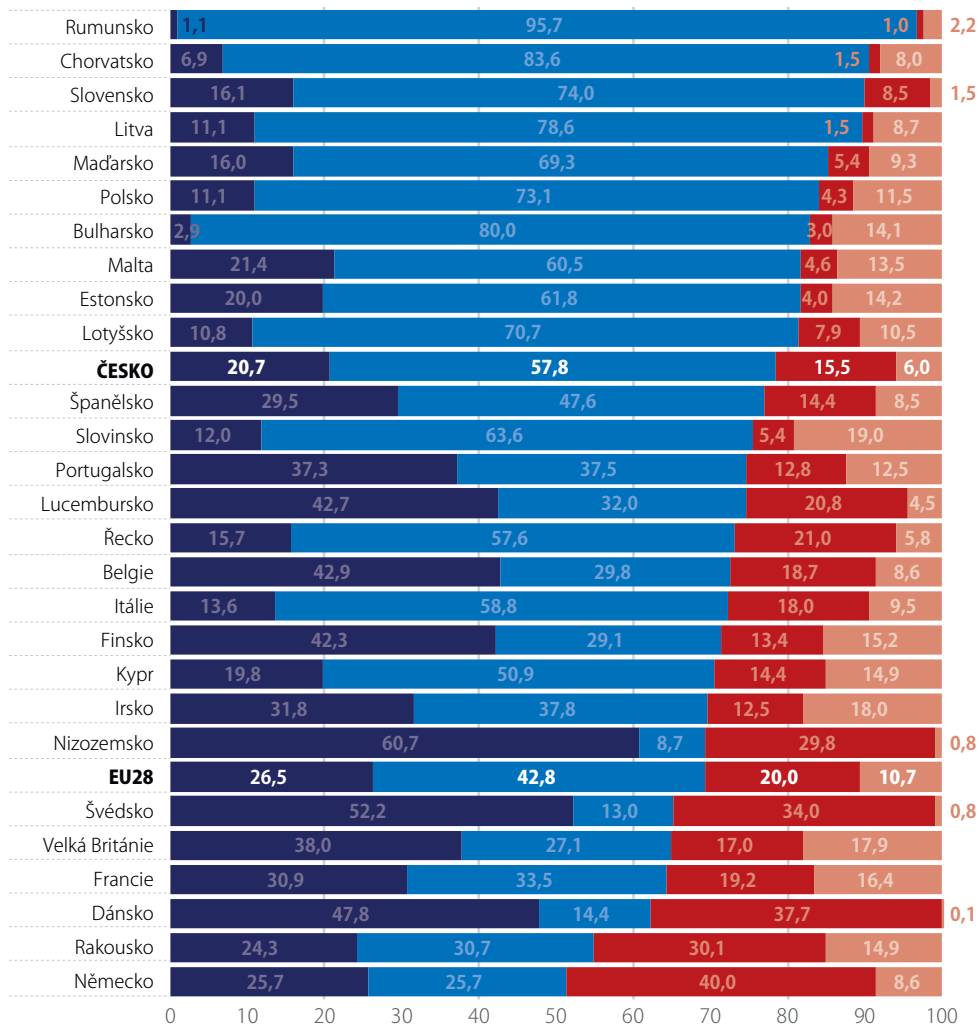
ve vlastním,
bez úvěru

v tržním
nájmu

v regulovaném
nájmu

Zdroj: Eurostat

Vlastnické bydlení v EU (rok 2017, v %)

Rumunsko **96,8**

Česko **78,5**

EU28 **69,3**

Německo **51,4**

Zdroj: Eurostat

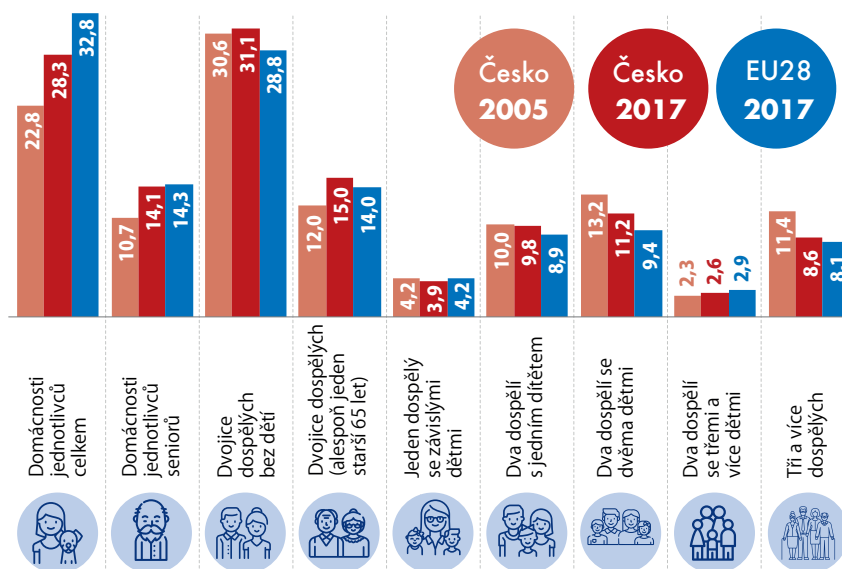
14,1 %

podíl domácností
v ČR, kde žil
jen senior
jednotlivec,
v roce 2017

Stárnutí populace vedlo ke zvýšení podílu domácností seniorů na celkovém počtu domácností

Česká společnost prochází proměnami, které jsou společně většinou vyspělých zemí světa. Jednou z nich je stárnutí populace. To je patrné na zvýšeném podílu domácností, kde žije alespoň jeden senior. Výrazně se zvýšil podíl domácností jednotlivců, tzv. „singles“. Poklesl také podíl dvojic dospělých se dvěma dětmi.

Druhy domácností v ČR a EU v letech 2005 a 2017 (v %)

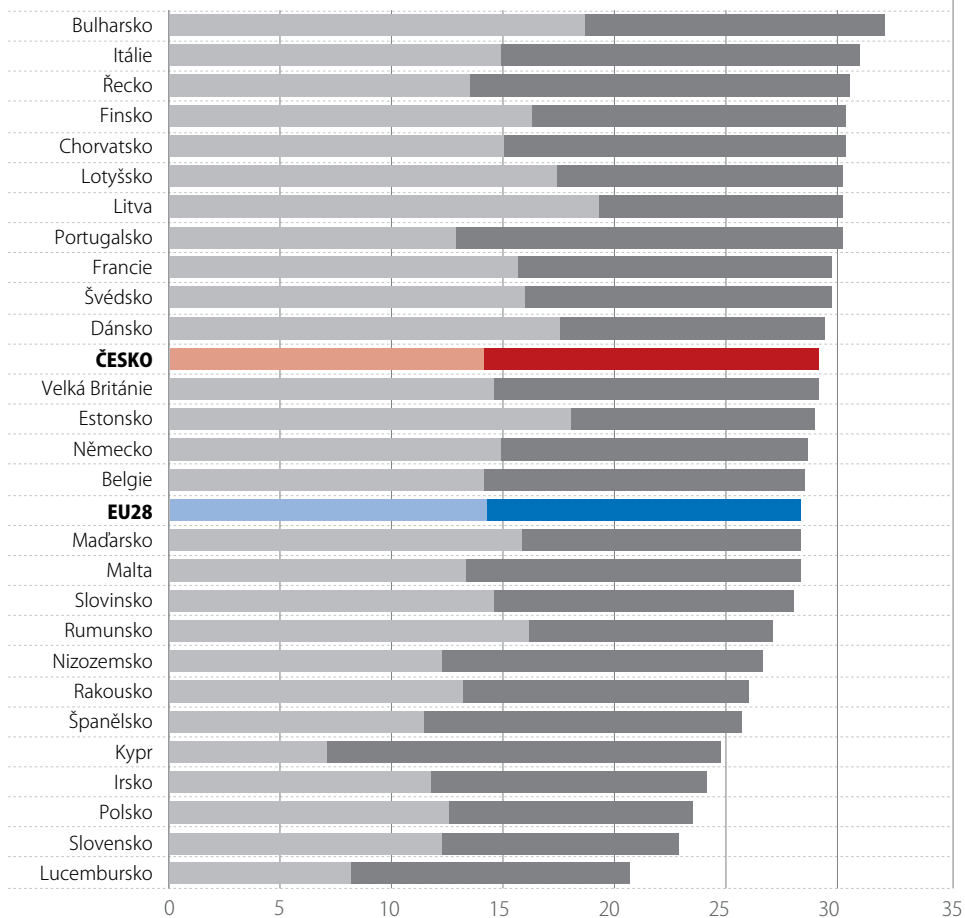
Zdroj: Eurostat

Podíl domácností seniorů na celkovém počtu domácností v EU v roce 2017 (v %)

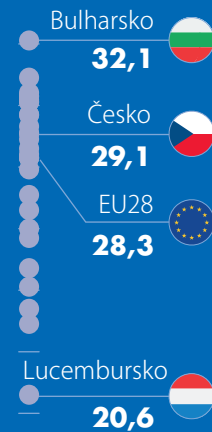
Domácnosti jednotlivců seniorů

Dvojice dospělých (alespoň jeden starší 65 let)

Zdroj: Eurostat

Podíl domácností seniorů v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

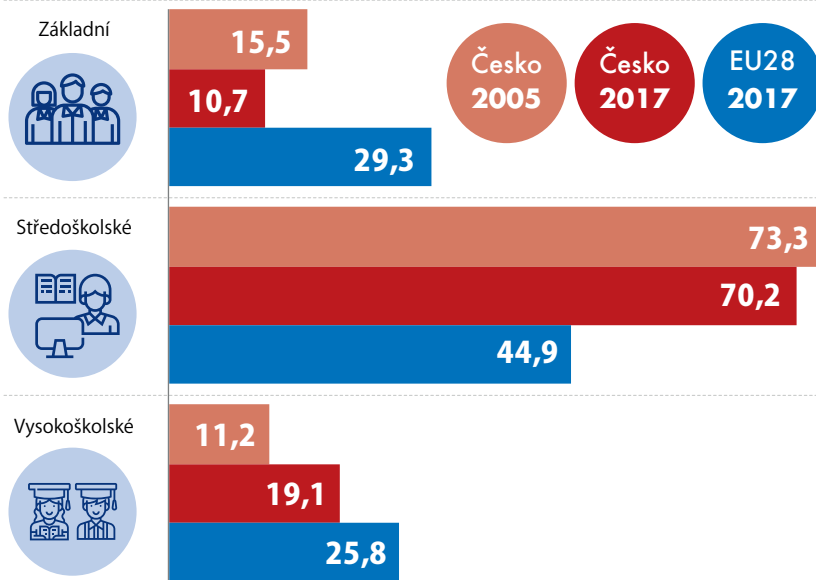
19,1 %

podíl osob
s vysokoškolským
vzděláním na
dospělé populaci
v ČR v roce 2017

Česko má nejvyšší podíl středoškolsky vzdělaných obyvatel v EU

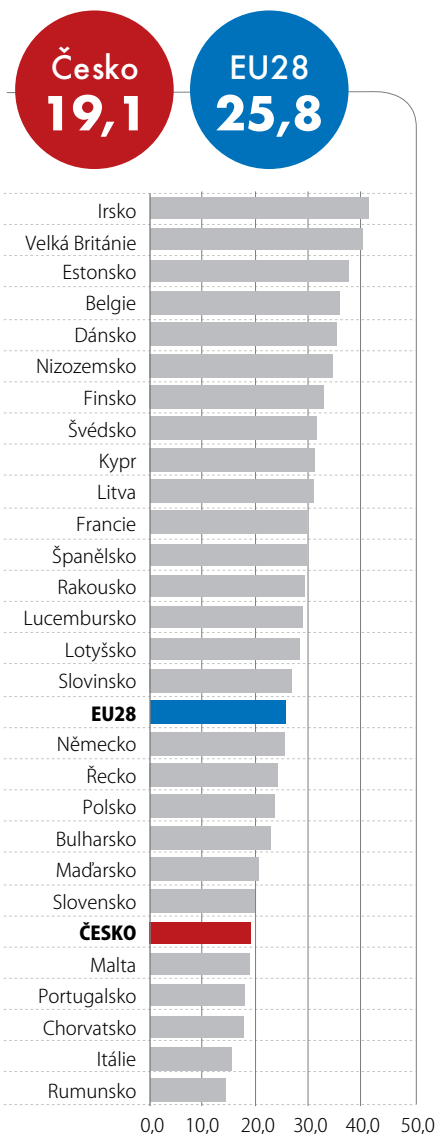
Struktura nejvyššího dosaženého vzdělání obyvatelstva se v posledních patnácti letech rovněž změnila. Zejména kvůli generační změně se snížil podíl lidí s maximálně základním vzděláním. Naopak postupně roste podíl vysokoškolsky vzdělaných osob. Česko je v rámci EU význačně nejvyšším podílem lidí se středoškolským vzděláním, který si udrželo po celé sledované období.

Nejvyšší dosažené vzdělání dospělého obyvatelstva v Česku (v %)

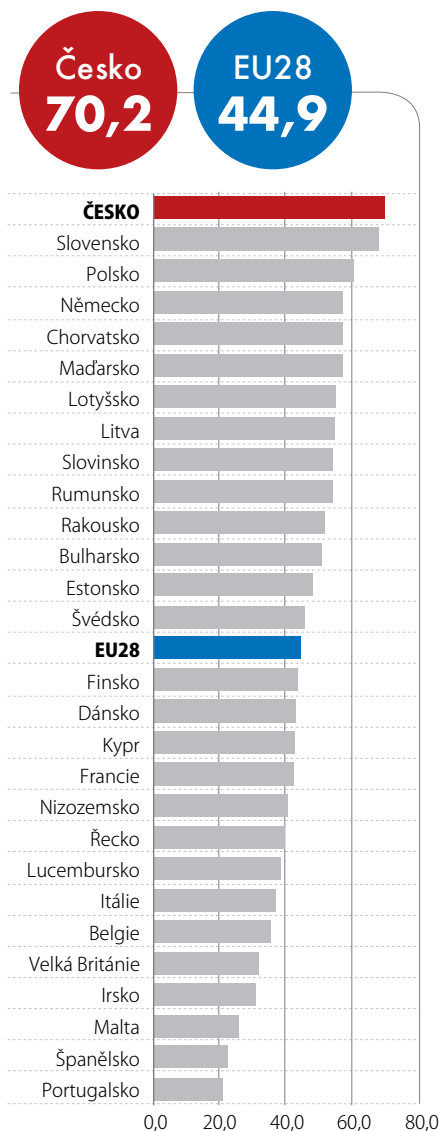
Zdroj: ČSÚ, Eurostat

Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob na dospělé populaci v roce 2017 (v %)

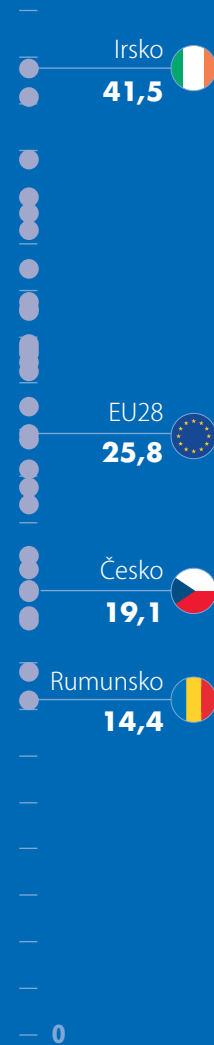
Zdroj: Eurostat

Podíl středoškolsky vzdělaných osob na dospělé populaci v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl vysokoškolsky vzdělaných osob na dospělé populaci v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

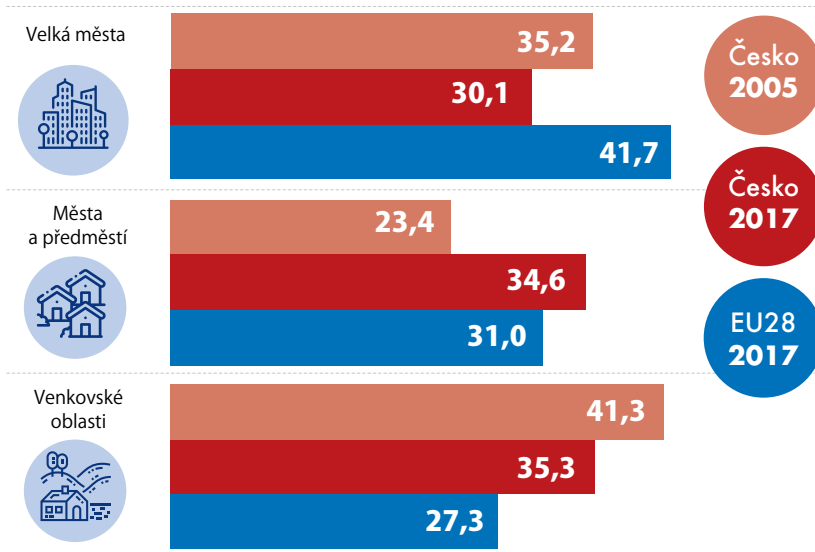
34,6 %

podíl osob žijících
ve městech
a předměstských
oblastech na celé
populaci ČR
v roce 2017

Obyvatelé velkých měst se přesouvali do předměstských oblastí

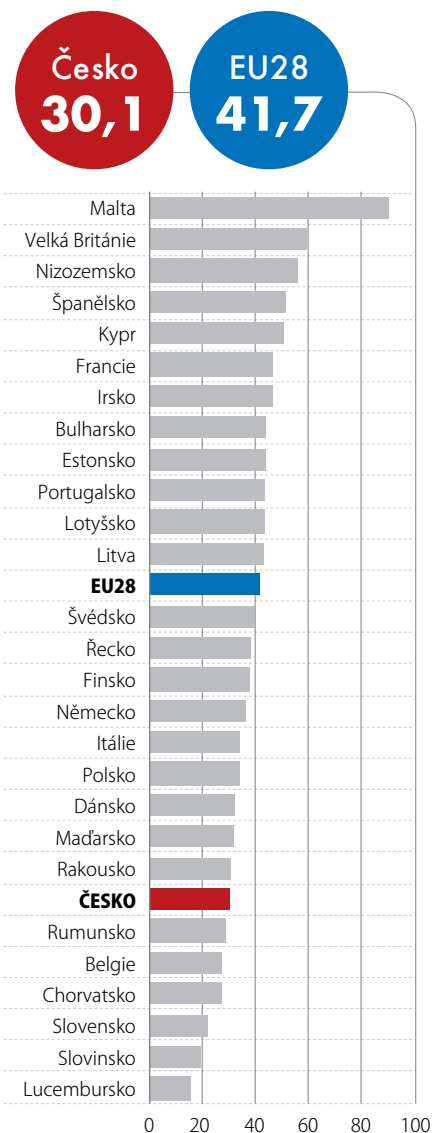
Největší podíl obyvatelstva v Česku stále žije v méně zalidněných venkovských oblastech. Podobně tomu je i u ostatních novějších členů Unie. Za posledních patnáct let však došlo k výrazné změně. Více obyvatel Česka nyní žije v městských a předměstských oblastech, které mimo jiné zahrnují tzv. „satelity“. Ubylo populace žijící na venkově. Do předměstí se přesouvali i lidé z velkých měst, která jsou předměstskými oblastmi obklopena.

Rozložení obyvatelstva podle hustoty zalidnění (v %)

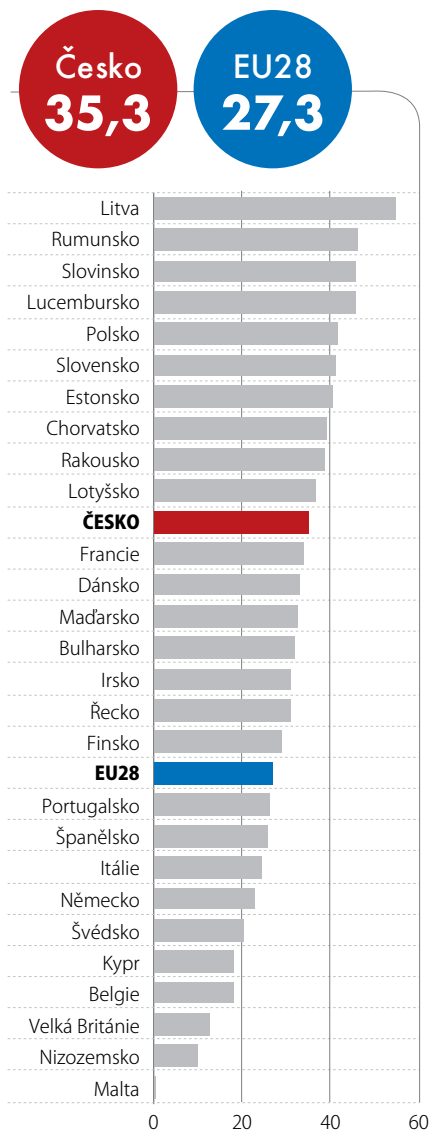
Zdroj: Eurostat

Podíl obyvatel žijících ve velkých městech v roce 2017 (v %)

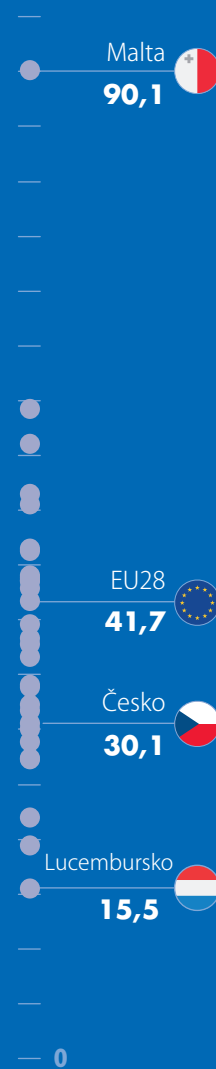
Zdroj: Eurostat

Podíl obyvatel žijících ve venkovských oblastech v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl obyvatel žijících ve velkých městech v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

04

**ŽIVOTNÍ
PROSTŘEDÍ**

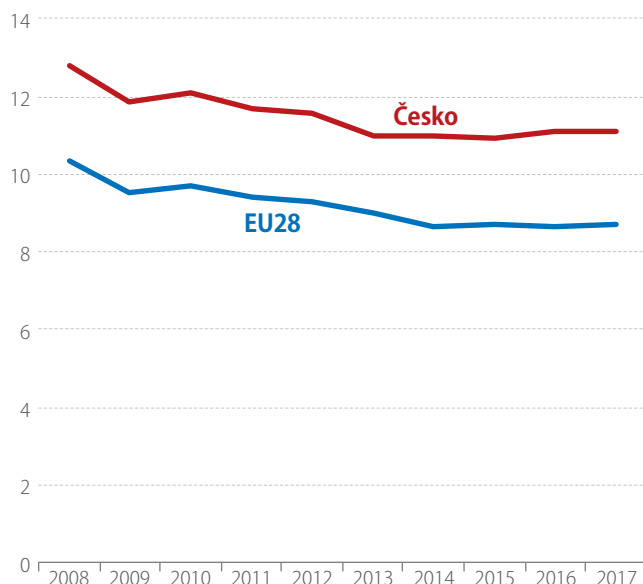
11,1 tun
na osobu

množství
skleníkových plynů,
které v ČR v roce
2017 uniklo do
ovzduší

Pokles produkce skleníkových plynů se v posledních letech zastavil

Česko je aktivním účastníkem diskuze o změně klimatu a připojilo se i k celosvětovým iniciativám, které mají za cíl snížení produkce skleníkových plynů. Tento pokles však v posledních letech stagnuje, stejně jako v celé EU. Česko tak produkuje jedno z nejvyšších množství skleníkových plynů na hlavu v EU. U emisí ostatních znečišťujících látek v průmyslu je Česko mírně pod průměrem EU.

 Celkové emise skleníkových plynů (CO₂, N₂O v ekvivalentu CO₂, CH₄ v ekvivalentu CO₂) **v letech 2008 až 2017** (tuny na osobu)

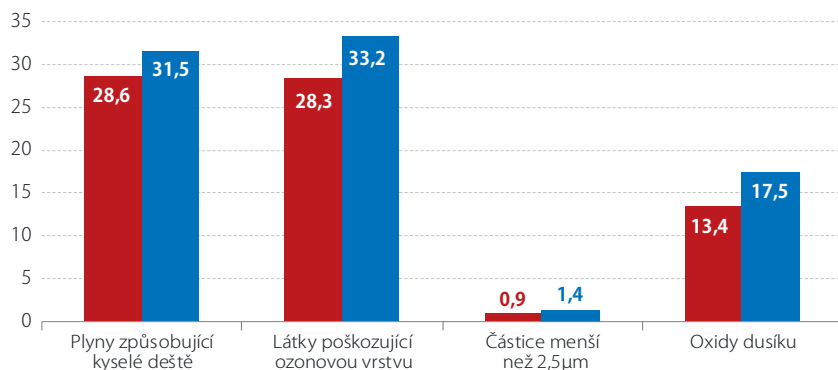

Česko
11,1
2017

EU28
8,7
2017

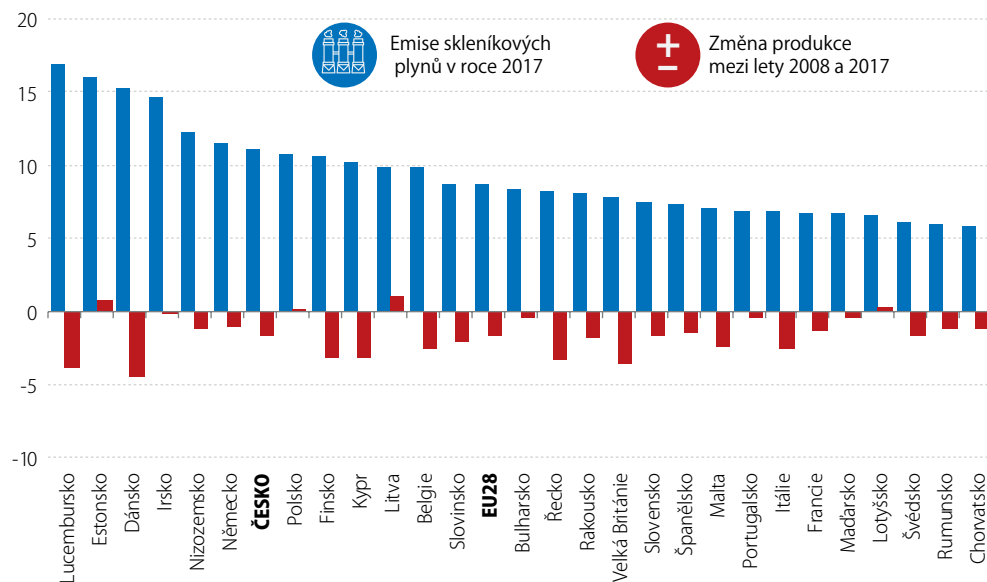
Zdroj: Eurostat

Emise ostatních znečišťujících látek v průmyslu v roce 2016 (kg na osobu)

Zdroj: Eurostat

Emise skleníkových plynů v roce 2017 a jejich změna oproti roku 2008 (tuny na osobu)

Zdroj: Eurostat

Emise skleníkových plynů v roce 2017 (tuny na osobu)

Zdroj: Eurostat

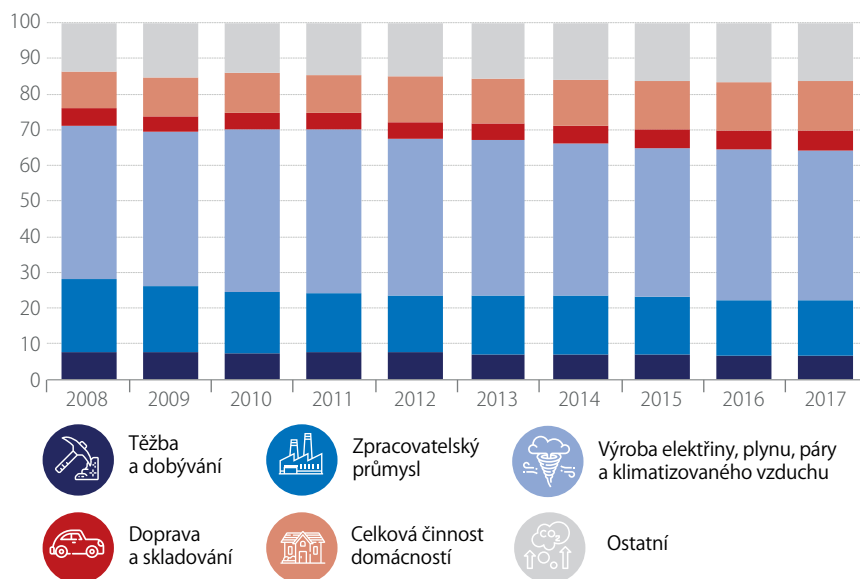

20 tun
skleníkových
plynů v roce 2017
připadlo na
jeden milion korun
hrubého domácího
produktu v ČR

Největším producentem skleníkových plynů v Česku je energetika

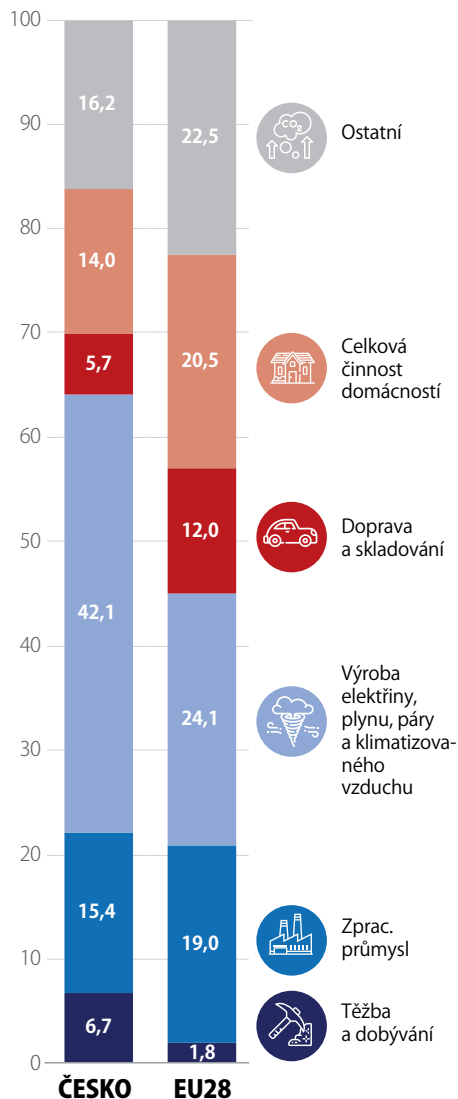
Největší podíl na celkovém množství vypuštěných skleníkových plynů mají výrobci elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu. Za nimi se umístil zpracovatelský průmysl, který dominuje české ekonomice. Mezi odvětvími služeb je pochopitelně největším znečišťovatelem doprava. Výrazný podíl na produkci však mají i domácnosti, u kterých se v posledních letech zvyšovaly objemy emisí kvůli dopravě i vytápění.

Podíl největších producentů na celkových emisích skleníkových plynů v ČR v letech 2008 až 2017 (v %)

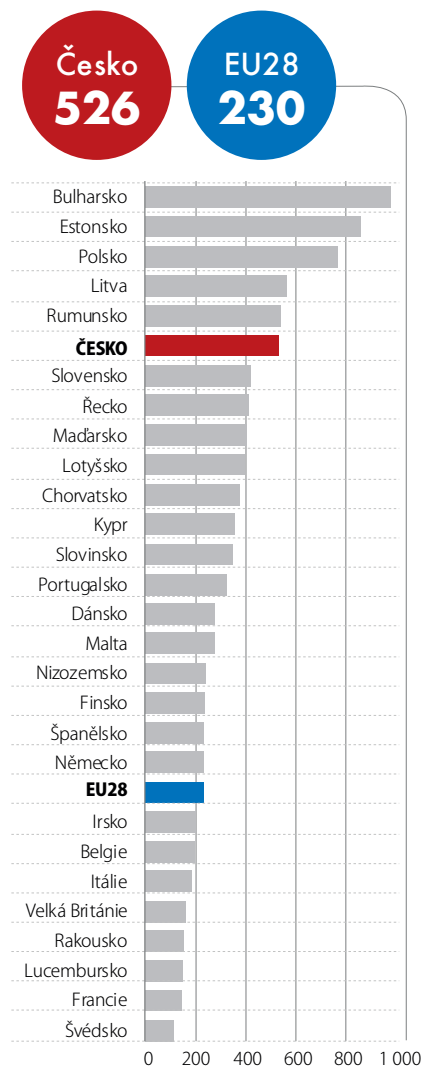
Zdroj: Eurostat

Podíl největších producentů na celkových emisích skleníkových plynů v ČR a EU v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Emisní náročnost ekonomik v EU v roce 2017 (v tunách emisí skleníkových plynů vyprodukovaných ekonomickou činností na jeden milion eur HDP)

Zdroj: Eurostat

Emisní náročnost ekonomik v EU v roce 2017 (v tunách emisí skleníkových plynů vyprodukovaných ekonomickou činností na jeden mil. eur HDP)

(v tunách emisí skleníkových plynů vyprodukovaných ekonomickou činností na jeden mil. eur HDP)

Zdroj: Eurostat

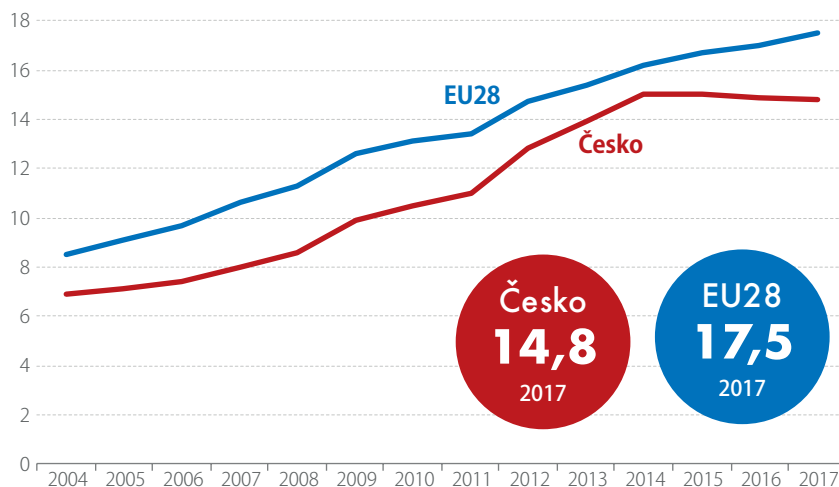
14,8 %

podíl
obnovitelných
zdrojů na celkové
spotřebě energie
v ČR v roce 2017

Česko využívá jako obnovitelný zdroj energie zejména fotovoltaické a vodní elektrárny

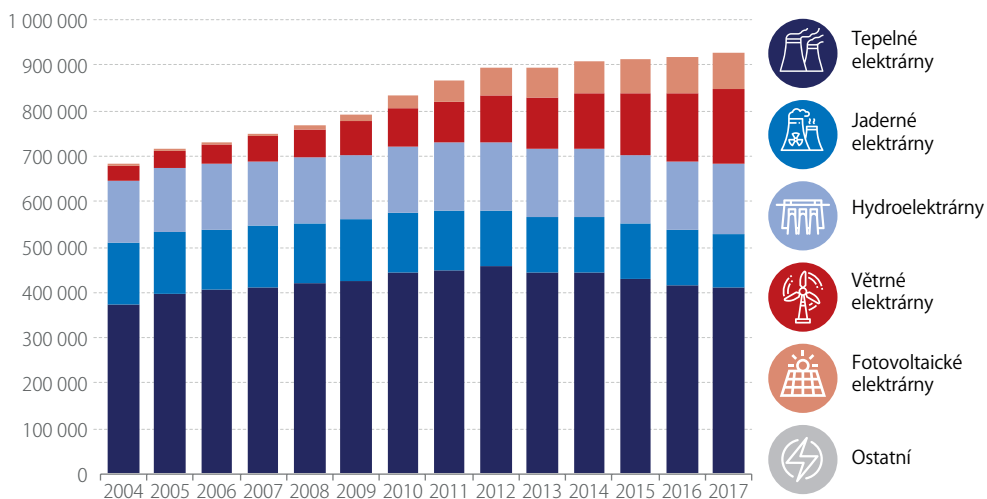
Česko se připojilo k procesu přechodu od fosilních paliv k obnovitelným zdrojům. Vzhledem k přírodním podmínkám šlo Česko zejména cestou fotovoltaických elektráren, které se připojily ke stávajícím vodním elektrárnám. Jen malou část produkce tvoří větrné elektrárny, které ve větší míře fungují v přímořských státech. Na rozdíl od EU však v Česku stále roste množství elektřiny vyrobené v tepelných elektrárnách.

 Podíl obnovitelných zdrojů energie na celkové spotřebě energie v letech 2004 až 2017 (v %)

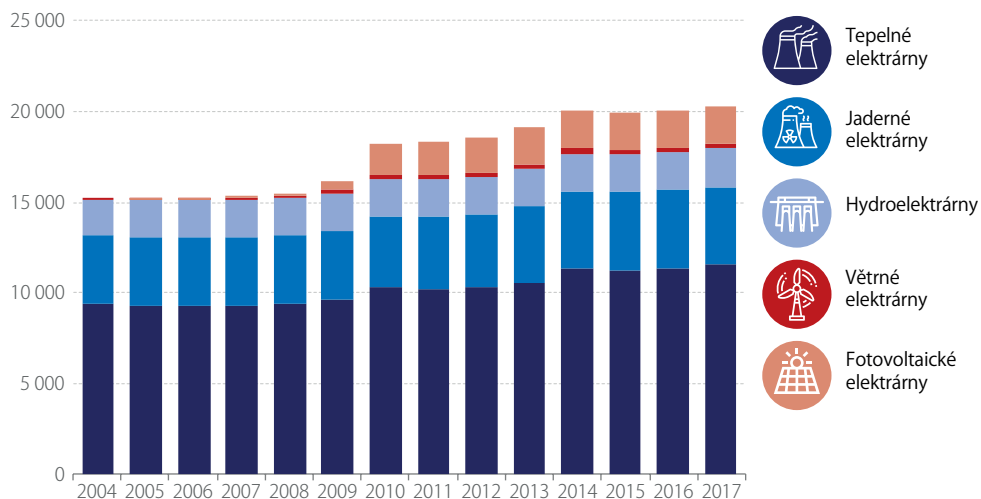
Zdroj: Eurostat

Struktura produkce elektřiny v EU28 v letech 2004 až 2017 (megawatty)

Zdroj: Eurostat

Struktura produkce elektřiny v ČR v letech 2004 až 2017 (megawatty)

Zdroj: Eurostat

Podíl obnovitelných zdrojů na celkové spotřebě energie v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

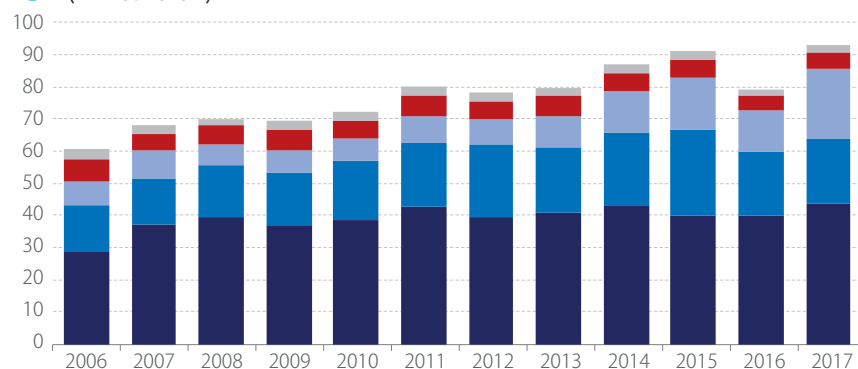

96,7
mld. Kč
celkové výdaje
na ochranu
životního
prostředí v ČR
v roce 2017

Nejvíce prostředků na ochranu životního prostředí v Česku jde na vrub nakládání s odpady

Výdaje na ochranu životního prostředí v Česku průběžně rostly. Hlavní podíl na nich má nakládání s odpady a také s odpadními vodami. I mezi evropskými zeměmi ve vládních výdajích převládají zejména náklady na odpad a odpadní vody. V posledních letech postupně sílí také výdaje na ochranu ovzduší a klimatu. Porovnání podílu výdajů vládního sektoru na HDP posouvá Česko mírně nad průměr EU.

Celkové výdaje na ochranu životního prostředí v ČR v letech 2006–2017
(v mld. korun)

Nakládání s odpady

Nakládání s odpadními vodami

Ochrana ovzduší a klimatu

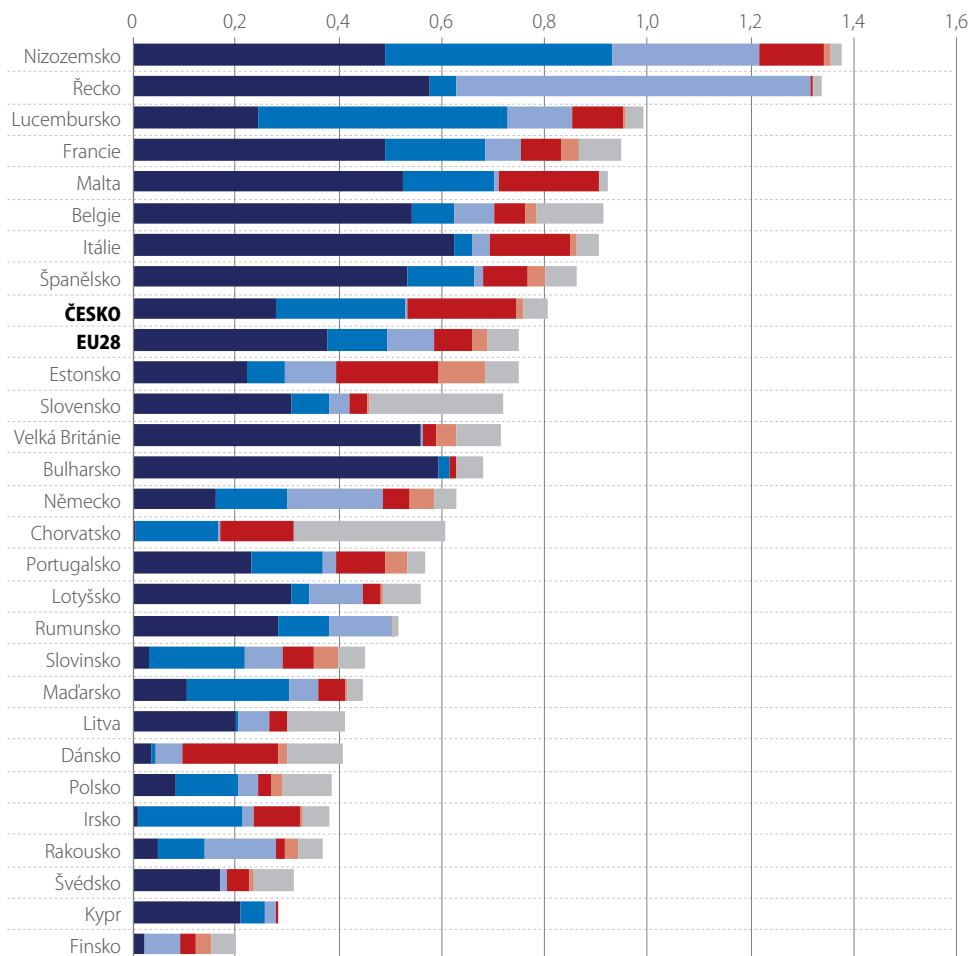
Ochrana a sanace půdy, podzemních a povrchových vod

Ostatní

Zdroj: ČSÚ

Struktura výdajů vládního sektoru na ochranu životního prostředí a jejich podíl na HDP v roce 2017 (v %)

Nakládání s odpady

Nakládání s odpadními vodami

Ochrana ovzduší a klimatu

Ochrana biodiverzity a krajiny

Výzkum a vývoj v oblasti ochrany životního prostředí

Ostatní

Podíl vládních výdajů na ochranu životního prostředí v roce 2017 (v %)

Nizozemsko **1,4**

Česko **0,8**

EU28 **0,8**

Finsko **0,2**

0

Zdroj: Eurostat

Zdroj: Eurostat

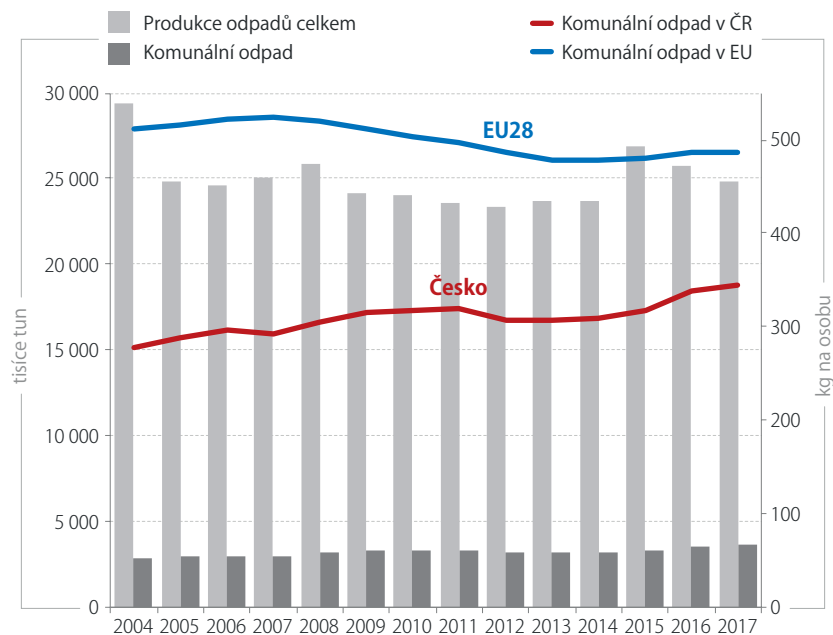
34,3 %

podíl
komunálního
odpadu v ČR,
který byl v roce
2017 recyklován

Množství komunálního odpadu v Česku roste

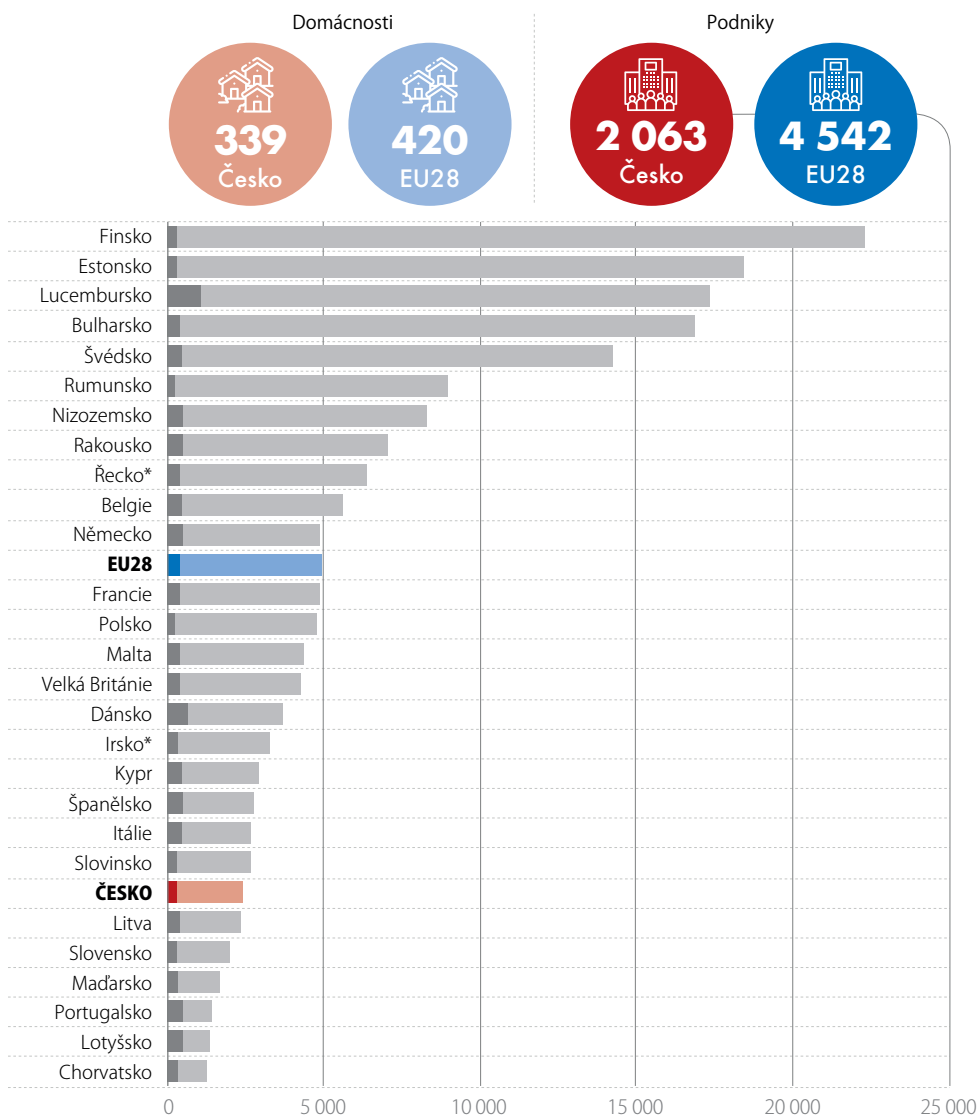
Komunální odpad tvoří jen malou část z celkového objemu odpadu, v Česku ale jeho množství narůstá. Na druhé straně se výrazně zvýšila míra recyklace. Zatímco v roce 2004 bylo recyklováno 5,7 % odpadu, v roce 2017 to bylo 34,3 %. V celé EU se v roce 2017 zrecyklovalo 46,3 % komunálního odpadu. U podniků, které mají na produkci odpadů hlavní podíl, tvoří velkou část minerální odpad (stavební suť nebo vytěžená půda).

Produkcce odpadů v ČR mezi lety 2004 a 2017

Zdroj: ČSÚ, Eurostat

Produkce odpadu v EU v roce 2016 (kg na obyvatele)

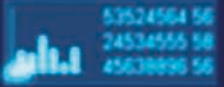
*Udaje za Irsko a Řecko jsou za rok 2014

Zdroj: Eurostat

Míra recyklace komunálního odpadu v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat


```
struct group_info list_group = { .usage = ATOMIC_INIT(0)
struct group_info *group_allocator;
struct group_info *group_info;
int ngroups;
int n;
group_info = (group_info *) malloc(sizeof(group_info) * ngroups);
/* Make sure we always allocate at least one indirect block pointer at
group_info = malloc(sizeof(group_info) * ngroups);
group_info = malloc(sizeof(group_info) * ngroups);
```



```
struct group_info list_group = { .usage = ATOMIC_INIT(0)
struct group_info *group_allocator;
struct group_info *group_info;
int ngroups;
int n;
group_info = (group_info *) malloc(sizeof(group_info) * ngroups);
/* Make sure we always allocate at least one indirect block pointer at
group_info = malloc(sizeof(group_info) * ngroups);
group_info = malloc(sizeof(group_info) * ngroups);
```


05

ROZVOJ IT A HIGH-TECH

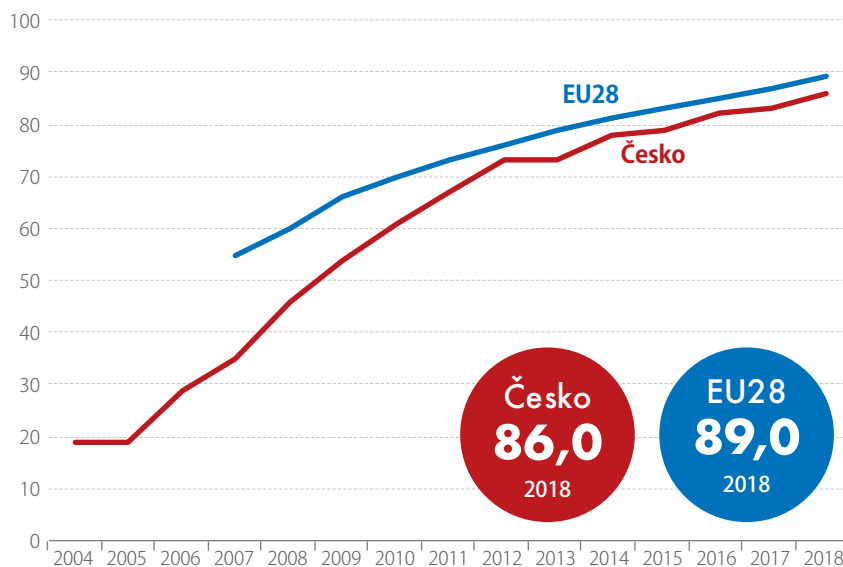
11 %

podíl osob,
které nikdy
nepoužily
počítač, na
obyvatelstvu
v ČR v roce 2017

Připojení k internetu má 86 % českých domácností

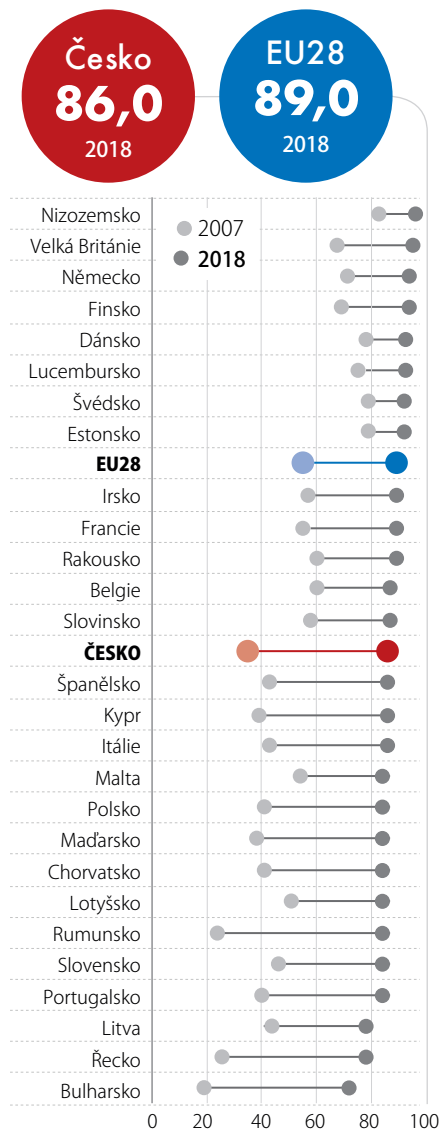
Asi žádná ze sledovaných oblastí za posledních 15 let nedoznala tak velkých změn jako využití informačních technologií a přístup domácností k internetu. V době vstupu ČR do EU měla doma internetové připojení asi pětina domácností. Nyní je to 86 %. I ve zbytku EU se stalo připojení k internetu všeobecným standardem. Výrazně klesl počet osob, které nikdy nepracovaly s počítačem. Zároveň se stává běžným přístup k internetu prostřednictvím mobilního telefonu.

 Podíl domácností, které mají připojení k internetu (v %)

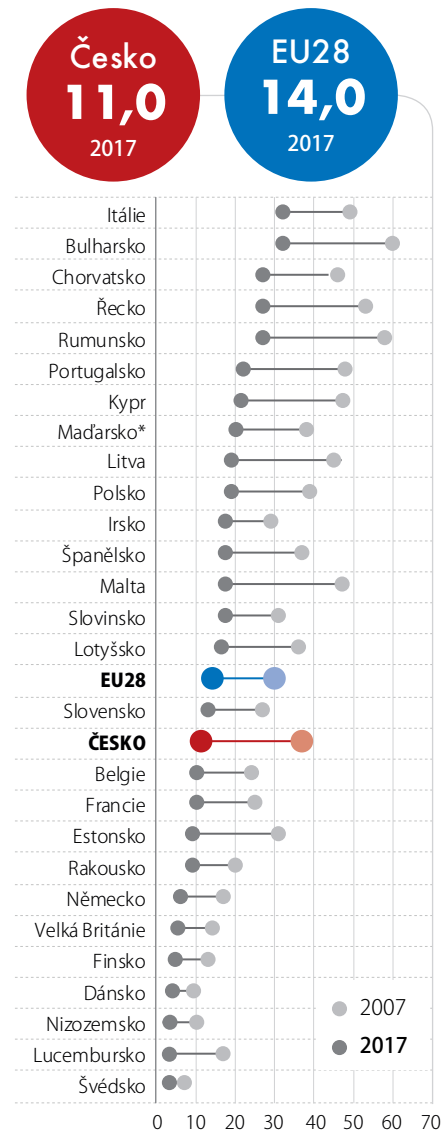
Zdroj: Eurostat

Podíl domácností s připojením k internetu (v %)

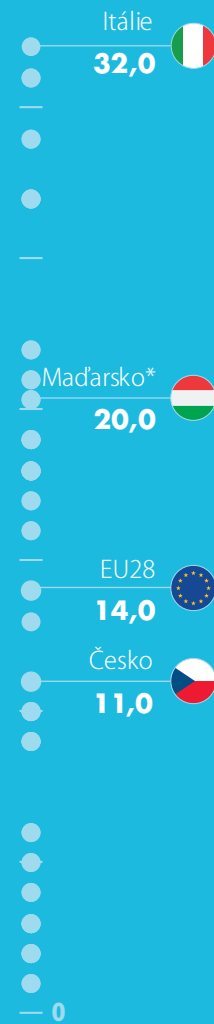
Zdroj: Eurostat

Podíl osob, které nikdy nepoužily počítač (v %)

*Údaj za Maďarsko je za rok 2015 Zdroj: Eurostat

Podíl osob, které nikdy nepoužily počítač v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

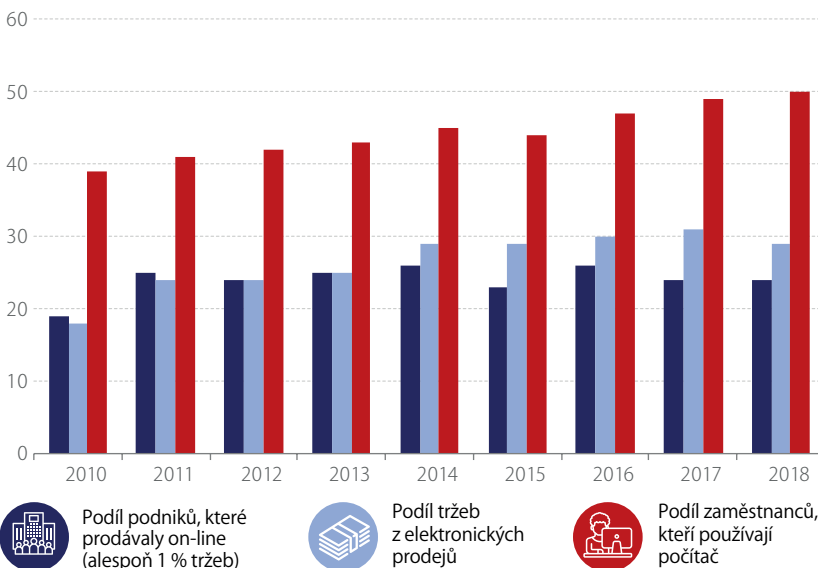
16 %

podíl podniků
v ČR, které
v roce 2017
použily softwarové
nástroje k analýze
informací
o klientech pro
marketingové
účely

Objednávky přes web nebo aplikace v roce 2018 přijalo 19 % českých podniků

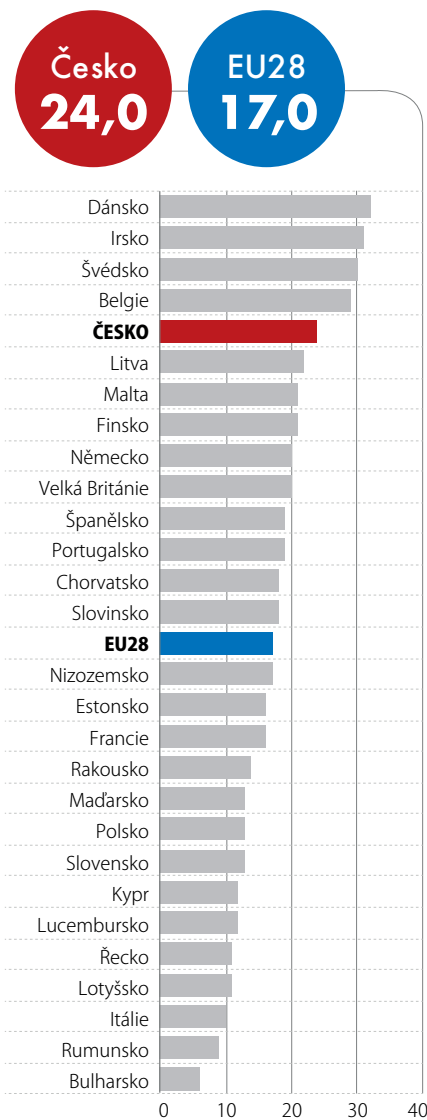
Rozšíření internetu ovlivnilo i podobu podnikání. V roce 2018 mělo 83 % firem webové stránky (v roce 2004 to bylo 67 %). To je v rámci EU nadprůměrný podíl. Velká část podniků v Česku využívá elektronické prostředky přímo k prodeji a získávání objednávek. Nejčastěji využívají elektronický prodej firmy nabízející ubytování, cestovní kanceláře nebo firmy zabývající se telekomunikačními činnostmi.

Elektronický obchod a užití počítačů v českých podnicích v letech 2010 až 2018 (v %)

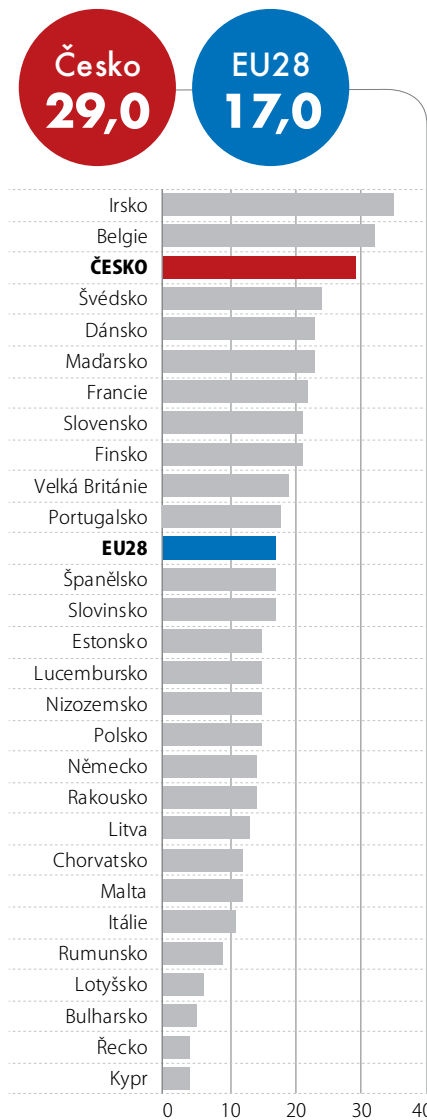
Zdroj: Eurostat

Podíl podniků, které v roce 2018 získaly alespoň 1 % tržeb on-line (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl tržeb z elektronických prodejí v roce 2018 (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl zaměstnanců, kteří v práci využívají počítač s přístupem k internetu (v %)

Zdroj: Eurostat

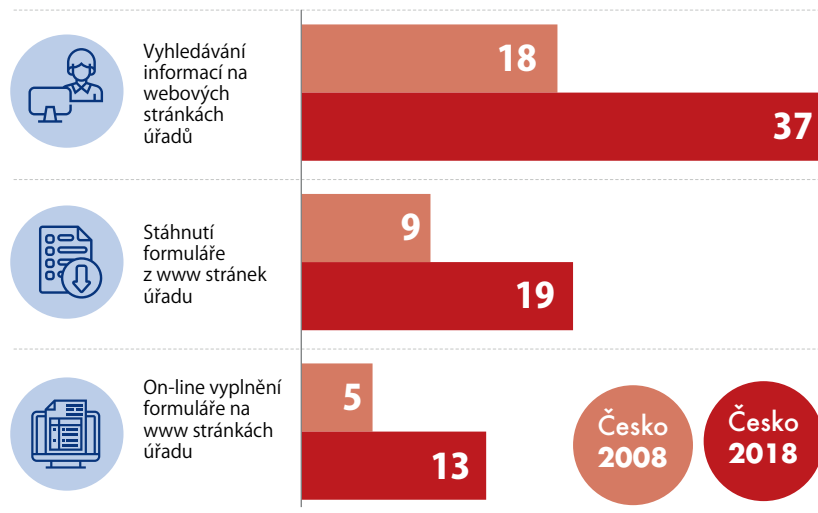
37 %

podíl osob, které
v ČR v roce 2018
vyhledávaly
informace na
webových
stránkách úřadů

Využití internetu v komunikaci s úřady se v Česku za posledních deset let zdvojnásobilo

Informační technologie a internet rovněž usnadňují komunikaci občanů s veřejnou správou. Evropskými premianty v této oblasti jsou zejména severské země. Mezi novějšími členy EU zaujímá výsadní postavení v elektronické komunikaci s úřady Estonsko a blíží se mu i Lotyšsko. V Česku se za posledních deset let zdvojnásobil počet lidí, kteří tímto způsobem nějak interagovali s úřady, na 53 % populace. To je mírný evropský nadprůměr.

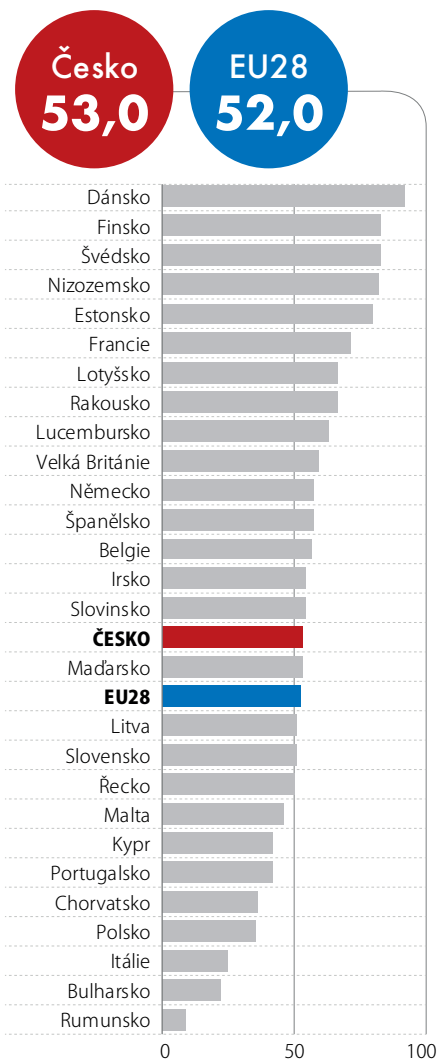
Interakce s úřady prostřednictvím informačních technologií v Česku (v %)

Zdroj: ČSÚ, Eurostat

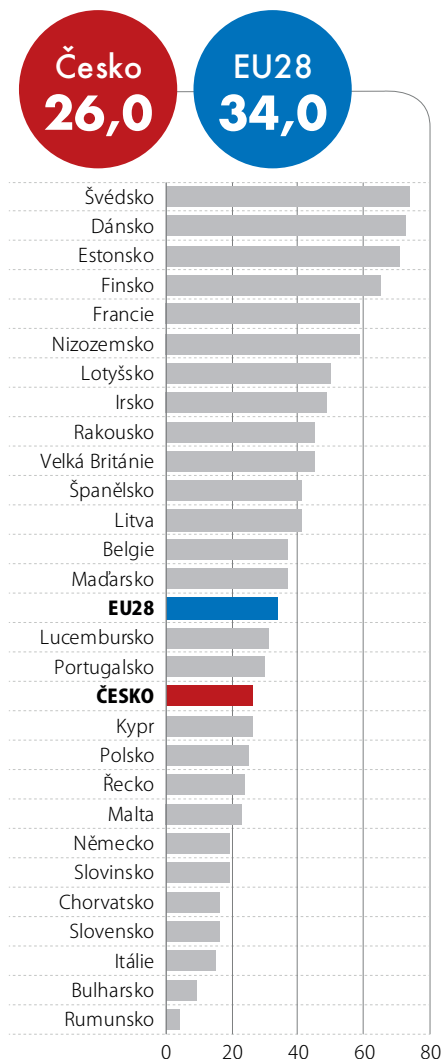
Podíl osob, které v roce 2018 interagovaly s veřejnou správou (včetně škol knihoven, atd.) s pomocí internetu (v %)

Zdroj: Eurostat

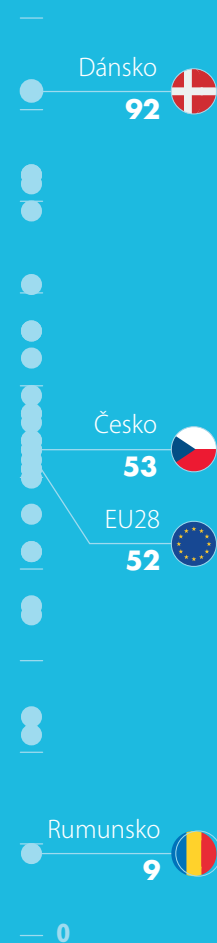

Podíl osob, které v roce 2018 odevzdávaly prostřednictvím internetu veřejné správě vyplněné formuláře (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl osob, které v roce 2018 interagovaly s veřejnou správou (včetně škol knihoven, atd.) s pomocí internetu (v %)

Zdroj: Eurostat

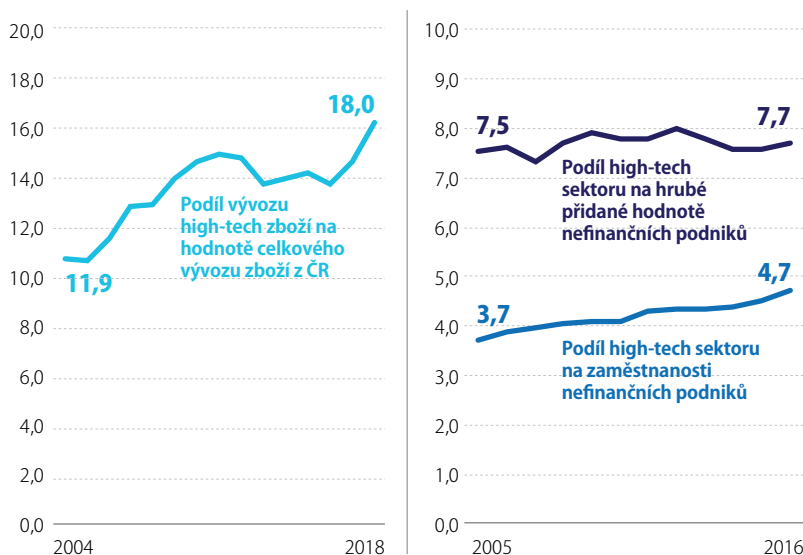
3,4 %

podíl subjektů
high-tech
sektoru na
celkovém počtu
nefinančních
podniků
v roce 2016

Podíl high-tech výrobků na vývozu zboží z Česka tvořil v roce 2018 téměř pětinu

Rozvoj výroby využívající vyspělé technologie je v současnosti vysoce sledovanou oblastí i z důvodu vysoké přidané hodnoty, kterou tato produkce přináší. Potvrzují to i statistiky: podíl high-tech sektoru na přidané hodnotě nefinančních podniků v Česku významně převyšuje jejich podíl na zaměstnanosti. V posledních 15 letech se výrazně zvýšil i podíl high-tech výrobků na hodnotě vývozu. Hlavními artikly jsou výpočetní technika a elektronika a telekomunikace.

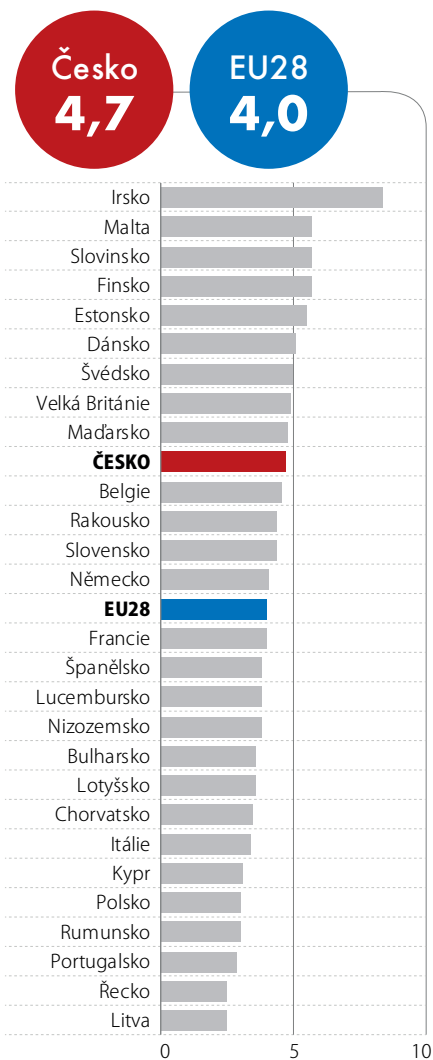
 Vývoj vybraných ukazatelů high-tech sektoru v české ekonomice v letech 2004-2018 (v %)

Zdroj: ČSÚ

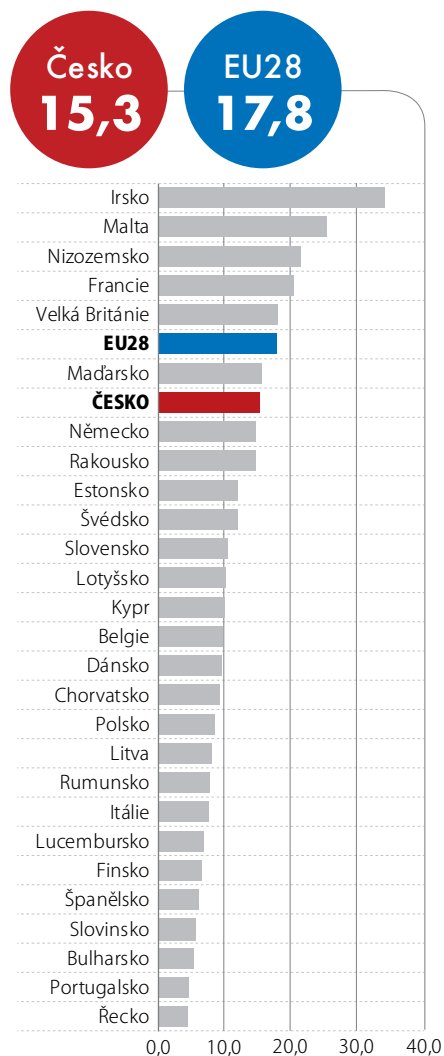
Podíl zaměstnanosti v high-tech zpracovatelském průmyslu a službách na celkové zaměstnanosti v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl vývozu high-tech výrobků na celkovém vývozu zboží v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Podíl zaměstnanosti v high-tech zpracovatelském průmyslu a službách na celkové zaměstnanosti v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Většinu výdajů na výzkum a vývoj v Česku nyní financují podniky

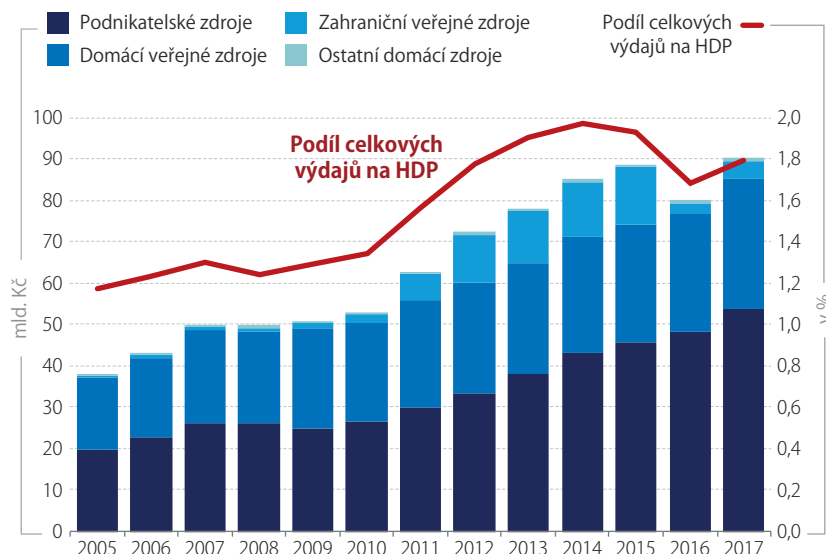
Výzkum a vývoj v Česku byl v období 2005–2015 financován přibližně na půl ze soukromých a veřejných zdrojů. Zejména ve druhé polovině tohoto období nabývaly na významu veřejné zdroje ze zahraničí, hlavně z Evropské unie. Po jejich výpadku v dalších letech převážil podíl podnikatelských zdrojů. V podmínkách svižnějšího ekonomického růstu zároveň poklesl i podíl celkových výdajů na výzkum a vývoj na HDP.

59,6 %

podíl podniků
na výdajích na
výzkum a vývoj
v roce 2017

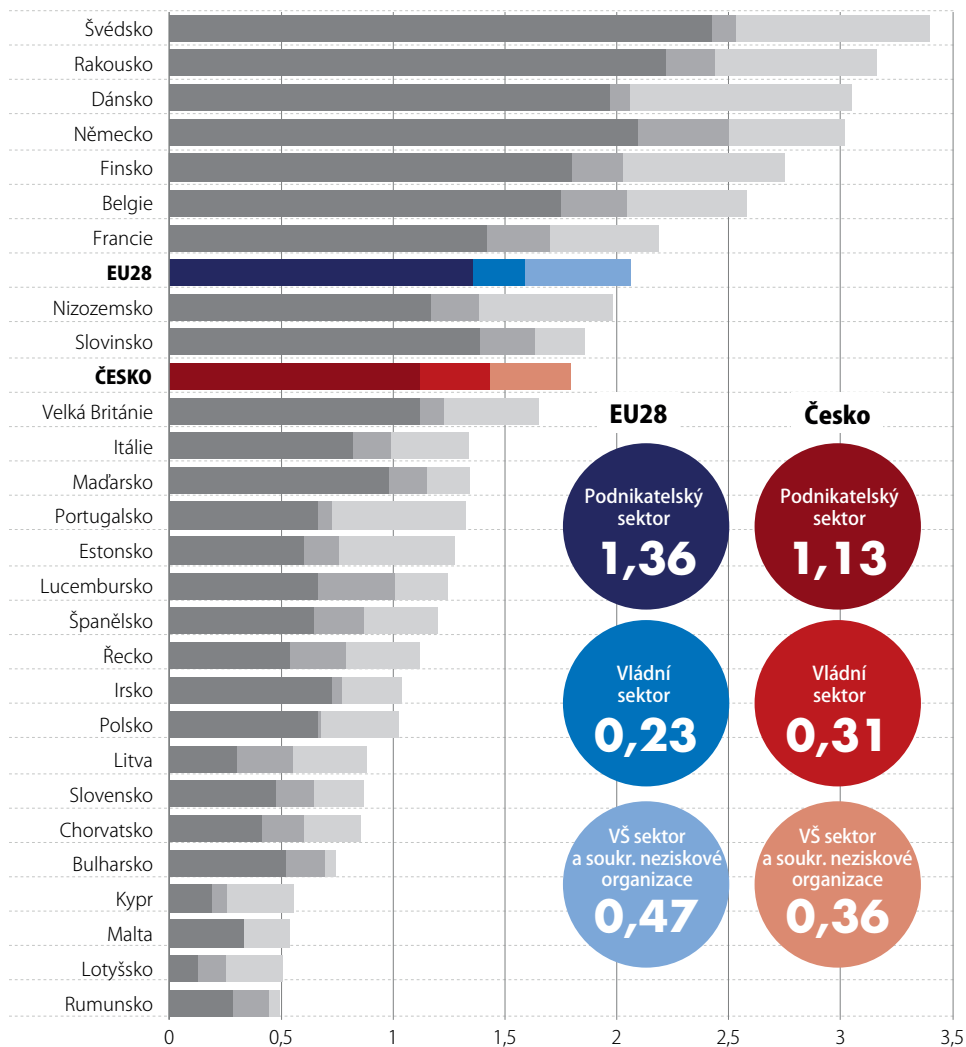
Zdroje financování výdajů na vědu a výzkum v ČR (v mld. Kč) a podíl celkových výdajů na vědu a výzkum na HDP (v %)

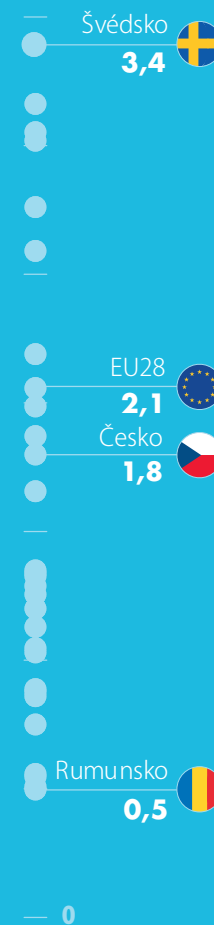
Zdroj: ČSÚ

Podíl celkových výdajů na vědu a výzkum na HDP podle sektorů v roce 2017 (v %)

Podnikatelský sektor Vládní sektor Vysokoškolský sektor a soukromé neziskové organizace

Podíl výdajů na vědu a výzkum na HDP v roce 2017 (v %)

Zdroj: Eurostat

Zdroj: Eurostat

Česko 15 let v Evropské unii

Mgr. Karolína Zábojníková a Bc. Jiří Kamenický

Vydal Český statistický úřad, 2019

Na padesátém 81, Praha 10

Doporučená cena 100 Kč

První vydání, Praha 2019

Kód publikace 320308-19

Odpovědná redaktorka Mgr. Ing. Jana Kučerová

Grafická úprava Bc. Veronika Wölfelová

Jazyková úprava Vladimír Salavec

Počet stran 92

Tisk Český statistický úřad

ISBN 978-80-250-2917-6

KONTAKT

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD

Na padesátém 81
100 82 Praha 10

TEL.: 274 052 304 | 274 052 451

E-MAIL: infoservis@czso.cz

[WWW.CZSO.CZ](http://www.czso.cz)

